

ŞEHİRİMİZ DÜZCE

ŞEHİRİMİZ DÜZCE

YAZARLAR

1 ve 2. ÜNİTELER

Ömer Faruk EVİRGEN

Jülide ÖZKAN

Melike VELİOĞLU

3,4 ve 5. ÜNİTELER

Doç. Dr. Ali ERTUĞRUL

Bilge Sunay SÖNMEZ

Şükrü ŞAHİN

1 ve 2. ÜNİTELER

KATKI SAĞLAYANLAR

Dr. Necdet SUBAŞI
Dr. Hasan TAŞÇI
Dr. Yaşar YEŞİLYURT
Mehmet GÜMÜŞ
Vedat SÖYLEYİCİ
Muhammet Esat ŞENGÜL
İbrahim YASAK
Hasan Tahsin YAZICI

3, 4 ve 5. ÜNİTELER

KATKI SAĞLAYANLAR

Murat YİĞİT
Yaşar BİLİR
Hasan YEŞİLYURT
Nurullah KAPUSUZ

Dr. Hayriye Merve ERİŞ HASIRCI
(Ölçme Değerlendirme Uzmanı)

Caner BAĞ
(Eğitim Programları ve Öğretimi)

DİL UZMANI
Neslihan ALTURAN

GÖRSEL TASARIM

Vural YURDAKUL
Engin KARAHAN
Zeynep SALDIK

ISBN : 978-975-11-5167-4

Bu Materyalin ilk 2 (iki) ünitesinin metin içeriği Temel Eğitim Genel Müdürlüğü Tarafından oluşturulan komisyon tarafından hazırlanmıştır.

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, hakk'a tapan, milletimin istiklal!

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
'Medeniyet!' dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma, sakın.
Siper et gövdeni, dursun bu hayasızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri 'toprak!' diyerek geçme, tanı:
Düşün altında binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şuheda fışkıracak toprağı sıksan, şuheda!
Canı, cananı, bütün varımı alsın da hüda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden, ilahi, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar-ki şahadetleri dinin temeli,
Ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerihamdı, ilahi, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-i mücerred gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arsa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, hakk'a tapan, milletimin istiklal!

ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HİTABESİ

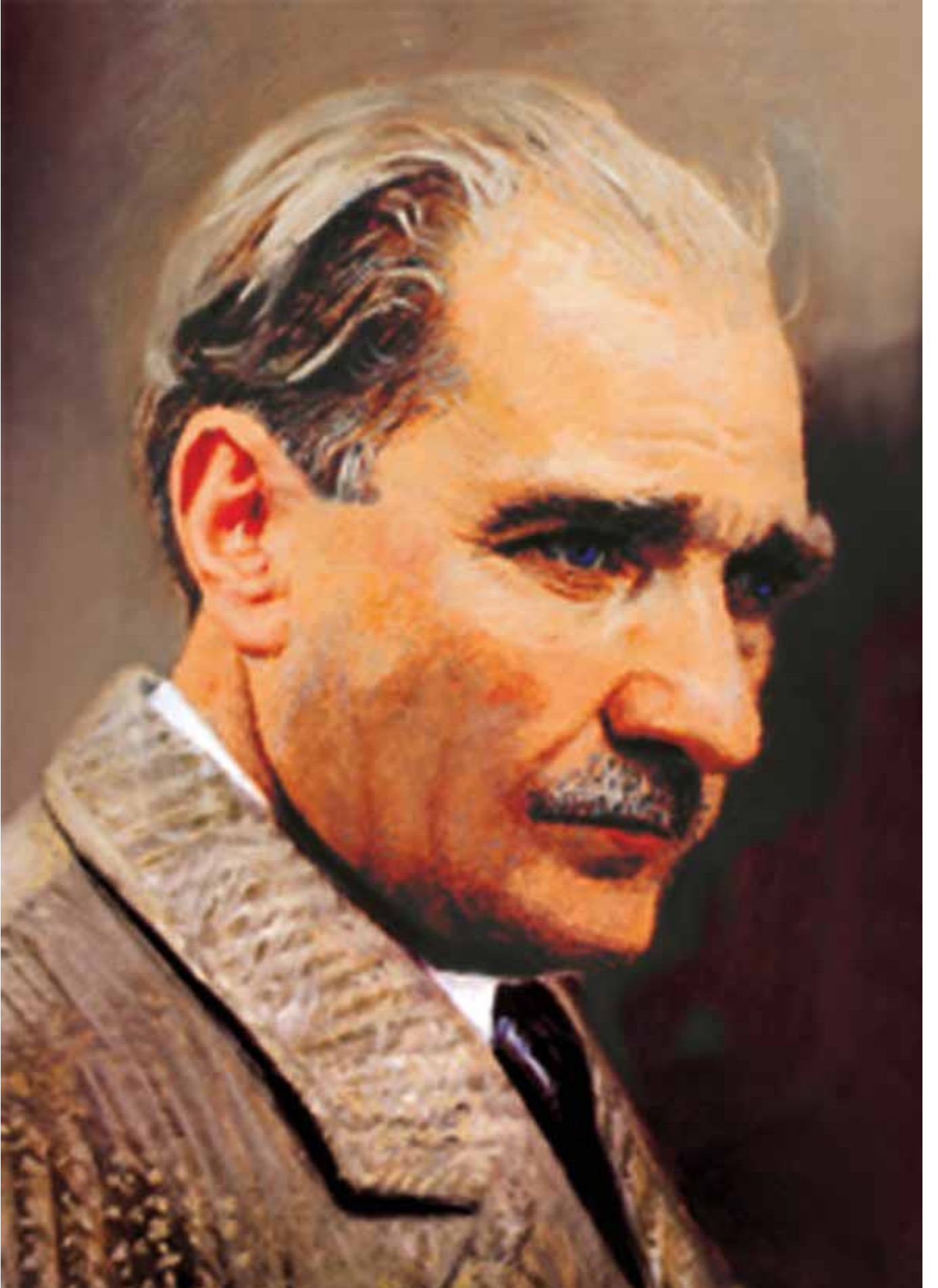
Ey Türk Gençliği!

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden mahrum etmek isteyecek dahilî ve haricî, bedhahların olacaktır. Bir gün, İstiklâl ve Cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için içinde ulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok nâmûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler.

Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler; millet, fakr ü zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte; bu ahval ve şerâit içinde dahi, vazifen Türk İstiklâl ve Cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal ATATÜRK
20 Ekim 1927

Mustafa Kemal ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

1

ŞEHRİN HİKAYELERİ

BİRLİKTE YAŞAMANIN GEREKLİLİĞİ	10
ŞEHİR TANIMIZ	12
ŞEHİR VE MEDENİYET	14
KURTUBA	15
MEDİNE	15
İSTANBUL.....	16
PARİS	16
ŞEHİRLE İLİŞKİMİZ	17

2

ŞEHİRDE YAŞAM

ŞEHİR VE SOSYAL YAŞAM.....	20
MEDENİ YAŞANTININ GEREKLERİ	22
ŞEHİRİN FIRSATLARI VE RİSKLERİ	24
ŞEHİRİN FIRSATLARI	26
ŞEHİRDE KARŞILAŞILABİLECEK RİSKLER.....	28
DEPREM	28
TRAFİK	30
SEL	30
ENGELSİZ YAŞAM.....	31
ŞİDDET	31
ŞEHİRDEKİ DİĞER CANLILAR.....	34

İÇİNDEKİLER

3

ŞEHRİMİ TANIYORUM

DÜZCE'NİN COĞRAFİ KONUMU VE COĞRAFİ ÖZELLİKLERİ.....	37
DÜZCE'NİN İKLİMİ VE BİTKİ ÖRTÜSÜ	42
DÜZCE'NİN ENDEMİK BİTKİ ÇEŞİTLERİ	44
DÜZCE'DE İNSAN VE DOĞA	46
BARINMA	53
GİYİM KUŞAM.....	54
DÜZCE'NİN DEMOGRAFİK YAPISI	55
DÜZCE İL NÜFUSU CİNSİYET DAĞILIMI.....	58
DÜZCE NÜFUSUNUN EKONOMİK FAALİYETLERE	60
DÜZCE'DE KARŞILAŞILABİLECEK DOĞAL AFETLER	62
12 KASIM DÜZCE DEPREMİ.....	63
DÜZCE'DE SEL	64
İLÇELERİMİZ	66
AKÇAKOCA	67
CUMAYERİ.....	69
ÇİLİMLİ	70
GÖLYAKA	71
GÜMÜŞOVA	72
KAYNAŞLI.....	73
YİĞİLCA	74
BELDELERİMİZ	75
GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE DÜZCE	76
DÜZCE'NİN KOMŞU ŞEHİRLERİ	82

İÇİNDEKİLER

4

ŞEHRİM ÇALIŞIYOR

DÜZCE'NİN EKONOMİK YAPISI	89
DÜZCE'NİN MADEN VE ENERJİ KAYNAKLARI	91
DÜZCE'DE TARIM.....	93
DÜZCE'DE HAYVANCILIK	96
DÜZCE'DE YAŞATILAN GELENEKSELEL SANATLARI	100
DÜZCE'DE TURİZM.....	105

5

ŞEHRİMDE BEN

DÜZCE'DE EĞİTİM VE KÜLTÜR.....	120
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ.....	122
KÜTÜPHANELER	124
BİLİM, EĞİTİM VE SANAT MERKEZLERİ.....	128
DÜZCE'DE GERÇEKLEŞEN FESTİVALLER	130
TARİHİ VE TURİSTİK MEKANLAR	133
ŞEHRE KİMLİK KAZANDIRAN KİŞİLER	138
ŞEHİRLERİN AĞIZ, DEYİŞ VE ÖZGÜN SÖZ VARLIĞI	149
DÜZCE'DE BASIN VE YAYIN	154
DÜZCE'DE SPOR	157
SÖZLÜK	160
KAYNAKÇA.....	164
GÖRSEL KAYNAKÇA.....	168

ÜNİTE 1

ŞEHİRLERİN HİKAYESİ

Neler Öğreneceğiz?

- 🌳 Birlikte Yaşamamanın Gerekliliği
- 🌳 Şehri Tanıyoruz
- 🌳 Şehir ve Medeniyet
- 🌳 Kurtuba
- 🌳 Medine
- 🌳 Paris
- 🌳 İstanbul
- 🌳 Şehirle İlişkimiz

ÜNİTE 1

ŞEHRİN HİKÂYESLERİ

BİRLİKTE YAŞAMANIN GEREKLİLİĞİ

🌳 Bir yolcu gemisi aniden kopan bir fırtınanın etkisiyle parçalanır ve dalgalar geminin içindeki yolculardan birini sürükleyerek adaya kadar götürür. Yolcu, kendisiyle birlikte kıyıya sürüklenen sandıklardaki yiyecek ve çeşitli eşyalarla hayatta kalma mücadelesi verir. Yolcu günler geçtikçe yaşadıklarını sandığın

birinden çıkan deftere not eder. Şimdi onun yazdığı notlara göz atalım:

—Kendime geldikten sonra adayı baştan sona dolaştım. Hiçbir insana rastlamadım. Galiba uzun bir süre bu ıssız adada tek başıma yaşamak zorunda kalacağım.

—Geminin karaya vuran enkazından kurtarabildiğim eşyaları toplayarak küçük bir mağarayı barınabileceğim şekilde düzenledim.

—Adada en büyük sorun vahşi hayvanlar. Bu hayvanlardan korunmak için mağaranın girişini büyük ağaç dalları ile kapattım.

—Gemi enkazından kurtarabildiğim yiyeceği saklamak için bir depo inşa ettim.

—Adanın içlerine giderek çeşitli meyveler topladım. Bu meyveleri kışın da yiyebilmek için kuruttum.

🌳 Adaya sürüklenen yolcu birçok sorunla tek başına mücadele etmek zorunda kalmış. Kendi yaşamımızı düşünelim.

🌳 Bir gün içinde nelere ihtiyaç duyuyoruz?

🌳 Bu ihtiyaçları tek başımıza mı yoksa birilerinin desteğiyle mi karşılıyoruz?

- Pek çok insanın katkısıyla sütüm içmeye hazır. Peki ya öyle olmasaydı?
- Terziler olmasaydı kıyafetlerimi nasıl dikerdim?
- Arkadaşlarımla ne kadar çok şey paylaşıp eğlenceli vakit geçiriyorum. Ya onlar olmasaydı?
- Bu yollar yapılmasaydı, araba ya da şoför olmasaydı okula nasıl ulaşırdım? Öğretmenim olmasa bu kadar bilgiyi nasıl öğrenirdim?

Günlük yaşamımızı sağlıklı şekilde sürdürmek için birçok şeye ihtiyaç duyarız. Yemek yemek, giyinmek, barınmak, eğitim görmek ve çevremizle iletişim kurmak bu ihtiyaçlarımızdan yalnızca birkaçıdır. Tüm bu ihtiyaçlarımızı tek başımıza karşılamamız mümkün değildir. Bu nedenle topluluk hâlinde yaşarız. Yaşadığımız yer bir köy olabileceği gibi bir şehir de olabilir. Nerede yaşarsak yaşayalım her zaman bir iş bölümü ve iş birliği içindeyiz.

Günlük hayatımızı düşünelim. Sabah kahvaltısında tükettiğimiz yiyecek ve içecekler farklı kişiler tarafından üretilip bizlere ulaştırılmaktadır. Örneğin, yediğimiz ekmek soframıza gelinceye kadar birçok aşamadan geçer. Buğdayın ekilmesi, hasat edilmesi, öğütülerek un hâline getirilmesi ve unun da hamur yapılarak pişirilmesi gerekir. Bu işleri yapabilmek için birçok araç gerece ihtiyaç duyulur. Bu araç gereçleri üretebilmek için de çeşitli mesleklerden insanlara ihtiyaç vardır. Tek bir insanın, bu işlerin hepsinin üstesinden gelmesi oldukça zordur.

Gün içerisinde ulaşımımızı sağlayan şoförler, okulda eğitim aldığımız öğretmenler iş bölümü içinde ihtiyaçlarımızı karşılayanlardan birkaçıdır. O hâlde iş bölümü yaparak ihtiyaçlarımızı kolaylıkla karşılayabiliriz.

Toplumsal yaşamın temelini kişilerarası iletişim oluşturur. Yaşamımız boyunca aile, arkadaş, akraba ve komşularımız başta olmak üzere toplum ile iletişim hâlinde oluruz.

Sosyal çevremizi oluşturan insanlarla sağlıklı ilişki kurmak için doğru bir iletişim kurmak gerekir. Bu iletişim karşılıklı sevgi ve saygıya dayalı olmalıdır. Böyle bir iletişim bizlere yardımlaşma ve dayanışma duygularını aşar. Böylece çevremizdeki insanların sorunlarına duyarlı bireyler olarak mutluluklarını ve üzüntülerini paylaşıyoruz.

ŞEHİRİ TANIYORUZ

“Tarih öncesi dönemlerde insanlar yaşamlarını nasıl sürdürüyorlardı? Hiç düşündünüz mü?”

Göbeklitepe - Şanlıurfa

Çatalhöyük - Konya

Şimdi geçmişe bir yolculuk yapalım ve bu sorunun cevabıyla birlikte insanların yerleşik yaşama nasıl geçtiğini ve bu yerlerin şehir hâline nasıl geldiğini öğrenelim.

Günümüzden yaklaşık 12.000 yıl öncesine kadar insanlar yaşamlarını göçebe olarak sürdürüyorlardı. Yiyecek bulmak için sürekli yer değiştiriyor, hayvanları avlayarak ve bitkileri toplayarak karınlarını doyuruyorlardı. Mağaralarda ya da geçici barınaklarda yaşıyorlardı. Sonra yaşamlarını tamamen değiştirecek bir gelişme yaşandı. İnsanlar tarım yapmaya başladılar ve vahşi hayvanları evcilleştirdiler.

Çiftçilik yapmaya başlayan insanlar ekinlerine ve hayvanlarına bakmak için yerleşik yaşama geçtiler. Yerleşim yeri olarak nehir kenarlarındaki düz ve verimli arazileri seçtiler. Böylece arazilerini kolayca sulayabildiler. Kendilerinin ve hayvanlarının su ihtiyacını

karşılayabildiler. Tarım ve hayvancılıkla birlikte besin kaynaklarının artması nüfusun da artmasını sağladı. Nüfus artışıyla birlikte bu ilk yerleşim yerleri köylere dönüştü. Köylerde yaşayan insanlar ihtiyaçlarından fazla ürün elde ettiler. Kendilerini ve ürünlerini saldırılardan korumak için köylerin etrafını çevirdiler. Fazla ürünleri diğer köylerde yaşayanlara sattılar. O köylerdeki insanlardan da kendi ihtiyaç duydukları ürünleri aldılar. Böylece ticaret hayatını başlattılar.

İşte bu şekilde ortaya çıkan köylerden bazıları zaman içinde o kadar büyüdü ki köy olmaktan çıkarak şehir hâlini aldı. Şehir olarak nitelendirilebilecek ilk büyük yerleşim yerlerinden biri de ülkemizde Konya’da yer alan Çatalhöyük’tür. Çatalhöyük günümüzden yaklaşık 9.000 yıl önce 10.000’e yakın nüfusa sahip büyük bir şehirdi. Çatalhöyük gibi ilk şehirler genellikle su kaynaklarında, verimli ovalarda, ulaşım yolları üzerinde, güvenlik açısından savunması kolay yerlerde kuruldu. Kalabalık nüfusun ihtiyaçlarının karşılanması için şehirde fırıncılık, kasaplık, demircilik, marangozluk, terziilik gibi meslekler ortaya çıktı.

Zaman içinde büyüyen şehirlerin belirli bir düzen içinde yönetilebilmesi, dış saldırılardan korunabilmesi gibi ihtiyaçlar yönetim birimlerinin kurulmasını sağladı. Böylece kral ya da meclis tarafından yönetilen şehirler doğdu. Şehirler barınma, güvenlik, eğitim, sağlık gibi insani ihtiyaçların en uygun şekilde karşılanabileceği yerler hâline geldi. Türkiye, Irak, Hindistan ve Mısır yeryüzünde en eski şehirlerin kurulduğu bölgelerdir. İlk Çağ'da kurulan şehirlerde evler, ibadethaneler, idari yapılar, dükkânlar, pazar yerleri şehri meydana getiren başlıca unsurlardır.

Efes - İzmir

Geçmiş çağlarda kurulan şehirlerin bazıları büyüüp modernleşerek günümüzde de varlığını sürdürmektedir. Buna karşılık Truva, Efes, Hattuşa gibi ülkemizdeki pek çok şehir deprem, sel ve benzeri doğal afetler, salgın hastalık ve savaş nedeniyle yıkılmış ve yok olmuştur. Günümüzde bu şehirlerin olduğu bölgelerde yapılan arkeolojik çalışmalar o şehre ait birçok eserin gün yüzüne çıkmasını sağlamaktadır

Truva Atı - Çanakkale

Günümüzde şehirler artık eski çağlardaki görüntüsünden çok farklıdır. Teknolojik gelişmeler ve ulaşımın kolaylaşması yeryüzünde şehirlerin kurulmasına imkân sağlamıştır. 19. yüzyılda Sanayi Devrimi ile fabrikaların yaygınlaşmaya başlaması şehir nüfusunun giderek artmasına neden olmuştur. Dünya nüfusunun büyük bölümü şehirlerde yaşamaktadır.

Ekonomik ve sosyal açıdan gelişmiş şehirler gide- rek daha fazla göç almaktadır. Deniz, hava, kara veya demir yoluyla insanların kolayca ulaşabildikleri şehirler ekonomik olarak da ön plana çıkmaktadır. Kocaeli, Gaziantep, Bursa bu şehirlere örnek olarak gösterilebilir.

Tarihî geçmişi itibariyle köklü bir medeniyete ev sahipliği yapan ve güçlü devletlerin başkenti olan şehirler ilgi odağı olan şehirlerdir. İstanbul, Konya gibi şehirler bu özellikleriyle ülkemizde ön plana çıkmaktadır. Bu şehirlerdeki tarihî yapılar ve sanat eserleri turizm açısından da insanların ilgisini çekmektedir. Denizi, ormanları, gölleri gibi doğal güzellikleriyle insanların hem yerleşmek hem de tatil yapmak istediği pek çok şehir de bulunmaktadır. An- talya, Bolu, Nevşehir gibi şehirler bu özellikleriyle ülke- mizde sayılabilecek pek çok şehirden yalnızca birkaçıdır.

Şehirler kırsal kesimlere göre nüfusun yoğun; eğitim, sağlık, sanat gibi hizmetlerin yaygın olduğu yerlerdir. Şehirlerde yapılar genellikle çok katlıdır. Sanayi faaliyetleri ve hizmet sektörü gelişmiştir. Kültür, sanat ve eğlence için birçok sosyal mekân bulunmaktadır. Altyapı ve ulaşım hizmetleri planlıdır. Şehirler iş bölümünün hâkim

olduğu planlı bir yönetime sahiptir. Okul, hastane, yol, çarşı, pazar, ibadethane, sinema, tiyatro, park, müze, kütüphane ve fabrika şehri meydana getiren fiziki unsurlardır. Şehir bu özellikleriyle belirli bir mekânı ifade etmektedir. İnsan, yaşadığı bu mekânı yani şehri düzenler ve şekillendirir.

Kayaköy - Fethiye

İnsan öncelikle bir mekânı yaşanabilir bir yer olarak seçer. Daha sonra buranın çevre düzenlemesini, altyapısını yapar. Çünkü şehirler insan eliyle yapılan ve geliştirilen yerlerdir. İnsan ve şehir birbirini tamamlar ve etkiler. Biri olmadan diğeri olmaz. Mekâna anlam ve değer katan insanın kendisidir. Terk edilmiş şehirler bunu bize en iyi şekilde anlatır. Örneğin Muğla'nın Fethiye ilçesinde yer alan Kayaköy, burada yaşayan Rumların Yunanistan'a göç etmesiyle terk edilmiş bir yerleşim yeri hâline gelmiştir.

ŞEHİR VE MEDENİYET

“Medeniyet” ve “şehir”, anlam açısından birbirine yakın kavramlardır. “Medeniyet”; bir toplumun maddi ve manevi varlıklarının, düşünce, sanat, bilim ve teknoloji ürünlerinin tamamını ifade eder. Medeniyet, gelişmişliği ifade eder. Medeniyet kelimesinin kökeni Arapçada şehir anlamına gelen ve kökleri İslam dininin kutsal şehirlerinden biri olan Medine şehrine dayanmaktadır. Medine, peygamberimiz Hz. Muhammed döneminde zamanının sosyal ve kültürel bakımdan en ileri şehirlerinden biri kabul ediliyordu.

Büyümek, nüfusun artışı ve bina sayısındaki artış şehirleşme için yeterli değildir. Şehirler adalet ve hukuk anlayışı ayrıca karşılıklı saygı üzerine kurulur. Şehri oluşturan tüm insanların bu kurallara uyması gerekmektedir. Şehirler bu özellikleri ile farklılıkları buluşturan, insanları bir araya getiren mekânlardır. Günümüzde kültür ve ticaretin, bilim ve tekniğin zirvesini oluşturan şehirler farklı özelliklere ve farklı kültürel birikimlere sahip insanların kendilerini ifade etmelerine imkân vermektedir.

Şehir, bir medeniyetin etkisinin en çok hissedildiği ve özelliklerinin yaşandığı yerdir. Her bir medeniyet, kurduğu şehirlerle kendini ifade eder. Şehir ve medeniyet arasındaki ilişki, karşılıklıdır. Hem medeniyetler şehirleri hem de şehirler medeniyetleri etkiler. Şehirler, şehri meydana getiren anlayışın sahibi olan medeniyetin bir sonucu olarak kurulur. Bununla birlikte şehirlerin doğası ve içindeki insanı şekillendirme özellikleri medeniyetin şekillenmesine de etki etmektedir.

Şehirler sadece yerleşim yeri değildir. Medeniyetler tarihi, bir bakıma şehirlerin tarihidir. Çünkü şehirler, bir toplumun medeniyet anlayışının şekillendiği mekânlardır.

KURTUBA

Fenikeliler tarafından bugünkü İspanya'da kurulmuştur. Müslümanların İspanya'ya gelişiyle Endülüs Emevi Devleti'nin başkenti olmuştur. Bu dönemde Avrupa'nın en önemli eğitim, bilim, kültür ve sanat merkezidir. Burada açılan medreselerde dünyanın farklı bölgelerinden, farklı inançlara mensup dünyaca ünlü bilim insanları yetişmiştir. Kurtuba, döneminin en iyi eğitim veren okullarına ev sahipliği yapmıştır.

Kurtuba

Ayrıca ilk ışıklandırılan şehir olan Kurtuba, Avrupa'da ilk üniversitesi olan şehirdir. Burada yapılan bilimsel çalışmalar Avrupa'da Rönesans'ın ortaya çıkmasına katkıda bulunmuştur. Endülüs Emevi Devleti Dönemi'nde yapılan Kurtuba Ulu Camii bu şehirde bulunmaktadır

MEDİNE

“Medine”, kültür tarihinde şehrin, şehirliliğin, kültür ve medeniyetin çıkış yeri anlamlarına gelmektedir. Eski adı “Yesrip” olan Medine, günümüzde Suudi Arabistan'ın önemli şehirlerinden biridir. Peygamberimiz Hz. Muhammed ve Mekke'li Müslümanlar, 622 yılında Medine'ye hicret etmişlerdir. Hicret, İslam tarihi için olduğu kadar Medine şehri için de dönüm noktası olmuştur. Mekke'den gelen “muhacirler”, Medineli Müslümanlardan oluşan “ensarlar” ve Yahudiler hicretle beraber Medine'de bir arada yaşamaya başlamışlardır. Medine'de farklı inançlara sahip insanların bir arada rahat yaşaması diğer İslam şehirlerine örnek olmuştur.

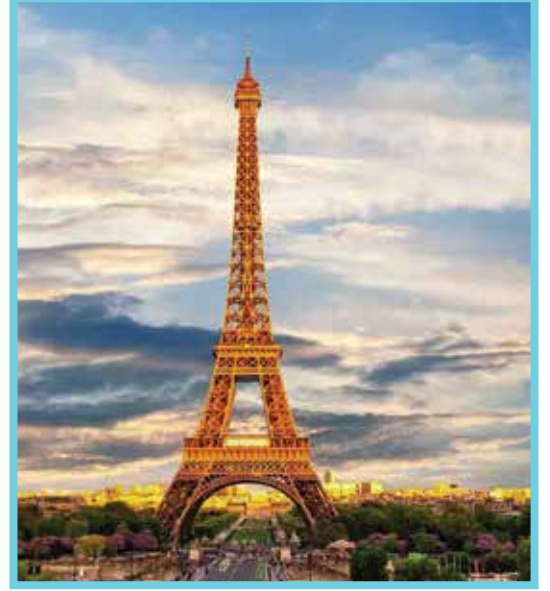
Medine

Medine, hicretten sonra şehir hâlini almıştır. Mescid-i Nebvi'nin şehrin merkezine yapılması, yollarının buraya kolay ulaşılabilir şekilde tasarlanması, merkezinde caminin bulunduğu şehirlerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Hicretten sonra yeni bir siyasi ve hukuki yapı oluşturulmuştur. Sosyal, askerî ve ekonomik yapılanma gerçekleştirilmiş ve Medine yeni kurulan İslam Devleti'nin başkenti olmuştur. Şehir; açılan eğitim merkezleri, camileri ve sosyal yaşamı ile sonraki İslam şehirlerine model olmuştur. Peygamberimizin kabrinin burada olması nedeniyle Medine, her yıl milyonlarca Müslüman tarafından ziyaret edilmektedir.

PARİS

MÖ 3. yüzyılda Seine (Sen) Nehri etrafına kurulmuş olan Paris, Notre Dame (Notir Dam) Katedrali'nin yapılmasıyla Fransa'nın merkezi hâline gelmiştir. Sanayi Devrimi sonrası hızla göç alan şehirde Sorbonne (Sorbon) Üniversitesi'nin kuruluşu Paris şehrini bir bilim merkezi hâline getirmiştir.

Paris, bütün Avrupa'ya hatta dünyaya yeni siyasi fikirlerin yayılmasında öncülük etmiştir. 1789 Fransız İhtilali, 1830 ve 1848 işçi devrimlerinin yaşandığı devrimler şehridir. Bilim, kültür, sanat alanlarında dünyanın önde gelen merkezlerinden biridir. Modanın da başkenti olarak anılan Paris, turistlerin en çok ziyaret ettiği şehirlerdendir

Eyfel Kulesi - Paris

İSTANBUL

Kız Kulesi ve Sarayburnu - İstanbul

İstanbul'da MÖ 5000'li yıllarda ilk yerleşimlerin kurulduğu tahmin edilmektedir. İstanbul; Roma, Bizans ve Osmanlı devletlerine başkentlik yapmıştır. Avrupa ile Asya kıtalarının kesiştiği bir noktada yer alır. Yüzyıllar boyu çeşitli din, dil ve ırktan insanların bir arada yaşadığı bir şehir olan İstanbul, tarihi boyunca farklı kültürlerle ev sahipliği yapmıştır. Osmanlı Devleti'nin bilim, sanat

ve kültür alanlarında gelişmesi ile beraber İstanbul bir çekim merkezi olmuştur.

Eğitim almak için çevre şehir ve ülkelerden insanlar buraya gelmiş, Ali Kuşçu gibi bilim insanları medreselerde dersler vermiştir. Padişahların tanıdığı haklar sayesinde farklı medeniyetlerden insanlar burada yaşamışlardır. Cami, sinagog, kilise gibi farklı inançlara yönelik ibadethaneler İstanbul'da yan yana bulunmaktadır.

🌳 Medeniyete yön vermiş Roma, Konya, Eskişehir, Bağdat, Londra, Viyana, Şanghay, Dakar gibi şehirlerin kültürel özelliklerini yansıtan görseller bulunuz. Bu görselleri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız

🌳 “İstanbul; Roma, Bizans ve Osmanlı devletlerine başkentlik yapmıştır.”

ŞEHİRLE İLİŞKİMİZ

Şehirle insan arasında karşılıklı bir ilişki söz konusudur. Önce insanlar kendi duygu ve düşüncelerine uygun şehirler kurarlar. Sonra şehirler, kurulmalarında etkili olan duygu ve düşünceleri gelecek nesillere aktararak insanları etkiler. Belki de bu nedenle insanları tanımak istediğimizde ilk sorduğumuz sorulardan biri “Nerelisin?”dir. Sanki aynı şehirde yaşayanlar bir uzlaşma içindedir. Alışkanlıkları, davranışları ve yaşam biçimleri benzerdir. Çünkü insanlar yaşadıkları şehirlerin kültürel dokusundan etkilendikleri gibi ekonomik, sosyal yapısından ve ikliminden de etkilenmektedir. Bulundukları ortamın imkânlarından yararlanarak hayatlarını sürdüren insanlar, o çevrenin hayat standardıyla yetişir.

İnsanın şehirle ilişkisinin başladığı ve bittiği yer, evdir. Evinden dışarıya adım attığında şehirle ilişki kurmaya başlayan insan, evine döndüğünde o ilişkiye bir süreliğine ara vermiş olur.

Şehirle kurulan ilişkiler çok farklıdır. İnsan, şehrin mimarî yapısıyla olduğu kadar işlevleriyle de ilişki içindedir. Şehrin mekânları olan sokaklar, meydanlar, parklar, alışveriş mekânları, kamusal alanlar ve ibadet mekânları farklı anlam ve boyutlarıyla şehirde yaşayanları etkiler. Eğitim, ticaret, ibadet, sosyalleşme, rekreasyon, sağlık, çalışma, spor ve daha birçok farklı faaliyet şehirle şehirli arasındaki ilişkilerin önemli bir kısmını oluşturmaktadır.

Evimizden çıktığımızda şehirle ilk iletişimimiz sokak ile başlar. Sokaklar her şehirde farklı karaktere sahiptir. Dar, geniş, kıvrımlı, dik yokuşlu, taşlı ya da denize açılan sokaklar... Sokakların yapısını şehrin yer şekilleri ve iklimi kadar insanların yaşam tarzı da belirler. Sokaklar bizi şehre ulaştırır. Bu görevinin yanı sıra sokaklar mahallenin ortak kullanım alanlarıdır. Komşuluk ilişkileri burada gerçekleşir. “Bizim sokak” ifadesiyle şehir ilk kez burada sahiplenilir. Önce sokakla sonra da sokaktakilerle iletişim kurulur.

Evden veya apartmandan çıkıldığında sokakta karşılaşılan insanlarla selamlaşmak, onlara hatırlarını sormak iletişimi başlatır. Pencere önünde oturan ve dışarıyı izleyen birini tanımıyor olsak da selamlaşmak, hem onu hem bizi mutlu edecek, hem de sokağı sahiplenmemizi sağlayacaktır. Böylece sokak bizim için güvenli bir alan hâline gelecektir.

Sokağı geçip şehrin merkezine doğru ilerlediğimizde bizi genellikle

bir çarşı karşılar. Çarşı, Osmanlı şehrinde toplumsal hayatın merkezidir. Günümüzde şehirlerde yaygınlaşan alışveriş merkezleri çarşıları ilgiyi azaltsa da bu çarşılar önemini hâlâ sürdürmektedir. Hemen hemen her türlü ürünün satıldığı bu çarşıları herkesin yolu düşer. Şehirde üretilenler, insanların ihtiyaç ve alışkanlıkları buradaki ticarete yön verir. Bazı şehirlerde bakırcıların, demircilerin ya da dokumacıların çok olması tesadüf değildir.

Şehirde yaşayan insan aynı zamanda yaşadığı mekânların yapısını da belirler. Düz damlı kerpiç evler, cumbalı ahşap evler, tek katlı evler, çok katlı evler, kapıları sokağa açılan ya da yüksek duvarlarla çevrili bahçelere açılan evler o şehrin doğal koşulları kadar insanların yaşam biçimini de yansıtır.??

İnsanın şehirle ve şehrin mekânlarıyla kurduğu ilişkinin boyutu kendisinin de şehirlilik düzeyini belirlemektedir. Çünkü şehirli olmak sadece şehirde yaşamaktan ibaret değildir. Büyük İslâm düşünürü ve ilk sosyolog İbn Haldun'a göre şehirli "Şehirde geniş ve mükemmel bir surette medeni yaşayan kimse"dir. Geniş ve mükemmel surette yaşamak ise şehirde yaşamamanın gereklerini yerine getirmekle sağlanabilmektedir.??

Yaşadıkları çevreden etkilenen insanların içinde bulundukları çevreye, şehre ve insanlara karşı sorumlulukları ve görevleri bulunmaktadır. Bu sorumlulukların en önemlisi; atalarından miras olarak aldıkları, binlerce yıllık geçmişi olan şehri gelecek nesillere yaşanabilir bir şehir olarak bırakma bilincidir. Çevreyi kirletmeden ve tahrip etmeden, tarihî ve kültürel dokuya zarar vermeden yaşanmalıdır. Birlikte yaşamak; anlayış ve saygı çerçevesinde komşuluktan alışverişe, trafikten gürültü yapmamaya kadar tüm insani ilişkileri, sevgiyi, yardımlaşmayı, dayanışmayı sağlamakla mümkün olur.

ÜNİTE 2

ŞEHİRDE YAŞAM

Neler Öğreneceğiz?

- Şehir ve Sosyal Yaşam
- Medeni Yaşantının Gerekleri
- Şehrin Fırsatları ve Riskleri
- Şehrin Fırsatları
- Şehirde Karşılaşılabilecek Riskler
 - Deprem
 - Sel
 - Trafik

ÜNİTE 2

ŞEHİRDE YAŞAM

ŞEHİR VE SOSYAL YAŞAM

“Yaşam mekânı olarak şehirler sosyal hayatın çok hareketli olduğu yerlerdir.”

Şehirler, sosyal hayatın çok hareketli olduğu yerlerdir. Şehirlerde insanların gündelik yaşamlarını sürdürmelerini kolaylaştıran çok çeşitli yaşam alanları ve kurumsal yapılar bulunmaktadır. Sinema, tiyatro, lokanta, pastane, müze, galeri, kütüphane, ibadethane, otel, kahvehane, park gibi yerler sosyal yaşamın canlı olduğu mekânlardır. Bu mekânlarda insanlar yeme, içme, ibadet etme, eğlenme gibi ihtiyaçlarını yerine getirirler.

Bu yaşam alanları ve kurumlar bir şehrin siyasi, ekonomik, dinî, kültürel yaşamını ve kimliğini de yansıtır. Örneğin bir şehirdeki ibadethanelerin yapısı, kütüphanelerin çokluğu ve çeşitli kültür mekânlarının varlığı o şehri bir başka şehirden ayırt etmemizi sağlar.

Şehirdeki sosyal yaşamın özellikleri şunlardır:

- Şehirlerde farklı sosyal gruplar vardır.
- Şehirlerde insanlar birbirinden farklı işlerde çalışırlar.
- Şehir yaşamını düzenleyen yazılı ve yazısız kuralları vardır.
- Şehirlerde çok çeşitli kültürel faaliyetler yapılmaktadır.
- Şehir yaşamında eğitim kurumları yaygın ve çeşitlidir.
- Şehir yaşamının temelinde ekonomik etkinlikler önemli bir yere sahiptir

Şehirler, kırsal alanları da içine alarak büyür. Günümüzde şehirler, önemli değişimler yaşamaktadır. Bu değişimin başında köyden kente nüfus hareketleri gelmektedir. Türkiye’de 2018 yılı verilerine göre nüfusun %93,76’sı il ve ilçe merkezlerinde yaşarken belde ve köylerde yaşayanların oranı %6,24’tür.

Dolayısıyla şehirler, nüfusun çoğunluğunun yaşadığı temel yerleşim yeri hâline gelmiştir. İnsanların göç etmelerinin çeşitli nedenleri vardır. Günümüzde ekonomik, toplumsal, kültürel, eğitim, eğlence ve güvenlik gibi nedenlerden dolayı şehirlere göç edilmektedir. Nüfustaki değişime bağlı olarak da şehirlerde çok hareketli bir yaşam vardır.

Şehirlerde nüfusun fazla olması; çevre kirliliği, trafik, yoksulluk, işsizlik, gecekondulaşma, altyapı yetersizliği, kültürel yabancılaşma gibi birçok soruna yol açmaktadır. Bireylerin birbirlerine karşı ilgisizliği, dayanışma ve yardımlaşmanın azalması, sosyal ilişkilerin zayıflaması da başka bir önemli bir sorun olarak ortaya çıkmıştır.

“Dayanışma”; bir toplumu oluşturan bireylerin duygu, düşünce ve ortak çıkar birliği ile birbirlerine bağlanmaları ve her konuda birbirlerine destek olmalarıdır. “Yardımlaşma” ise bireylerin yalnız başına üstesinden gelemeyecekleri durumlar karşısında başkalarından aldığı destek ve katkıdır.

Sosyal yardımlaşma ve dayanışma bir milleti, toplumu, şehri ayakta tutan önemli unsurlardandır. İnsanlar genellikle sadece ihtiyaçlarını karşılamak için birbirleri ile iletişim kurmaktadır. Bundan dolayı insanlar arasındaki dayanışma ve yardımlaşma duygusu azalmaktadır.

Bu ihtiyacı karşılamak üzere günümüzde şehirlerde profesyonel biçimde çalışan hayır kurumları, dernekler, vakıflar ortaya çıkmıştır. Bireyler dinî, ahlaki, insani ilkelere dikkat ederek dayanışma ve yardımlaşma duygusunu şehir yaşamında tekrar canlandırabilirler. İslam dini yardımlaşmaya, dayanışmaya ve komşuluk ilişkilerinin gelişmesine büyük önem vermiştir. Peygamberimiz Hz. Muhammed’in “Komşusu açken tok yatan bizden değildir.” hadisi komşuluk ilişkilerinin, dayanışma ve yardımlaşmanın önemini vurgulamaktadır.

Bir toplumun huzuru, mutluluğu, geleceği bireyler arasındaki sosyal dayanışma ve yardımlaşma ruhuna bağlıdır. Bazen insanlar sosyal hayatta kendi gayretleriyle üstesinden gelemeyecekleri sorunlarla karşı karşıya kalabilirler. Böyle durumlarda toplumsal dayanışma ve yardımlaşma içerisinde hareket edebilmek, “millet” olmanın bir gereğidir. Bu dayanışma, yardımlaşma ve birliktelik duygusunu birçok örnek olayda görmek mümkündür.

 Sosyal yardımlaşma ve dayanışma bir milleti, toplumu, şehri ayakta tutan önemli unsurlardandır.”

Örneğin deprem ve sel gibi doğal afetlerde insanların birbirlerine yardım etmesi bunun bir göstergesidir. Türk milleti 1999'da Marmara'da, 2011'de Van'da meydana gelen depremlerde büyük bir yardımlaşma ve dayanışma örneği göstermiştir.

Türk milleti sadece doğal afetler karşısında değil toplumsal olaylar karşısında da bu dayanışma ve yardımlaşmanın en güzel örneğini vermiştir. Örneğin 15 Temmuz 2016'da hain darbe girişimine karşı milletimizin kahramanca mücadele etmesi bunun bir kanıtıdır.

MEDENİ YAŞANTININ GEREKLERİ

“Medeni insan, medeni yaşam” gibi ifadeleri mutlaka duymuşsunuzdur. Bu ifadelerde geçen medeni kelimesinin ne anlama geldiğini hiç düşündünüz mü? Medeni kelimesi sözlükte “şehirleşmiş, uygar” anlamlarına gelmektedir. Şehirler çok sayıda insanın bir arada yaşadığı yerlerdir. Şehirde belirli bir düzen içerisinde, karşılıklı saygı çerçevesinde bir yaşam sürdürülmesi gerekmektedir.

Medeni bir yaşantı sürdürebilmek şehirde yaşamının gereklerindendir. Şehirde yaşayan insanlar, şehir hayatını düzenleyen görgü ve nezaket kurallarına uymak durumundadır. Bu kurallar, insanların bir arada bulundukları her ortamda davranışlarını düzenler. Apartman, park, alışveriş merkezi, ibadethane ve toplu taşıma araçları insanların toplu olarak bulundukları yerlerdendir. Bu mekânlarda belirli

kurallara uygun davranmak gerekir. Çünkü şehirde yaşayan insan, şehri paylaştığı diğer insanlara karşı sorumludur. Bu sorumluluk görgü ve nezaket kurallarına uymayı gerektirir. Bakın bir arkadaşımız bu kuralları yaşamında nasıl uyguluyor:

Ben Melike, ailemle birlikte 4 katlı bir apartmanda yaşıyoruz. Evimize girerken ayakkabılarımı kapı önünde bırakmamaya dikkat ederim. Televizyonun sesini komşularımızı rahatsız edecek şekilde açmam. Ayrıca çöplerimizi kapı önüne koyarken apartman yönetimince belirlenen saatlere uymaya özen gösteririm. Toplu taşıma araçlarını kullanırken diğer yolcuları rahatsız etmemek için yüksek sesle konuşmam. Bu araçlarda engelli, yaşlı, hamile veya çocuklu yolculara yer veririm.

 Sizler de günlük hayatınızda uyduğunuz kuralları düşünerek Melike'nin söylediklerine neler ekleyebilirsiniz?

İlk Çağ düşünürlerinden Aristoteles (Aristo) "Bir şehir, farklı insanların yaşadığı mekânlardan oluşur. Benzer insanlar bir şehir meydana getiremezler." demiştir. Yani şehirlerde farklı özelliklere sahip birçok insan yaşamaktadır. Bu farklılıklara saygı göstermeli, bu farklılığın şehrimizi zenginleştirdiğini unutmamalıyız. Şimdi şehir yaşamında uymamız gereken kuralları inceleyelim

İbadethaneler, insanların dinî inançlarının gerektirdiği şekilde ibadet ettikleri yerlerdir. İbadethanelere giderken temiz ve uygun kıyafetler giymeliyiz. İbadethanelerde yüksek sesle konuşmamalı, ibadet edenlerin dikkatini dağıtacak davranışlarda bulunmamalıyız.

Piknik alanları ve parklarda ağaçlara ve diğer bitkilere zarar vermemeliyiz. Diğer insanların rahatsız olacağı şekilde müzik dinlemek, gürültü yapmak gibi davranışlardan kaçınmalıyız. Çöplerimizi çöp kutularına atmalıyız.

Katılacağımız törenlerin türüne uygun şekilde giyinmeli, sessizce töreni izlemeli, gerekiyorsa beğenimizi alkış gibi davranışlarla ifade etmeliyiz. Törene vaktinde gitmeliyiz. Tören akışını bozacak söz ve davranışlardan kaçınmalıyız.

Sinema ve tiyatro gibi kültür-sanat faaliyetlerinin gerçekleştiği mekânlara zamanında gitmeli, bu mekanlarda cep telefonumuzu kapatmalıyız. Gösteri sırasında diğer insanları rahatsız edici her tür davranışlardan kaçınmalıyız.

Alışverişte, alacağımız ürünü seçerken rafları ve tezgâhı dağıtmamalı, görevlilere karşı nazik olmalıyız. Alışverişimiz bittikten sonra kasada sıraya girmeliyiz. Yaşlı, engelli, hamile ya da çocuklu kimselere öncelik vermeliyiz.

ŞEHİRİN FIRSATLARI VE RİSKLERİ

ŞEHİRDE SIRADAN BİR GÜN

Sabahın erken saatler Şehir sakinlerinin çoğu uyurken bazıları çalışmaya başlamış bile. Temizlik işçileri caddeleri süpürüyor, ardından araçla caddeler yıkanıyor. Fırıncılar çoktan ekmek pişirmeye başlamışlar. Bazıları ise daha evlerine gitmemiş bile. Hastanedeki nöbetinden dönen doktor, güvenlik görevlileri ve daha birkaç kişi hâlâ dışarıda.

Sabahın ilerleyen saatlerinde caddeler iyice kalabalıklaşıyor. Herkes bir yerlere koşuşturuyor. Yetişkinler işe gitmek için yola çıkmış, çocuklar ise okullarına gidiyor. Şehirde pek çok okul var, tabii pek çok da öğrenci. Caddeler otobüs ve arabalarla doldu. Neyse ki bir yere ulaşmak için kullanabileceğimiz pek çok ulaşım aracı var: otobüs, metro, tren... İki araba köşede çarpışmış ve iki caddeyi de tıkamış. Araç kuyruğu uzayıp giderken insanlar işlerine vaktinde ulaşamayacakları için kaygılı.

Pazarcılar tezgâhlarını kuruyor. Dükkânlar birer birer açılıp müşteriler için hazırlanıyor. Şehirde ne çok dükkân var. Şehrin

hemen çıkışında yer alan fabrikaların bacalarından dumanlar tütmeye başladı bile. Bu dumana araçların yaydığı egzoz gazları da eklenince bazen gökyüzü gri bir bulutla kaplanıyor.

Müze ziyaretçilere açıldı. Öğretmenleriyle birlikte bir grup öğrenci, müzenin önünde içeri girmek için bekliyor.

Yol çalışması yapan işçiler kazı yaparken bir su borusunu patlatmışlar. Etrafa yayılan su, bir aracın kayarak kaldırıma çıkmasına neden oluyor. Kaldırımda yürüyen bir genç yaralanıyor. Hemen bir ambulans çağrılıyor. Neyse ki şehirde pek çok hastane var. Ambulans yaralıyı alarak en yakın hastaneye götürüyor.

Öğlen oldu. Herkes yemek yemek için hazırlanıyor. Öğrenciler öğlen tatilinde okul bahçesini dolduruyor. Ofis çalışanları caddedeki lokantalarda karınlarını doyuracakları bir yer arayışında. Ancak hava bozuyor. İlk yağmur damlaları düşerken insanlar şemsiyelerini açıyor ya da kapalı alanlara kaçıyor. Aniden bir kapkaççı pazarda gezen birinin çantasını çalıyor. Etraftakiler onu kovalarken ortalık karışıyor. Polis çağrılıyor.

Öğleden sonra yağmur şiddetini artırdı. Şiddetli rüzgâr, şemsiyenin altındaki insanların bile ıslanmasına neden oluyor. Okuldaki son ders bitti. Okul çıkışı parktaki spor sahasında maç yapmak için sözleşen öğrenciler koşarak evlerine gidiyor. Pazarcılar tezgâhlarını toplamak zorunda kaldı. Akşamüzeri yağmur şiddetini iyice artırdı. Sokaklar su altında kaldı. İnsanlar su birikintisi içinde karşıdan karşıya geçmekte zorlanıyor, çöplerle tıkanan mazgalları belediye işçileri açmaya çalışıyor.

Bir müddet sonra sokaklardan sanki dereler akıyor, önüne gelen her şeyi sürüklüyor. Bir mağazaya sığınan yaşlı kadın "Her yer betonla kaplandı. Suyu emecek toprak kalmazsa böyle olur." diye söyleniyor. Yağmur durdu ve şehre karanlık çöktü. Dükkânlar birer birer kapanıyor, çalışanlar toplu taşıma araçlarına binmek için duraklara doğru ilerliyor. Tiyatroya giden seyirciler yerlerine oturmuş, oyunun başlamasını bekliyorlar. Sanat galerisindeki resim kursu başlamış bile.

Karanlıkta evlerine dönmeye çalışan insanlar, çevreden gelebilecek tehlikelere karşı dikkatli olmaya çalışıyor. Tenha sokaklardan geçerken her gün gazetelerde okudukları tehlikelere karşı uyanık olmaları gerektiğini hatırlıyorlar.

Okuduğunuz metinde şehrin hangi fırsat ve risklerinden söz edilmiştir? Bunlara başka neler ekleyebilirsiniz?

Günümüzde dünya nüfusunun %54'ü şehirlerde yaşamaktadır. Büyük şehirlerdeki iş imkânlarının fazlalığı, kırsal bölgelere oranla yaşam kalitesinin yüksek oluşu insanları şehirde yaşamaya yönlendiren unsurlardan bazılarıdır. Bunun yanında sağlık hizmetlerinden faydalanabilme, devletin ve belediyelerin sağladığı hizmetlere erişimin kolay oluşu, çocuklara daha iyi eğitim sunma gibi nedenler sebebiyle insanların birçoğu şehirlerde yaşamayı tercih etmektedir. Bütün bunlar, insanların gözünde şehirleri daha önemli hâle getirmektedir.

Şehirler, insanlara birçok imkân sunmaktadır. Bu da şehirlere olan ilgiyi artırmaktadır. Fakat çok sayıda insanın birarada yaşaması ve plansız şehirleşme, birçok sorunu da ortaya çıkarmaktadır. Bu sorunlardan bazıları; doğal afetlerle başa çıkamama, çevre kirliliği, trafik sorunu, şehre uyum problemleri ve çeşitli suçlarla karşılaşmadır. Bunlarla baş edebilmemizin en güzel yolu şehirde yaşarken karşılaşılabileceğimiz sorunların farkında olmaktır. Aynı zamanda bu sorunlara kişisel ve toplumsal olarak nasıl çözümler üretebileceğimiz üzerine düşündürmektedir.

ŞEHİRİN FIRSATLARI

Eğitim Fırsatları

Şehirler, okul öncesi eğitimden yükseköğretime kadar insanların isteklerine ve yeteneklerine göre birçok farklı eğitim kurumuna erişme imkânı sunar (meslek liseleri, güzel sanatlar lisesi, sınavla öğrenci alan liseler, özel okullar, üniversiteler).

Derslik sayısı, spor salonu, yurt, kütüphane, atölye, laboratuvar gibi imkânlar kırsal bölgelerdeki eğitim kurumlarına göre daha fazladır.

Öğrencilerin ilgi ve isteklerine göre çeşitli kurs, sosyal ve sportif faaliyetlere katılma imkânı vardır.

Eğitimle alakalı konferans, seminer, sempozyum gibi etkinlikler de şehir merkezlerinde gerçekleştirilmektedir.

Sağlık Fırsatları

- Şehir hastaneleri, araştırma hastaneleri, tıp fakülteleri şehir merkezlerindedir.
- Şehir merkezlerinde uzman doktor ve sağlık personeli sayısı kırsala göre çok daha fazladır
- Evde bakım hizmetlerine şehir merkezlerinde daha kolay ulaşılabilir.
- Şehir merkezlerindeki hastaneler, kırsal bölgelerdekilere göre daha donanımlıdır.

İş Fırsatları

- Fabrikalar, imalathaneler, atölyeler şehir merkezlerine daha yakındır.
- Otel, lokanta gibi hizmet sektörleri genellikle şehir merkezlerindedir.
- Ticari faaliyetler daha çok şehir merkezlerinde yürütülmektedir.
- Birçok meslek alanı, şehir merkezinde faaliyet göstermekte ve insanlar yeteneklerine göre daha kolay iş bulabilmektedir.

Sanat, Spor Fırsatları ve Sosyokültürel Fırsatlar

- Sinema, tiyatro ve sergi salonları şehir merkezlerindedir.
- Şehir merkezlerinde her branştan spor kulüplerine katılabilmek imkânı vardır.
- Spor müsabakalarını izleyebilme imkânı vardır.
- Sivil toplum kuruluşları şehir merkezlerinde bulunmaktadır.
- Sanatla ilgili eğitim veren kurumlar daha çok şehir merkezlerindedir.

Ulaşım Fırsatları

- Toplu taşıma araçları şehirlerde daha yaygın kullanılmaktadır.
- Şehir merkezi ve çevresinde kara yolları oldukça gelişmiştir.
- Şehir merkezlerinin ulusal ve uluslararası ulaşımı kolaydır

ŞEHİRDE KARŞILAŞILABİLECEK RİSKLER

Şehir, fırsatlar sunduğu kadar bazı riskler de içerir. Doğal afetler, şiddet, madde bağımlılığı, trafik kazaları, cinsel istismar şehirde de karşılaşılabilecek risklerden bazılarıdır.

Deprem, sel, heyelan gibi doğal afetler insanların kontrolü dışında gerçekleşir. Afetler gerekli önlemler alınmadığı takdirde can ve mal kayıplarına yol açar. Şehirlerde nüfus fazla olduğundan daha fazla zarara neden olan afetler, çoğunlukla kısa sürelerde gerçekleşir.

Doğal afetleri önlemek insanoğlunun elinde olan bir durum değildir. Fakat insanlar doğal afetlere karşı bazı önlemler alarak can ve mal kayıplarını önleyebilir veya azaltabilir.

DEPREM

Ülkemizin yüz ölçümünün %42'si birinci derece deprem kuşağı üzerindedir. Bazı büyük şehirlerimizin birinci derece deprem bölgeleri üzerinde kurulduğu, nüfusumuzun yarıdan fazlasının buralarda yaşadığı bir gerçektir. Depremlerin oluşturacağı hasarları azaltmanın en etkin iki yolu depreme dayanıklı yapılar inşa etmek ve toplum olarak depreme karşı alınacak önlemler konusunda bilinçlenmektir.

Deprem Öncesinde, Sırasında ve Sonrasında Yapılması Gerekenler

Binanızın depreme dayanıklılığının kontrol edilip edilmediğini öğreniniz.

Aile bireyleri ile deprem sırasında nasıl davranacağını konuşunuz.

Kitaplık, yüksek mobilya gibi kolay devrilebilir eşyalar ile ağır eşyaların duvarlara veya döşemeye sıkıca sabitlenip sabitlenmediğini kontrol ediniz. Eşyalarınızı üzerinize düşmeyecek şekilde yerleştiriniz.

Deprem çantasını ailenizle birlikte hazırlayınız.

Bina içinde iseniz deprem sırasında sakin olup cesaretinizi toplayınız ve koşmayınız.

Sağlam bir masa, sıra, mobilya yanına çömelerek başınızı koruyunuz. Pozisyonunuzu sallantı duruncaya kadar değiştirmeyiniz.

Bina içinde kalınız. Tiyatro, okul gibi kalabalık yerlerde iseniz kesinlikle merdivenlere, asansörlere panikle koşmayınız.

Bina dışında iseniz binalardan dökülecek yıkıntı ve camlardan, elektrik direk ve tellerinden uzakta, güvenli bir yerde depremin durmasını bekleyiniz.

Köprü, üst geçit ve tünellerden uzak durunuz. Eğer mümkünse ağaç, direk ve enerji nakil hatlarından uzakta kalınız.

Büyük bir depremden sonra artçı depremler mutlaka devam edecektir. Bu depremlere karşı hazırlıklı olunuz.

Özellikle ilk üç gün içerisinde yetkililer izin vermedikçe sağlam evlerinize dahi girmeyiniz. Aile bireylerinizi bir arada tutunuz ve açık bir yerde bekleyiniz.

Varsa yaralılara ilk yardım yapınız.

Evinizi veya binanızı terk ederken kalın tabanlı ayakkabılarınızı giyiniz. Yanınıza kıymetli eşyalarınızı, kalın giyecek, battaniye, biraz içme suyu ve yiyecek alınız.

Enkaz ve yıkıntılar arasında, cadde ve sokaklarda gelişigüzel dolaşmayınız.

SEL

Seller doğal afetlerin en yaygınlarından biridir. Bazı sel olayları birkaç gün içinde meydana gelirken ani sel baskınları birkaç dakika içinde, yaşadığımız çevrenin sular altında kalmasına sebep olabilir. Sel felaketleri maddi zarara yol açmakta hatta bu felaketler sonucu can kayıpları da yaşanmaktadır.

Çarpık şehirleşme sonucu dere yataklarının doldurulup imara açılması, nehir yataklarının değiştirilmesi ve alt-yapı yetersizlikleri sel felaketlerinin yaşanmasının başlıca sebepleridir. Eğer sel tehlikesi olan bir çevrede yaşıyorsak bulunduğumuz çevrede selin ortalama yüksekliğinin ne olabileceğini öğrenmeye çalışmalıyız. Acil durum eylem planları hakkında önceden bilgi edinmeliyiz. Ayrıca sel anında tahliye yollarını, sığınabileceğimiz yerleri öğrenip tahliye için hazırlıklı olmalıyız.

TRAFİK

Ülkemizde meydana gelen trafik kazaları sonucu her yıl binlerce vatandaşımız hayatını kaybetmekte, on binlercesi de yaralanmaktadır. Türkiye’de ve dünyada meydana gelen trafik kazalarında en büyük kusur insana aittir. İnsanlar trafikte sürücü, yaya, yolcu kimlikleri ile farklı roller üstlenmektedir. Bu yüzden özellikle kalabalık şehirlerde yaşıyorsak hepimiz trafik güvenliği bilincine sahip, çevresine karşı sorumluluklarını bilen bireyler olmalıyız.

Trafikte Yaya Olarak Uymamız Gereken Kurallar

- Cadde ve sokaklarda kaldırımdan yürümeliyiz.
- Yaya kaldırımı olmayan yerlerde yolun solundan yürümeliyiz.
- Karşıdan karşıya geçerken önce sola, sonra sağa, daha sonra yine sola bakıp öyle geçmeliyiz. Kesinlikle yaya geçidini kullanmalıyız.
- Duran bir taşıtın önünden ve arkasından geçmemeliyiz.
- Trafik polisinin işaretlerine uymalıyız.
- Trafik polisinin olmadığı yerlerde trafik işaretlerine dikkat etmeliyiz.
- Trafik lambası kırmızı yanarken kesinlikle karşıdan karşıya geçmemeliyiz.
- Taşıtlara hiçbir nedenle asılmamalıyız.
- Taşıtlardan inerken taşıtın tam olarak durmasını beklemeliyiz.
- Karanlıkta açık renkli kıyafetler giyerek yola çıkmalı ve yolun solundan yürümeliyiz.

ŞİDDET

Hepimiz günlük hayatımızda çevremizdeki insanlarla ilişkiler kurarız. Bu ilişkilerin sağlıklı olarak yürütülebilmesi her şeyden önce karşılıklı saygı ile mümkündür. Evimizde, okulumuzda ve sosyal hayatımızda karşılaşacağımız sorunların en iyi çözüm yolu konuşarak meseleyi halletmektir. Aldığımız bütün bu önlemlere rağmen fiziksel ve ruhsal olarak bir şiddet durumu ile karşılaşabiliriz. Böyle durumları ailemizle, okul yönetimiyle, öğretmenlerimizle veya rehberlik servisiyle mutlaka paylaşmalı, onlardan yardım istemeliyiz. Gerçek duygu ve düşüncelerin yansıtıldığı açık bir iletişim, karşı tarafın ihtiyacına saygılı ve güvene dayalı ilişkilerle gerçekleşir. Sorunu net bir şekilde tanımlamak şiddete gerek kalmadan çatışmanın olumlu sonuçlanmasını, her iki tarafın da kazanmasını sağlayacaktır.

ENGELSİZ YAŞAM

“Benim adım Mert. Yürüme engelliyim. Sadece bacaklarımı kullanamıyorum, o kadar. Bu yüzden bir tekerlekli sandalyem var. Ülkemizde yürüyemeyen, konuşamayan, işitemeyen, göremeyen ya da zihinsel engeli olan milyonlarca insanın olduğunu biliyor musunuz? Siz de şaşırdınız değil mi? Çünkü etrafta çok fazla engelli görmüyorsunuz. Peki, neden?”

Mert'in sorusuna ne cevap verirsiniz?

Ülkemizde engelli yurttaşlarımız toplumun önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Engelli bireyler özel mekânlarını bellibir orandaki ihtiyaçları doğrultusunda düzenlemektedir. Ancak yaşadıkları mekândan dışarıya adım attıklarında, kentsel/ kamusal mekânlara ulaşabilme ve bu mekânları rahat bir şekilde kullanabilmede birçok sorunla karşılaşmaktadır.

Onların kentsel yaşama katılım alanındaki ihtiyaçları, engelli olmayan yurttaşlarımızla aynıdır. Bu nedenle tüm yurttaşların kent mekânlarına ulaşmasını sağlamak çok önemlidir. Engelli bireyler de bir başkasının yardımına ihtiyaç duymadan işe, okula, alışverişe, spor alanlarına, parklara, ibadethanelere kolaylıkla gidebilmelidir.

Bunun için öncelikle ulaşım olmak üzere şehirlerin altyapılarının düzenlenmesi gerekir. Bunu sağlamak en başta belediyelerin görevidir.

Şehirlerin mimari planlanmasının temel amacı, kullanıcıların ihtiyaçlarını tam anlamıyla karşılamaktır. Kısaca tasarımın merkezinde kullanıcı vardır. Fiziksel mekânlar söz konusu

Engelsiz Park - Düzce

Engelsiz Yaşam Merkezi - Düzce

olduğunda kullanıcı profili çok çeşitli ve değişkendir. Yaşlılar, kalıcı ve geçici engelliler, hamileler de bu kullanıcı kitlesi dâhilindedir. Toplumdaki tüm bireyler için fiziksel yeterlilik geçici bir durumdur.

Engelsiz yaşam alanına yalnızca engelli bireyler ihtiyaç duymaz. Herkes yaşamının bir bölümünde bazı kısıtlılıklarla yaşamak durumunda kalabilir. Bir çocuğun, bir hamilenin ya da kol veya bacağı kırılmış bir kişinin, çocuk arabasıyla çocuğunu gezdiren bir ebeveynin, yaşlı bir kişinin hareket kabiliyetleri bu kısıtlılıklara örnek gösterilebilir.

Engelli bireylere engelsiz bir şehir hayatı sunmak onların kendilerini gerçekleştirmelerine imkân tanıyarak daha kaliteli bir yaşam sürdürmelerini sağlayacaktır. İsteddiği zaman, istediği saatte, dışarıda kimseye muhtaç olmadan dolaşabilmek, alışverişini yapıp bir çay bahçesinde çay yudumlayabilmek, yeni çıkan bir filmi akranlarıyla birlikte sinemada izleyebilmek, ibadetlerini yerine getirmek vb. hiçbir zaman sorun olmamalıdır. Engelli birey bütün bunları özgürce yapabilmelidir. Bunun için öncelikle ulaşım olmak üzere şehirlerin altyapılarının düzenlenmesi gerekir.

Şimdi engelsiz yaşam alanlarını doğru uygulayan şehirlerden birkaç örnek inceleyelim:

Kaldırımlar yüksek olmamalı, genişlikleri bir tekerlekli sandalye veya bebek arabası gibi araçların sığacağı boyutta olmalıdır. Kaldırımdaki rampalar bu araçların iniş çıkışlarını kolaylaştıracak genişlikte ve eğimde olmalıdır. Yaya kaldırımında güzergâhın görme engelliler tarafından baston ile kolaylıkla algılanmasını sağlayıcı, hissedilebilir yüzeylerden oluşan kılavuz izler olmalıdır.

Engelli vatandaşların güvenli bir şekilde kullanabileceği görsel ve sesli uyarı sistemleri olmalıdır.

Toplu taşıma araçlarındaki rampa sistemi sayesinde bebek arabasıyla ya da engelli aracıyla ulaşım araçlarına rahatça binilebilmelidir.

Üst geçitlerde bedensel engellilerin kullanabilmesi için asansörler bulunmalıdır.

Engellilerin spor ve eğlence amaçlı faaliyetlerde bulunmaları için plaj, spor salonu, sinema, tiyatro gibi yerlerde gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

ŞEHİRDEKİ DİĞER CANLILAR

Şehir sadece insanlardan, binalardan, yollardan ve araçlardan oluşmaz. Ağaçları, çiçekleri, insanları ve hayvanlarıyla bir bütündür. Şehirde insanlar kadar diğer canlıların da yaşama hakkı vardır. Bu yüzden insan, diğer canlıların da haklarını gözetmeli; onlara karşı merhametli ve duyarlı olmalıdır.

Diğer canlılara karşı duyarlı olmak, yaşadığımız çevrenin doğal koşullarının ve çeşitliliğinin korunmasıyla mümkündür. Bilim insanları, insan hayatının deva-

700 Yıllık Çınar Ağacı - Beçi/Düzce

mı için doğadaki çeşitliliğin sürdürülmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu nedenle, şehrimizde yaşayan diğer canlıları da düşünerek hareket etmeliyiz.

Hem tarihte hem de günümüzde insanların doğaya ve diğer canlılara karşı duyarlılıklarının birçok örneği vardır. Sakarya Büyükşehir Belediyesi, Arifiye ilçesinde gerçekleştirdiği yol yapımı sırasında 270 yaşındaki çınar ağacına zarar vermemek için yol projesini değiştirmiştir. İzmir Büyükşehir Belediyesi de aralarında yüz yıllık çınarların bulunduğu 50 ağacı koruma altına alarak bu ağaçların

bakımını yapmıştır. Ülkemizin birçok şehrinde hayvan barınakları kurulmuştur. Bu sayede sokak hayvanlarının bakım, barınma ve sağlık hizmetleri karşılanmaktadır.

Atalarımız sıcak günlerde kuşların su içmesi, kanadı kırık leyleklerin tedavisi, dağda aç kalan kurtlara et verilmesi, sokak köpeklerine yiyecek temini, yaralı atların iyileştirilmesi için vakıflar kurmuşlardır. Ayrıca cami, medrese, saray gibi binaların güneş alan ve rüzgâr vurmeyen cephelerinde, insanların ulaşamayacağı yükseklikte kuş evleri yapmışlardır.

1930 yılında Ulu Önder Atatürk Yalova'da köşkün çatısına zarar verdiği için çınar ağacının dallarının kesilmesine razı olmamıştır. Ağacın dallarının kesilmesinin yerine binanın tramvay rayları üzerinde biraz ileriye alınmasını emretmiştir. Bu olaydan dolayı günümüzde bu köşk "Yürüyen Köşk" olarak anılmaktadır.

Yürüyen Köşk - Yalova

Şehir; tabiattan, yeşilden, maviden, şefkat ve duyarlılıklardan yoksunluk demek değildir. Aksine şehir; güzelliğin, şefkatin ve duyarlılığın sembolüdür. Atalarımızın

Aşağıda bu konuda neler yapabileceğimiz ile ilgili birkaç örnek uygulama okuyacaksınız.

Siz de çevrenizde gördüğünüz veya yaptığınız uygulamaları söyleyiniz.

yüzyıllarca sergilediği duyarlılığı ve şefkati biz de şehrimizdeki diğer canlılara karşı göstermeliyiz.

Kamuya açık parklar, bahçeler ve ağaçlıklı yollar bizim için sadece bir hava değişikliği anlamına gelmez, bunlar şehrin ve şehir sakinlerinin ciğerleridir adeta. Buradaki bitki ve hayvanları korumalı, onlara zarar vermemeliyiz.

Kuşların ulaşabileceği yerlere yiyecek ve su bırakabiliriz. Kuşlar bunları fark edip yiyecek ve o yere tekrar gelecektir.

Basit malzemeler kullanarak yapacağımız kedi ve köpek evleri ile onların soğuktan korunmasına biraz olsun yardımcı olabiliriz. Yattıkları yerin biraz daha sıcak olması için evde kullanmadığımız battaniyeleri içine yerleştirerek ya da dışına sararak onlar için daha sıcak bir yuva yapabiliriz.

Soğukta kedilerin 6, köpeklerin 17 saat aç kalırlarsa donarak öldüklerini biliyor muydunuz? Onların vücut sistemleri yemek yiyerek ısı salgılayabiliyor. Boşalan yoğurt kapları bu iş için en ideal parçalar. Kedi ve köpeklerin ulaşabileceği yerlere artan yiyecekleri ve biraz su bırakarak birçok canlının hayatını kurtarabiliriz.

Yaralı ve hasta olduğunu düşündüğümüz bir hayvan gördüğümüzde yetkililere bildirmeliyiz. Belediyeler yaralı hayvanları alıp tedavi etmektedir.

Ülkemizde hayvanlara iyi ve uygun muamele edilmesini; hayvanların rahat yaşamalarını, onların en iyi şekilde korunmalarını; her türlü mağduriyetlerinin önlenmesini sağlamak amacıyla 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu çıkarılmıştır. Bu kanuna aykırı davranmanın suç olduğunu ve bu suçu işleyenlerin cezalandırıldığını biliyor muydunuz?

ÜNİTE 3

ŞEHİRİMİ TANIYORUM

Neler Öğreneceğiz?

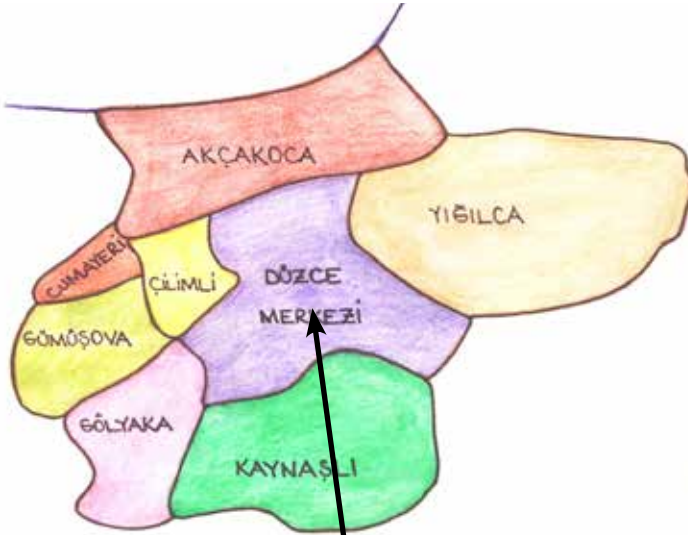
- 🌳 Düzce'nin Coğrafi Konumu ve Özellikleri
- 🌳 Düzce'nin İklimi ve Bitki Örtüsü
- 🌳 Düzce'nin Endemik Bitki Çeşitleri
- 🌳 Düzce'de İnsan ve Doğa
- 🌳 Barınma, Giyim Kuşam
- 🌳 Düzce'nin Demokrafik Yapısı
- 🌳 12 Kasım Düzce Depremi
- 🌳 İlçelerimiz
- 🌳 Geçmişten Günümüze Düzce
- 🌳 Düzce'nin Komşu Şehirleri

ÜNİTE 3

ŞEHİRİMİ TANIYORUM

DÜZCE'NİN COĞRAFİ KONUMU VE COĞRAFİ ÖZELLİKLERİ

🌳 Düzce'yi daha iyi tanımaya hazır mısın?

DÜZCE

Tarihtir milleti asıl metheden,
Eskiye dayanır yaşı Düzce'nin,
Konuralp Gazi'dir onu fetheden,
Türkmen beyleridir başı Düzce'nin.

Yeşili pek boldur yüce dağının,
Her türlü nimeti çoktur bağının,
Denizinde balık dolu ağının,
Mücevher toprağı taşı Düzce'nin.

Deprem olur sanki dağlar sökülür,
Masum canlar yaprak gibi dökülür,
Hüküm Allah'ındır boyun bükülür,
Şehidine akar yaşı Düzce'nin.

Elleri duada semaya bakar,
Manevi iklimi gönüller yakar,
Kur'an bülbülleri buradan çıkar,
Hafızı değerli kişi Düzce'nin.

Farklı kökenleri, farklı dilleri,
Çelebi insanı güzel halleri,
Irmağı, çayları, dere gölleri,
Yoktur güzellikte eşi Düzce'min.

Abdullah Çelebioğlu

Kırık Köyü Dişbudak Anıt Ağacı

Düzce'yi hiç görmemiş olsaydınız şiire göre nasıl bir Düzce hayal ederdiniz?

Coğrafi konum nedir? Bir yerin coğrafi özellikleri denildiğinde neler aklımıza gelir?

Bir şehrin gelişmesi için büyük şehirlere yakın olmak ve işlek yollar üzerinde bulunmak önemlidir. İlimiz İstanbul, Ankara, Bursa ve Eskişehir gibi önemli anakentlere yakınlığının getirdiği coğrafi avantaj ve sahip olduğu zengin çeşitlilik nedeniyle, hem bölgenin hem de ülkemizin cazibe merkezi olmaya aday şehirleri arasında bulunmaktadır.

Düzce, Bolu ili topraklarının batı ve kuzeyinde, Sakarya ilinin doğusunda ve

Kaynaşlı Viyadüğü

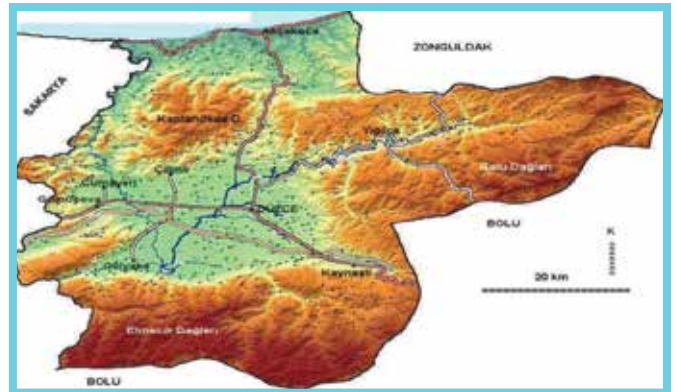

Kardüz Yaylası - Gölyaka

Elmacık Dağları üzerinde bulunan Kardüz Yaylası 1.830 m yükselti ile ilin en yüksek noktasıdır. Düzce akarsu ve gölleri, soğuk su kaynakları, yaylaları, eşsiz kumlu plajları ile dinlenmek için ideal bir ildir. Kuzeyde Karadeniz'de 22 km uzunluğunda kıyı şeridinde sahiptir. Merkez ilçenin yüzölçümü 484 km² olup, İl genelinin yüzölçümü 2.573 km²'dir.

Zonguldak ilinin güneybatısında yer alır. Kuzeyinde Karadeniz ile sınırlıdır.

Düzce'nin de içinde yer aldığı Batı Karadeniz Bölgesi, Karadeniz Bölgesi'nin batı kesimini, Marmara Bölgesi'nin doğusunu, İç Anadolu'ya geçiş bölgesinin bir kısmını kapsamakta olup kabaca 40° 42' kuzey enlemleri ile 30°-33° doğu boylamları arasındadır. Düzce'nin, rakımı 146 m'dir. Efteni Gölü ve Büyük Melen Nehri boyunca rakım 112 m'ye kadar düşmektedir.

Düzce ili toprakları, kıyı kesimi dışında ortası çukur, çevresi dağlarla çevrilmiş alanlardan oluşur. Kuzey kesimde Akçakoca Dağları, doğu kesimde Bolu Dağları, güney kesimde Elmacık Dağları yer almaktadır. Orta kesimdeki çukur alanda tarımsal üretim açısından büyük önem taşıyan Düzce Ovası bulunmaktadır. Başlıca akarsuları: Küçük Melen, Asar Suyu, Uğur Suyu, Aksu Deresi ve Büyük Melen'dir.

Melenağzı-Akçakoca

Akçakoca'nın kıyı kesimi dışında kalan akarsuların tümü Efteni Gölü'nde birleşir ve Büyük Melen Nehri ile taşınarak Karadeniz'e dökülür.

 Bir yerin veya bir nesnenin deniz seviyesinden metre cinsinden yüksekliğine "rakım" denir.

**Düzce;
İklimi,
Doğal kaynakları,
Bozulmamış çevresi,
Tarihi,
Kültürel varlıkları,
Yerel yaşam tarzı ve gelenekleri,
Coğrafi konumuyla ana pazarlara yakınlığı,
Üniversite kenti oluşu,
Genç ve dinamik nüfusu,
Alternatif turizme uygunluğu,
Dört mevsim turizm imkanları,
Temiz sanayisi,
Sulu tarımı ile gelecek vaat eden
Genç bir ilimizdir.**

Aşağıda aynı caddede 87 yıl arayla çekilmiş iki fotoğraf görüyorsunuz. Bu fotoğrafın üçüncüsü 2106 yılında yine çekilse sizce ne gibi değişiklikler olur?

İstanbul Caddesi 1932 - Düzce

İstanbul Caddesi 2019 - Düzce

Aşağıda aynı tarihi yapının farklı dönemlere ait iki görseli bulunmaktadır. Tarihi yapıların korunması için neler yapılabilir? Arkadaşlarınızla tartışınız.

Jules Laurens tarafından 1847'de yapılan "Küçük Asya Kentinde Bir Kapı" adlı yağlı boya tablo (Konuralp - Atlıkapı)

Konuralp Atlı Kapı-2019

Siz de Jules Laurens gibi gördüğünüz herhangi bir tarihi yerin resmini yapabilirsiniz.

DÜZCE’NİN İKLİMİ VE BİTKİ ÖRTÜSÜ

7. Sınıf Öğrencisi Metehan’dan
Düzce’yi dinliyorum:

Benim yaşadığım şehir dağların arasında sanki avuç içi gibi çukurda kalmış, yeşil mi yeşil, eskilerin tabiriyle tam bir ağaç denizi gibi... Bu şehrin dağlarına bakınca insandan çok ağaç var diye düşündüm geçenlerde. İnternete bir baktım ki şehrimin %51’i ormanlarla kaplıymış. Boşuna dememişler Yeşil Düzce diye...

Deniz demişken yaşadığım şehirde sadece ağaç denizi var zannetmeyin. Denizlerin en hırçın ve karasına da Akçakoca’yla kavuşmuştur benim şehrim. Karadeniz’den gelen kara bulutlar ve bulutlardan gelen o serin damlalar genellikle hiç eksik olmaz bizim gökyüzümüzden. Karadeniz iklimi denirmiş onun adına da. Diğer bölgelere nazaran nemli ve yağışlı bir yaz geçirmemize rağmen, sıcaklık değerleri üst seviyelere çıkmaz. Bununla birlikte kışın da kartopu yapacak kadar karlı günler yaşanır. Aslında çok şanslıyız da kıymetini mi bilmiyoruz acaba? Ne çok sıcak ne de çok soğuktur şehrimiz. En çok yağış sonbahar ve kış aylarında görülür. Yıllık sıcaklık ortalamasını öğretmenime sordum geçenlerde. 13 derece olduğunu söyledi.

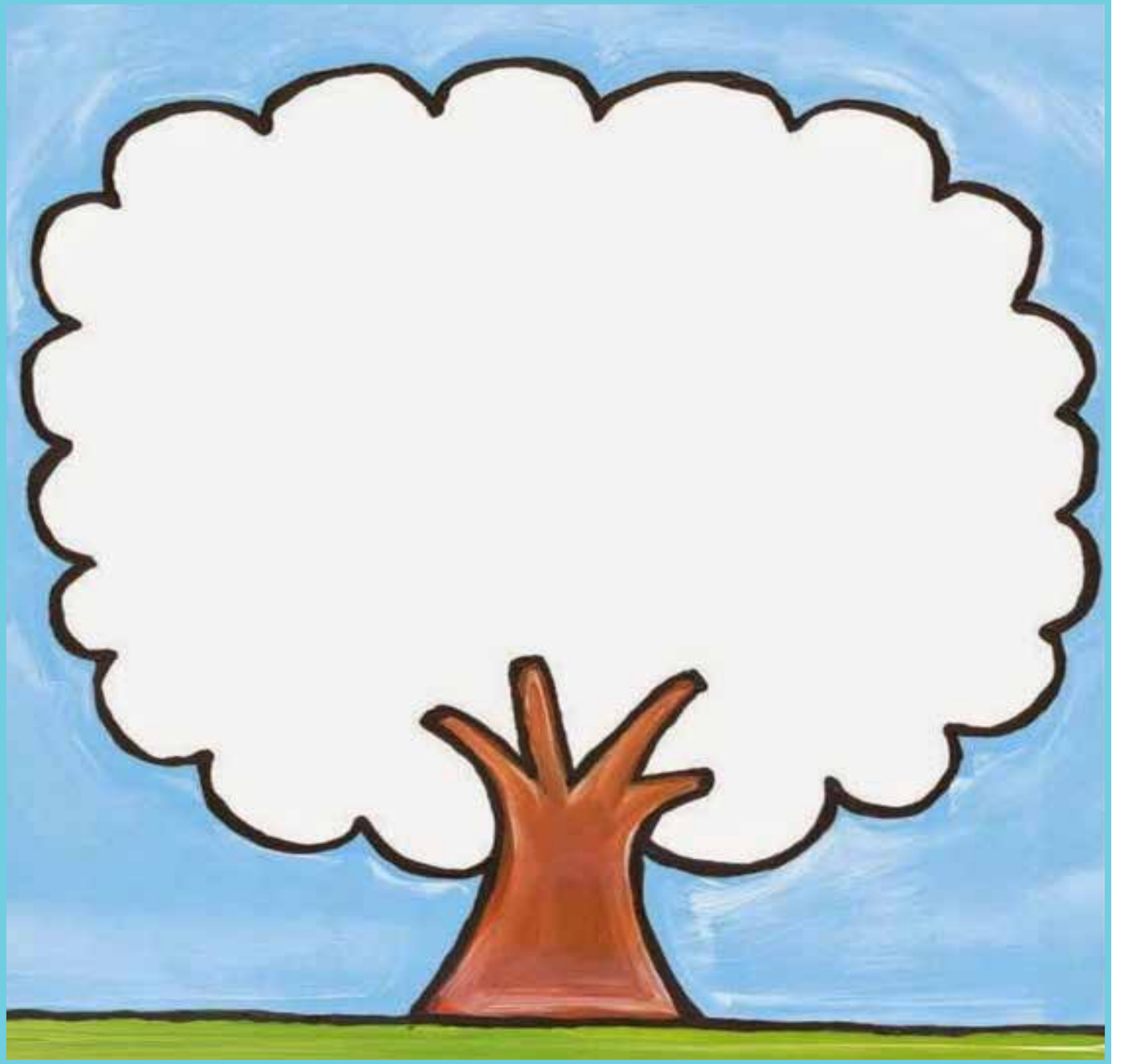
İklimiyle, doğasıyla, deniziyle, insanıyla, kültürüyle ne de güzeldir benim şehrim. Seni seviyorum güzel ülkemizin 81. ili.

Metehan’ın anlattıklarından yola çıkarak Düzce’nin iklimi ve bitki örtüsü hakkında neler söyleyebiliriz?

Düzce’nin ortalama sıcaklığı 13 derecedir. Düzce’ye göre ortalama sıcaklığı daha soğuk ve daha sıcak olabilecek iller hangileridir?

 Karadeniz iklimi ülkemizin kuzeyinde yer alan Karadeniz kıyılarında görülür. Bu iklimde kışlar ılık ve yağışlı, yazlar ise serin ve yağışlı geçer. Yani her mevsim yağışlıdır. Bitki örtüsü ormandır.

 “İl genelinin toplam %51’i ormanlık alandır.” Ormanlık alan oranını artırmak için neler yapılabilir? Bir ağaçlandırma projesi başlatsan neler yapmayı planlardın? Aşağıdaki ağacın içerisine yazıp planlarını arkadaşlarınla paylaşabilirsin.

DÜZCE'NİN ENDEMİK BİTKİ ÇEŞİTLERİ

Düzce ili, otsu ve odunsu türler yönünden oldukça zengin bir floristik yapıya sahiptir. 700 farklı bitki türü bulunmaktadır. Kumul, maki, dere, kaya, orman ve alpin vejetasyon çeşitliliği içerisinde 71 endemik bitki türüne ev sahipliği yapmaktadır. Bu türlerden 11'i "Türkiye Bitkileri Kırmızı Kitabı"nda tehlike altındaki bitkiler içinde yer almaktadır.

Genel olarak Elmacık Dağları, Efteni Gölü, Hasanlar Barajı çevresinde bulunan lokal endemik türlerden bazıları şunlardır: Düzce Peygamber Çiçeği, Düzce Pelemin Otu, Anadolu Aklar Otu, Horoz Gözü, Batı Karadeniz Akçiçeği, Nazende, Dağ Sümbülü, Gelin Parmağı, İki Çiçekli Safran, Dağ Horozu İbiği, Doğu Kafkas Hanımelisi, Anadolu Hazeranı.

Yukarıdaki görsellerde yer alan endemik bitkilerin isimleri araştırınız. Bu bitkilerin tanınması ve korunması için bir afiş tasarımı yaparak okulunuzda sergileyiniz.

Etkinliğin Adı: Düzce'nin Enleri

Yönerge: Aşağıdaki tabloda Düzce'nin enleri sorulmuş ve karşısındaki boşluk cevap için bırakılmıştır. Bu boşlukları soruların uygun cevaplarıyla doldurunuz.

DÜZCE'NİN ENLERİ

Düzce'nin en yüksek noktası neresidir?

Akçakoca'nın ve aynı zamanda Düzce'nin en eski yerleşim yerlerinden biri durumunda bulunan, eski ahşap evleriyle ünlü mahallesinin adı nedir?

Düzce'nin en önemli geçim kaynağı olan tarım ürünü nedir?

Düzce'nin en büyük gölü hangisidir?

Düzce'nin en büyük akarsuyunun ismi nedir?

Düzce'nin en çok turist çeken ilçesi hangisidir?

Düzce'den geçen Anadolu'yu Trakya'ya ve aynı zamanda Asya'yı Avrupa'ya bağlayan karayolunun ismi nedir?

DÜZCE'DE İNSAN VE DOĞA

Farklı renklerin, uyum içerisinde oluşturduğu güzel ve rengarenk bir yapboz ile Düzce arasında nasıl bir benzerlik kurabilirsiniz?

Düzce, içinde bulunduğu Karadeniz Bölgesi'nin kültürel ve coğrafi özelliklerine sahiptir. Ayrıca geçmişte Kafkasya ve Balkanlardan göç alan şehir, günümüzde de birçok yerden göç almaya devam etmektedir. Bu durum şehrin kültürel yapısını zenginleştirmektedir.

Çeşitli sebeplerle kişilerin veya toplulukların hayatlarının tamamını ya da bir kısmını geçirmek üzere mevcut yaşamlarını sürdürdükleri yerden başka bir yere yerleşmek koşuluyla yer değiştirmesi hareketine “göç” denir. Bir ülkeden başka bir ülkeye yerleşmek amacıyla göç eden kişilere de “göçmen” denir.

Düzce, Karadeniz ikliminin ve bu iklimin temel bitki örtüsünün hâkim olduğu bir coğrafyaya sahip olduğundan, diğer kültürel özellikleri gibi yemekleri de genellikle Karadeniz Bölgesi mutfağının etkisinde şekillenmiştir. Kafkas ve Balkanlardan gelen göçmenlerin de bu mutfak kültürüne yaptıkları katkılarla daha zengin bir mutfak kültürüne sahip olmuştur.

🌳 *Kültür, bir toplumu diğer toplumlardan farklı kılan, geçmişten beri değişerek devam eden; kendine özgü sanatı, inançları, örf ve adetleri, anlayış ve davranışları ile onun kimliğini oluşturan yaşayış ve düşünüş tarzıdır.*

Karadeniz coğrafyasının vazgeçilmez zirai ürünlerinden mısırın da yetiştiği Düzce’de yemekler ağırlıklı olarak mısır unu, tereyağı, yoğurt, peynir, karalahana, barbunya, fasulye gibi malzemelerle yapılmaktadır. Bunun yanında bal kabağı, tavuk eti ve kırmızı et de yemeklerde kullanılmaktadır. Ayrıca ormanlık alanlarda, kır ve bayırlarda yetişen mevsime uygun otlar ve bazı kök bitkileri Düzce mutfağının karakteristik yemeklerinin malzemelerini oluşturmaktadır. Yine yörede bolca yetişen ceviz ve fındık da mutfak kültürünün önemli bir parçasıdır.

BUGÜNKÜ MENÜMÜZ DÜZCE YEMEKLERİ

Akçakoca Melengücceği Tatlısı
Cevizli Karalahana
Konuralp Pilavı
Hamsili Ekmek Kapşıyaçgidi
Haluj
Isırgan Otu Çorbası
Düzce Köftesi
Karalahana Sarması
Tarhana Çorbası
Kabak Tatlısı
Üzüm Muhallebisi Pelemurşı (Tatara)

Aşağıda Düzce ilinde yapılan geleneksel mutfak lezzetleri ve isimleri bulunmaktadır. Bunlardan daha önce yedikleriniz var ise yanındaki kutucuğa işaret koyunuz. Eğer bu yemeklerin isimlerine siz karar verseydiniz nasıl adlandırırdınız?

AKÇAKOCA
MELENGÜCCEĞİ TATLISI

TARHANA ÇORBASI

YEMEKLİK ACIKA

ÇERKEZ TAVUĞU

HALUJ

CEVİZLİ KARALAHANA

DÜZCE KÖFTESİ

KONURALP PİLAVI

ÜZÜM MUHALLEBİSİ
PELEMURŞİ (TATARA)

KABAK TATLISI

KARALAHANA SARMASI

ISIRGAN OTU ÇORBASI

Öneri: Meşhur Düzce kabağından yapılan kabak tatlısı lezzetini tatmak istersen, aşağıya senin için bir tarif bıraktık. Bir büyüğünüz eşliğinde yapabilirsiniz.

KABAK TATLISI TARİFİ İÇİN MALZEMELER

- 2 kg balkabağı,
- 1,5 su bardağı toz şeker (kabağın cinsine göre değişir, tatsız ise daha fazla şeker eklenebilir),
- 1 su bardağı dövülmüş ceviz.

KABAK TATLISI TARİFİ YAPILIŞI:

1. Kabağı ince ince dilimledikten sonra soyup çekirdeklerini çıkartın.
2. Yıkadıktan sonra 2-3 parmak genişliğinde bir büyüğünüzden yardım alarak dilediğiniz uzunlukta doğrayın.
3. Büyük ve yayvan bir tencereye kabakları, aralarına şeker serperek kat kat dizin.
4. 2-3 saat ya da bir gece ağzı kapalı olarak bekletin. (Bu bekleme sırasında kabak su salacağı için pişirirken ayrıca su koymaya gerek yok).
5. Geceden bekletilen kabağı orta ateşte yumuşayana kadar pişirin.
6. Kabağın şerbetinin koyulaşması için bir süre de kapağı açık olarak pişirin.
7. Soğuduktan sonra balkabağı tatlısını servis tabağına alarak üzerine dövülmüş ceviz serperek servis edin.
8. Aynı şekilde fırında pişirerek de çok hoş bir tat elde edebilirsiniz.

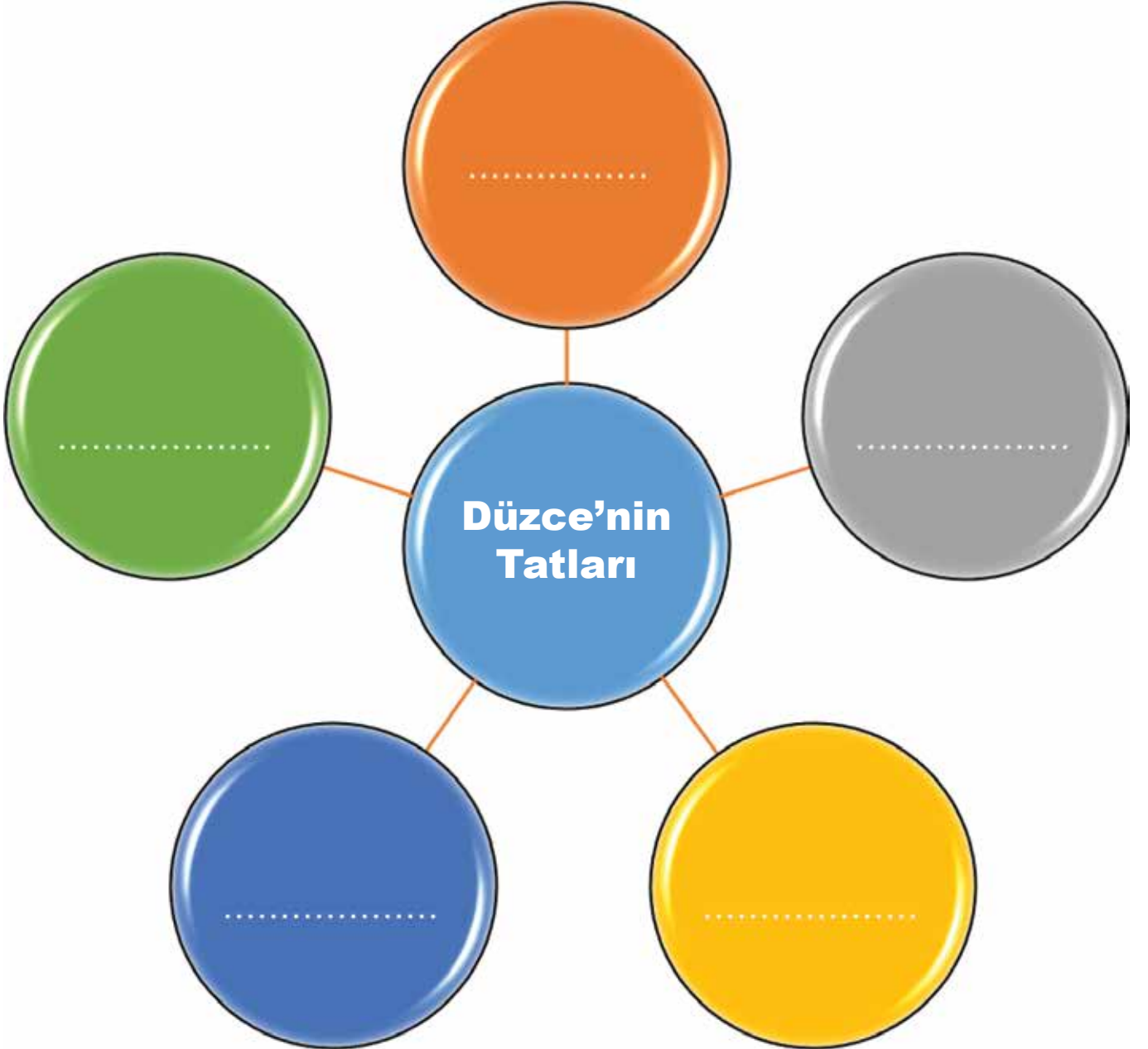
Kabak tatlısı yapım sürecini fotoğraflayarak arkadaşlarınızla paylaşabilirsiniz.

Kabak tatlınızı sınıftaki arkadaşlarınıza ikram edebilirsiniz.

Etkinliğin Adı: Düzce'nin Tatları

Yönerge: Aşağıdaki boşluklara Düzce'nin meşhur yemeklerinin isimlerini yazınız.

BARINMA

Kültürel varlık denildiğinde giyim, halk edebiyatı, ağız gibi birçok özelliğin yanında mimari de önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır.

Düzce’de ahşap sistemli yapılar eskiden beri kullanılmaktadır. Ancak günümüzde daha gelişmiş inşaat yapım tekniklerinin yaygınlaşmasıyla ahşap yapıların sayısı hızla azalmaktadır.

İlimizde bulunan Orhangazi Cuma Camiilerinin en eski örnekleri “çanti” denilen teknikle çivi kullanılmadan inşa edilmiş ahşap yapılardır.

Akçakoca’nın Yukarı Mahallesi’nde tarihi bir geçmişe sahip, türünün güzide örnekleri olan ahşap evler sit alanı olarak koruma altına alınmıştır. Açık hava müzesini andıran sivil mimari örneği tarihi evlerin bir kısmı restore edilmiştir.

Sivil Mimari Örneği - Göktepeköyü Akçakoca

Sivil Mimari Örneği - Akçakoca

GIYİM KUŞAM

Zengin içerikli geleneksel giysilerin kültür varlıkları içerisinde önemli bir yeri vardır. Giysiler, geleneksel kültürlerde yaşam biçimlerine göre değişiklik gösterirler. Bu yönüyle toplumların geçmişlerini geleceğine bağlayan en önemli unsurlardan biridir.

Düzce geçmişten beri göç alan bir şehir olduğundan her alandaki çeşitliliği giyim kuşam hususunda da kendini göstermiştir. Köyden köye bile değişen giyim kuşam alışkanlıkları ve gelenekleri mevcuttur. Günümüzde günlük yaşamda kullanılsa bile düğün, bayram gibi özel günlerde geleneksel kıyafet örneklerini görmek mümkündür.

Sizce, giyim kuşam alışkanlıklarını etkileyen faktörler nelerdir?

Çevrenizde gördüğünüz geleneksel giyim kuşam örneklerini sınıfa getirerek arkadaşlarınızı bilgilendiriniz.

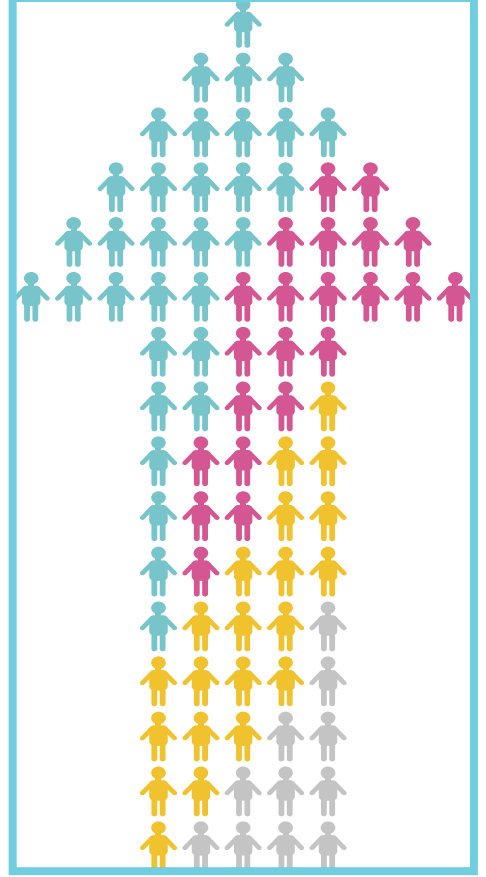
DÜZCE'NİN DEMOGRAFİK YAPISI

Nüfus, belirli bir tarihte, sınırları belirli bir bölgede yaşayan insan sayısıdır. Nüfus sözcüğü çoğunlukla insan sayısını belirleyen bir kavram olarak kullanılır.

Nüfus, her an artıp çoğalan değişime açık bir olgudur. Bir yandan doğumlar, diğer taraftan ölümler gerçekleşmekte, göçler yaşanmakta, dolayısıyla nüfusun miktarı ve niteliklerinin dağılışı daima değişiklikler söz konusu olmaktadır.

Nüfus sayımı neden yapılır?

Ülkeler sürekli değişen nüfuslarını takip edip buna göre gelecekle ilgili planlamalarını yapabilmek için belirli aralıklarla nüfus sayımı yaparlar. Nüfusla ilgili her türlü bilgiyi demografi yani nüfus bilimi tutar. Nüfusla ilgili bilgilere demografik bilgiler ya da nüfusun yapısal özellikleri denir. Ülkemizde bu bilgiler TÜİK tarafından takip edilmektedir.

Türkiye Nüfusunun Yapısal Özellikleri:

- Yaş gruplarına göre dağılımı,
- Nüfusun cinsiyete göre dağılımı,
- Nüfusun ekonomik faaliyetlere göre dağılımı,
- Nüfusun eğitim düzeyine göre dağılımı,
- Nüfusun gelir düzeyine göre dağılımı,
- Nüfusun kırsal ve şehirlere dağılım durumu gibi özellikler aklımıza gelmektedir.

“Nüfus ve nüfus sayımı nedir? Demografi ve demografik yapı ne demektir? Türkiye nüfusunun demografik özellikleri denilince aklımıza neler gelmektedir?” sorularının cevapları verilmiştir.

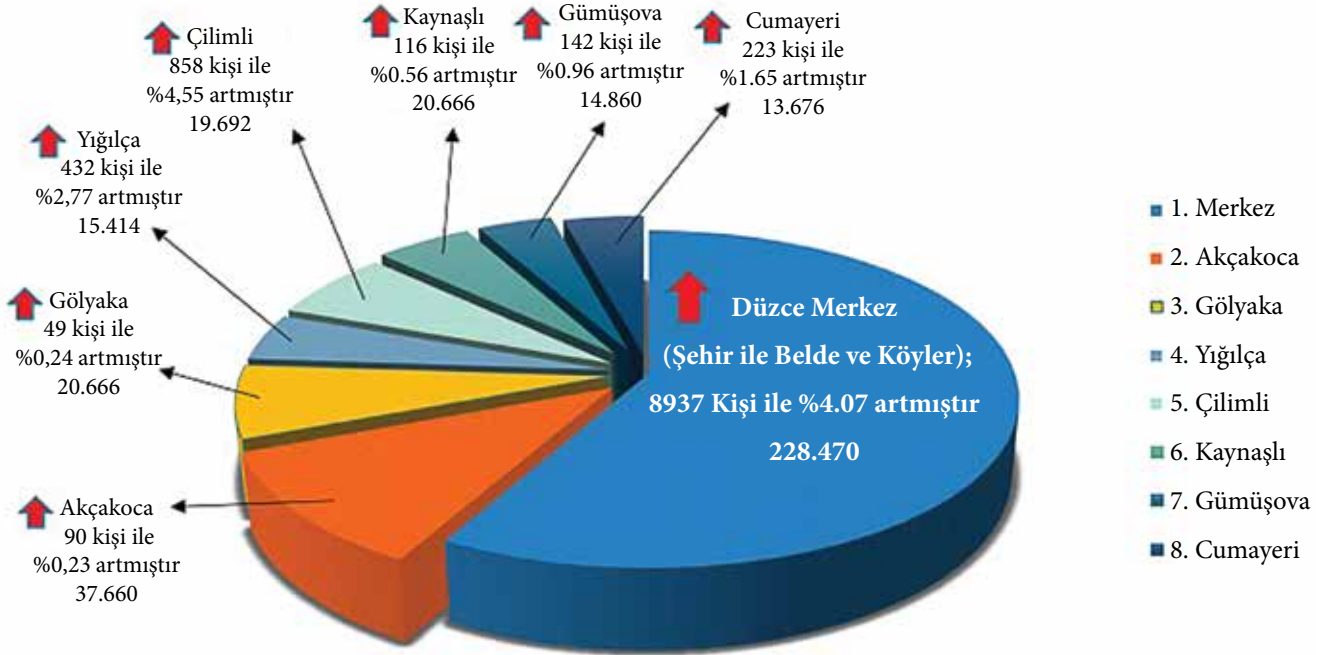
Burada öğrendiğimiz bilgileri de kullanarak Düzce nüfusu ve bu nüfusun demografik özelliklerini öğrenmeye ne dersiniz?

Aşağıda 01 Şubat 2019 tarihinde Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yapılan “Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi” verilerine göre Düzce iline ait çeşitli istatistiki bilgiler yer almaktadır. 2018 yılı ilimiz genel nüfusunun 387.844 kişi olduğu belirlenmiştir.

YIL	TOPLAM NÜFUS	ERKEK NÜFUS	KADIN NÜFUS
2018	387.844	194.051	193.793

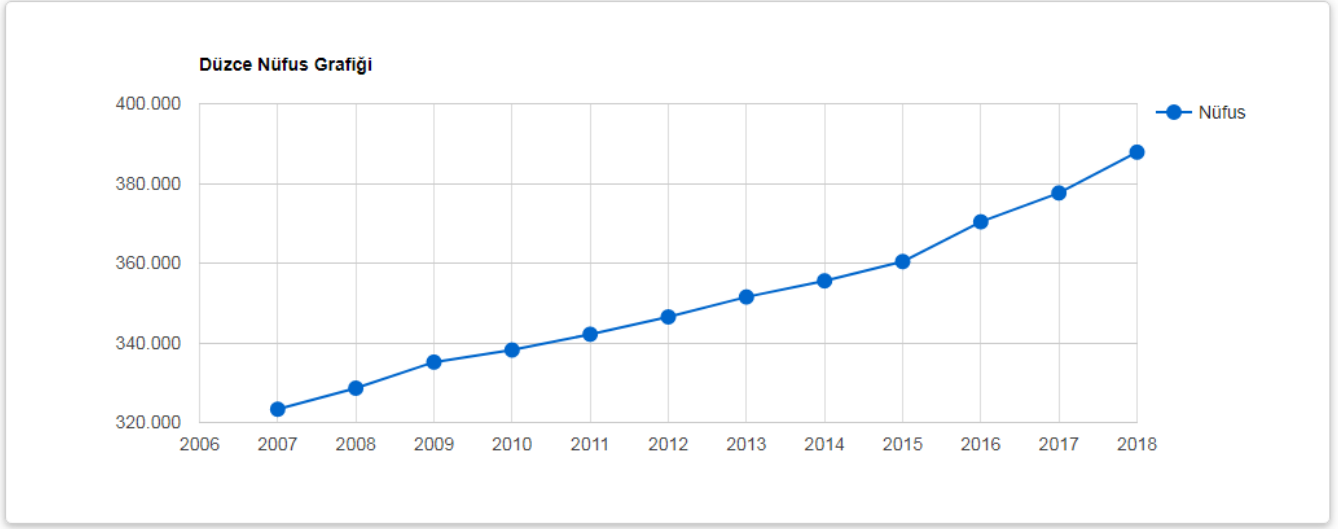
DÜZCE NÜFUS ARTIŞI

TÜİK verilerine göre Düzce nüfusu son bir yılda 377.610'dan 387.844'e yükselerek 10.234 kişi yani %2,71 oranında artmıştır. Ayrıca Düzce nüfusunun 2019 yılı sonunda tahmini verilere 392.075 kişi olması beklenmektedir.

Yukarıdaki verilere göre Düzce il nüfusunun hızla arttığı görülmekte ve bu artışın devam edeceği tahmin edilmektedir. Sizce Düzce’de nüfus artışının nedenleri neler olabilir? Araştırınız.

Düzce Nüfus Grafiği

TÜİK-2019

Grafikten de anlaşılacağı gibi Düzce nüfusu son yıllarda sürekli olarak artmaktadır. Bunda doğum oranlarının ölüm oranlarından fazla olmasının etkisi olduğu gibi iç göçlerin etkisi de büyüktür. Ankara ve İstanbul şehirlerinin arasında yer alması, sanayisinin de her geçen gün büyümesi, bu nüfus artışında son derece önemli paya sahiptir.

İlçelere Göre Düzce Nüfusu

Yıl	İlçe	İlçe Nüfusu	Erkek Nüfusu	Kadın Nüfusu	Nüfus Yüzdesi
2018	Merkez	240.633	118.923	121.710	% 62,04
2018	Akçakoca	38.846	19.060	19.786	% 10,02
2018	Kaynaşlı	20.772	10.344	10.428	% 5,36
2018	Gölyaka	20.353	10.237	10.116	% 5,25
2018	Çilimli	20.266	11.688	8.578	% 5,23
2018	Yığılca	16.432	8.401	8.031	% 4,24
2018	Gümüşova	15.647	7.862	7.785	% 4,03
2018	Cumayeri	14.895	7.536	7.359	% 3,84

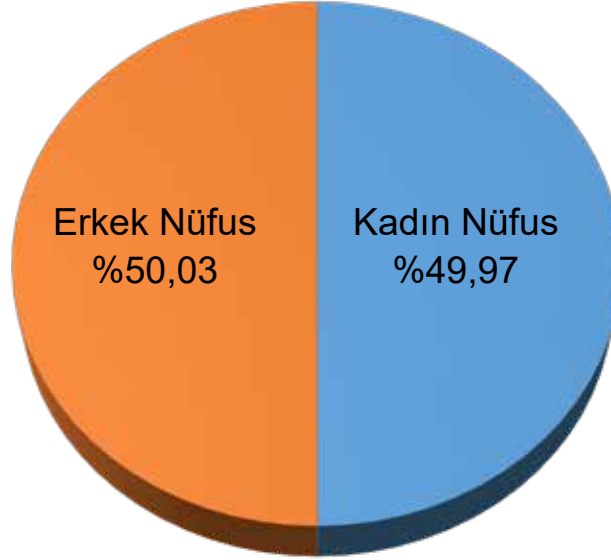
TÜİK-2019

İLÇELERE GÖRE DÜZCE NÜFUSUNUN DURUMU

Yukarıdaki tablo incelendiğinde Düzce il merkezi ve ilçelerinin nüfusu hakkında daha net verilere ulaşılabilmektedir. Düzce nüfusunun %62,04'ü (240.633 kişi) il merkezinde yaşamaktadır. Düzce'nin nüfus bakımından en büyük ilçesi %10,02 (38.846 kişi) ile Akçakoca'dır. Akçakoca'yı sırasıyla, Kaynaşlı, Gölyaka, Çilimli, Yığılca ve Gümüşova takip etmektedir. En az nüfuslu ilçesi ise %3,84 (14.895 kişi) ile Cumayeri'dir.

DÜZCE İL NÜFUSU CİNSİYET DAĞILIMI

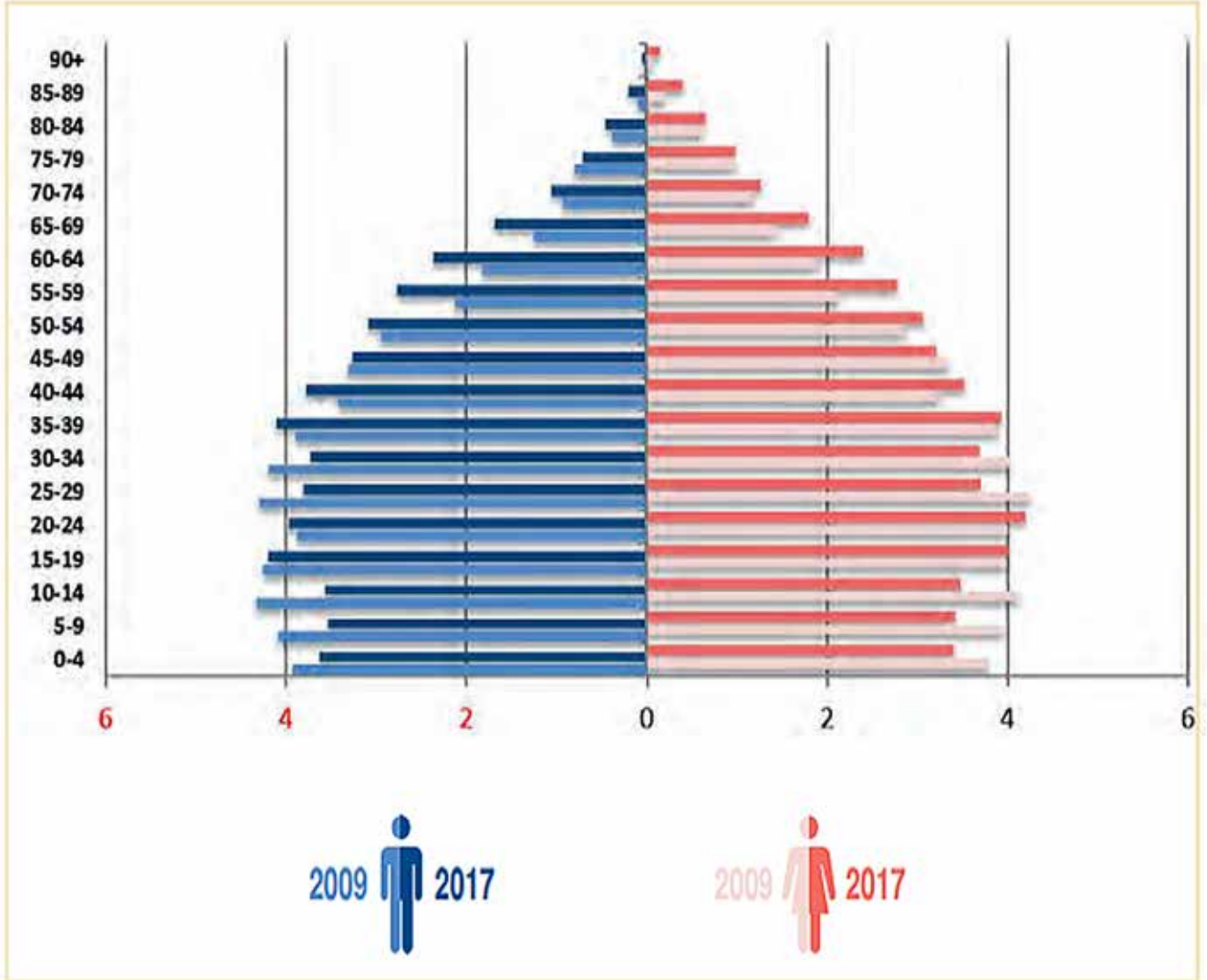
Düzce nüfusu 194.051 erkek ve 193.793 kadından oluşmaktadır. Yüzde olarak %50,03'ü erkek, %49,97'si kadındır.

Üstteki verilerden ve grafikten de anlaşılacağı gibi Düzce nüfusunun kadın-erkek dağılımı dengelidir. Çok az sayıda (258 kişi) erkek nüfus daha fazladır.

Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre Nüfus / Population by Age Group and Gender
Düzce, 2009-2017

Yukarıdaki grafik incelendiğinde en fazla nüfusun 15-50 yaş grubu aralığında olduğu görülmektedir. Çalışma çağındaki nüfusun (aktif nüfusun) fazla olmasının Düzce ekonomisine olumlu etki yaptığı söylenebilir. Ayrıca dikkat çeken bir husus da 2017 yılı itibarıyla 0-15 yaş aralığındaki nüfusun 2009 yılına göre azaldığıdır. Bu durum bebek doğum oranlarının azalmasından kaynaklanmaktadır. Buna karşılık 50 yaş üzerindeki nüfusun sayısında 2009 yılına göre 2017 yılında ciddi bir artış olmuştur. Bu artışa sebep olan temel husus ülkemizde ve ilimizde ortalama insan ömrünün uzamasıdır.

🌳 Nüfus yoğunluğu, herhangi bir yerde kilometre kareye düşen insan sayısıdır.

🌳 Diğer bir ifadeyle belli bir alanda yaşayan nüfusun, o alana oranıdır. Ülkenin genişliği ve toplam nüfus hakkında bilgi verir.

Nüfus yoğunluğunu bulmak için:

$$\text{Nüfus Yoğunluğu} = \text{Toplam İnsan Sayısı} / \text{Yüzölçümü}$$

DÜZCE NÜFUSUNUN EKONOMİK FAALİYETLERE GÖRE DAĞILIMI

Ekonomik faaliyete göre istihdam edilenler (15+ yaş) 2016

TR 42 Kocaeli, Sakarya Düzce, Yalova, Bolu	Hizmetler (%)			Sanayi (%)			Tarım (%)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
	45,3	46,7	49,6	36,5	35,2	36,2	18,3	18,1	14,2

TÜİK 2017

Yukarıdaki tabloda Doğu Marmara Bölgesi'nde ekonomik faaliyetlere göre istihdam oranları verilmiştir. TÜİK'in bu araştırmasında Düzce de Doğu Marmara Bölgesine dahil edilmiştir. 2016 yılı itibarıyla Kocaeli, Sakarya, Düzce, Yalova ve Bolu'nun ortak verilerine göre hizmet sektöründe çalışanların oranı %49,6; sanayi sektöründe çalışanların oranı %36,2; tarım sektöründe çalışanların oranı % 14,2 olarak görülmektedir. Tüm Türkiye'de olduğu gibi ilimizde de hizmet ve sanayi sektörlerinde çalışanların sayısı her geçen gün artmakta iken; tarım sektöründe çalışanların sayısı gün geçtikçe azalmaktadır. Bu aynı zamanda ilimiz nüfusunun köyden şehre göç verdiği de bir göstergesidir.

🌳 Düzce'de yaşayan on yetişkinle görüşme gerçekleştirip bu kişilere ait yaş, cinsiyet ve çalışma durumlarıyla ilgili istatistiki veri oluşturunuz.

🌳 Siz çalışma hayatına atıldığınızda hangi iş kolunda yer almayı düşünüyorsunuz? Bu mesleğin özelliklerini araştırıp arkadaşlarınıza bununla ilgili bir sunum yapınız.

Etkinliğin Adı: Bulmacalarla Nüfus

1	C	B	E	N	T	O	N	Ü	F	U	S	T	Y
2	Z	A	K	T	İ	F	N	Ü	F	U	S	R	R
3	V	E	Ü	D	İ	S	T	A	N	B	U	L	Ş
4	B	Z	C	O	Z	İ	K	I	N	I	Ğ	A	D
5	İ	B	T	Ü	İ	K	Z	J	Ö	T	R	Ü	K
6	V	E	N	N	M	İ	İ	Ç	G	Ö	Ç	Ö	K
7	Z	E	U	D	N	O	K	E	C	E	G	Y	R
8	O	D	N	O	M	T	A	R	I	M	T	R	U
9	Ç	K	E	R	P	İ	Ç	A	R	K	R	R	T
10	K	A	K	Ç	A	K	O	C	A	M	I	Ş	M
11	D	O	Ğ	U	A	N	A	D	O	L	U	R	R
12	A	C	U	M	A	Y	E	R	İ	L	İ	G	Y
13	N	Ş	A	D	G	K	E	N	T	İ	Ö	Y	P

Yönerge: Aşağıdaki soruların cevaplarını bularak üstteki bulmacada işaretleyiniz.

1	Türkiye’de nüfus sayımı yapan kurum hangisidir?
2	Bir ülke içinde veya dışında nüfusun yer değiştirmesine ne denir?
3	Düzce’nin nüfusu en az olan ilçesi hangisidir?
4	Belli bir zamanda ve yerde yaşayan insanların topluluğuna ne ad verilir?
5	Düzce’nin nüfusu en fazla olan ilçesi hangisidir?
6	Çalışma çağındaki nüfusa hangi isim verilir?
7	Düzce nüfusunun ekonomik faaliyetlere göre dağılımı yapıldığında en az istihdam sağlayan sektör hangisidir?

Etkinliğin Adı: Boşlukları Dolduruyorum

Yönerge: Aşağıdaki sorularda bulunan boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

1	herhangi bir yerde kilometre kareye düşen insan sayısıdır.
2	Düzce nüfusunun kadın-erkek dağılımı dengeli durumdadır. Çok az sayıda (258 kişi)nüfusu daha fazladır.
3	Düzce nüfusunun %62,04’ü (240.633 kişi)yaşamaktadır.
4	Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre 2018 yılı Düzce genel nüfusunun.....kişi olduğu belirlenmiştir.
5	Grafikten de anlaşılacağı gibi Düzce nüfusu son yıllarda sürekli olarakdır.

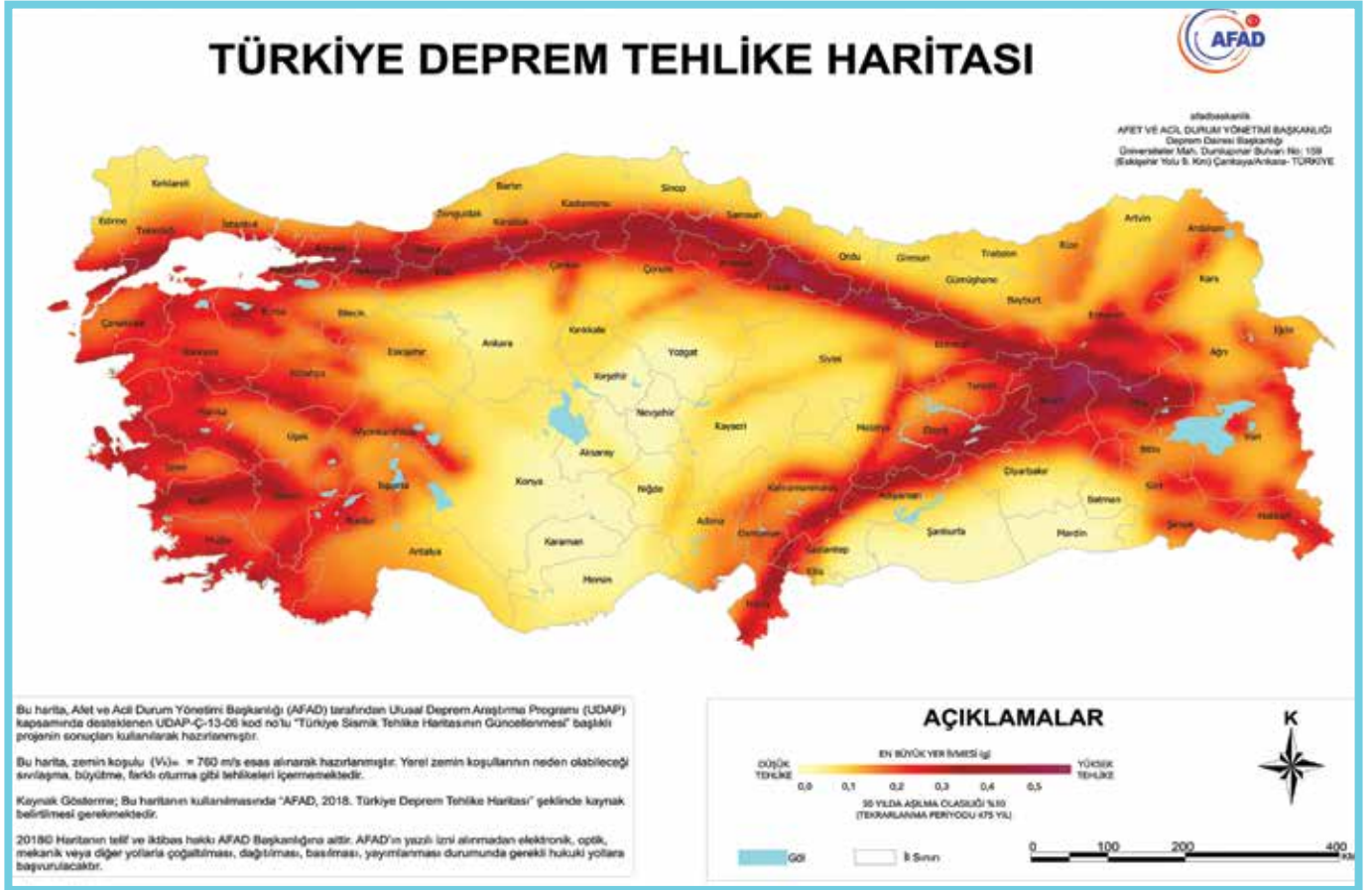
DÜZCE'DE KARŞILAŞILABİLECEK DOĞAL AFETLER

DOĞAL AFETLER

Can ve mal kaybına yol açan ve kontrol edilemeyen doğal olaylar, yeryüzünün bazı bölgelerinde daha çok meydana gelir. Deprem, heyelan, çığ ve sel gibi bazı afetlerin sonuçları doğrudan doğruya hayatımıza etki eder. Kuraklık, erezyon gibi bazı afetlerin sonuçları ise belli bir zaman sonra ortaya çıkar.

12 Kasım 1999- Düzce Depremi

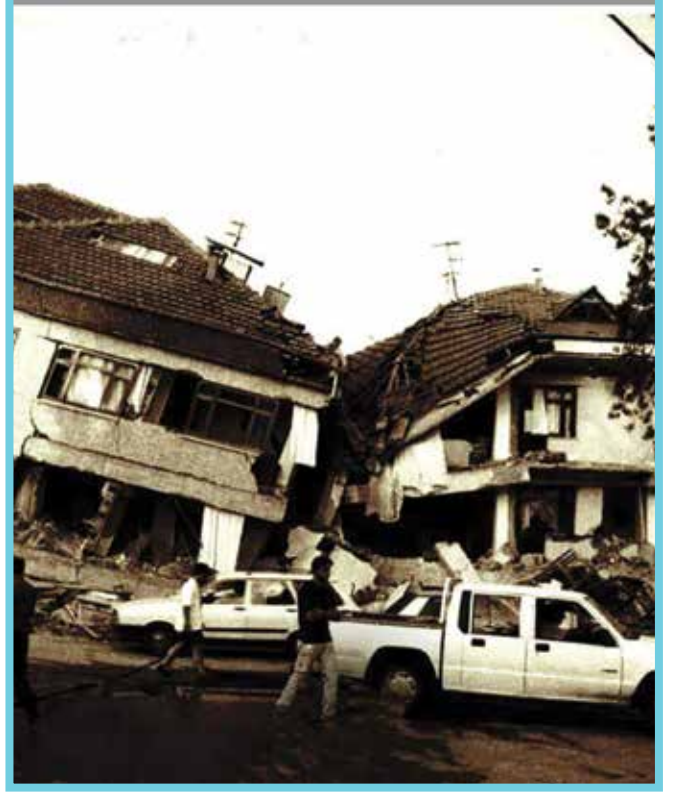
- 1. Sizce Düzce'de en çok hangi doğal afetlerle karşılaşılacaktır? Neden?
- 2. Yukarıdaki Türkiye Deprem Tehlike Haritası'na bakıldığında ülkemizin ve ilimizin deprem durumuyla ilgili neler söyleyebilirsiniz?

12 KASIM DÜZCE DEPREMİ

17 Ağustos Marmara Depremi'nin üzerinden 87 gün geçtikten sonra, henüz bu depremin yaraları sarılmaya çalışılırken, ikinci bir deprem daha meydana geldi: 12 Kasım 1999... Bu kez depremin merkez üssü Düzce idi... Saatler 18.57'yi gösterdiğinde bu kez 17 Ağustos depreminden daha büyük şiddetle (depremin büyüklüğü: 7.2) sarsılan Düzce 30 saniye içinde adeta yerle bir oldu. Merkez üssü Düzce olan deprem, çevre illeri de etkilemiştir.

12 Kasım depreminde Düzce, Akçakoca, Cumayeri, Çilimli, Gölyaka, Gümüşova, Kaynaşlı ve Yığılca'da toplam 710 kişi hayatını kaybederken 2.678 kişi de yaralandı.

17 Ağustos depremi neticesinde kurulan çadırlar, hemen hemen Düzce'nin bütün sokaklarında görülür oldu. Başta Türk Silahlı Kuvvetleri olmak üzere kamu ve özel sektör kuruluşları tarafından her mahallede, her geniş alanda çadırkentler oluşturuldu. Depremin hemen ertesi günü başta Kızılay olmak üzere çeşitli kamu kurum ve kuruluşları ile özel bazı kuruluşlar tarafından sıcak yemek verilmeye başlandı. Depremzedelerin yaşamlarını daha rahat sürdürmelerini sağlamak amacıyla prefabrik konutların yapımına hız verildi. Evleri yıkılan veya evleri ağır hasarlı olan insanlar için il merkezinin kuzeydoğusunda Nalbantoğlu ve Sallar köyleri arasında kalıcı konutlar yapıldı.

12 Kasım 1999- Düzce Depremi

12 Kasım 1999- Düzce Depremi

DÜZCE'DE SEL

Düzce'deki arazi yapısına, iklime ve insanların arazi kullanımında yaptıkları hatalara dayalı olarak zaman zaman ciddi sel ve taşkınlar meydana gelmektedir. Düzce Ovası'ndaki ortalama rakım (140 m) ile güneydeki dağlık arazinin rakımı arasında büyük farklar vardır. Bu yükseklik farklılıkları yoğun yağmur sularının sel haline dönüşmesine sebep olmaktadır. Düzce Ovası'nda arazinin düzlüğü ve dere yataklarındaki derinliklerin azlığı da, dağlardan gelen sel sularının ovada su taşkınlarına dönüşmesine ve geniş arazilerin sular altında kalmasına neden olmaktadır. Ova ve çevresi dışında Akçakoca bölgesinde ve Melenagzı çevresinde

18 Temmuz 2019 Sel Felaketi - Akçakoca

18 Temmuz 2019 Sel Felaketi - Akçakoca

sel ve taşkınlar yaşanmaktadır. Dere yataklarındaki bu eğim fazlalığı ve yağış yoğunluğuna ek olarak, yamaçlarda da ormanların kesilip fındıklıklara ve tarlalara dönüştürülmesi sel ve taşkın riskini artırmaktadır. Yürütülen dere ıslah ve taşkın koruma çabaları, ormanları koruma çalışmalarıyla desteklenmelidir.

Her mevsim yağışlı olan Karadeniz iklimi etrafı yüksek dağlarla çevrili ve engebeli arazi yapısında ister istemez heyelanları beraberinde getirmektedir. Ayrıca bilinçsiz arazi kullanımı, ormanların tahrip edilmesi de yaşanmakta olan heyelanları artırmaktadır. Bu heyelanlar genelde ulaşımı aksatmakta, zaman zaman da can ve mal kayıplarına sebep olmaktadır.

Etkinliğin Adı: Eşleştirme Yapıyorum

Yönerge: Tabloda yer alan bilgileri ve tanımları size verilen kutucuklara yazarak ilgili seçeneklerle eşleştiriniz.

BİLGİ-TANIM-SORU		SEÇENEKLER	
1	Özellikle yüksek ve eğimli bölgelerde meydana gelen gevşek toprak, kaya veya yapay dolgu malzemelerinden oluşan zeminlerin yerçekimi, su ve benzeri etkenler sonucu hareket etmesi olayıdır.	A	Sel
2	17 Ağustos Marmara Depremi'nin üzerinden 87 gün geçtikten sonra, henüz depremin yaraları sarılmaya çalışılırken, merkez üssü Düzce olan depremin adıdır.	B	Heyelan
3	Düzce'nin de tam üzerinden geçmekte olan fay kuşağının genel ismidir.	C	Erezyon
4	Ülkemizde en çok sel eğim, yükselti ve yağışın fazla olduğu..... Bölgesi'nde görülür.	D	12 Kasım 1999
5	Ülkemizde afetlere anında müdahale eden Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının kısa ismidir?	E	Doğal Afet
6	18 Temmuz 2019 Düzce'nin Cumayeri ve Akçakoca ilçesi ile Melen Çayı çevresindeki birçok köyü etkileyen ve yedi kişinin de hayatını kaybetmesine sebep olan doğal afet?	F	Kuzey Anadolu
7	Doğada kendiliğinden meydana gelen, insanların hatalarıyla birleşince çok daha fazla can ve mal kaybına yol açan ve kontrol edilmeyen olaylara verilen isimdir?	G	Karadeniz
8	Toprağın akarsular, sel suları ve rüzgarlar gibi dış kuvvetlerin etkisiyle aşındırılıp taşınması ve sürüklenmesi olarak bilinen etkisini diğer doğal afetler gibi kısa sürede değil daha uzun sürede hissettiren ülkemizde de gün geçtikçe kendisini hissettiren doğal afettir?	H	AFAD

1	2	3	4	5	6	7	8

İLÇELERİMİZ

Düzce il nüfusu 387.844 kişi olup idari yapısı 7 ilçe, 2 belde, 114 mahalle ve 278 köyden oluşmaktadır. Akçakoca, Cumayeri, Çilimli, Gölyaka, Gümüşova, Kaynaşlı ve Yığılca ilçeleri ile Beyköy ve Boğaziçi beldeleri ve merkez ilçe birer belediye teşkilatına sahiptir.

AKÇAKOCA

CUMAYERİ

ÇİLİMLİ

GÖLYAKA

GÜMÜŞOVA

KAYNAŞLI

YIĞILCA

AKÇAKOCA

Düzce'ye 37 km mesafede bulunan Akçakoca, aynı zamanda Düzce'nin en büyük ilçesidir. Denizi, tarihi yapıları ve tabiatı itibariyle dikkat çeker. Sahil boyunca uzanan kumlu plajları, her mevsimin özelliğine göre balık çeşitleri, piknik ve mesire alanları, sivil ve dini mimarisi ile öne çıkar. Ayrıca yemyeşil bitki dokusu, dağ çileği, kestane balı, fındığı, tarihi anıt ağaçları, mağarası, şelaleleri ve yöresel ağız tatları ile hayranlık uyandırır. Tarihi Ceneviz Kalesi, Göktepe Hamam ve Camii, balıkçı barınağı, ahşap evli sokakları öncelikle görülmesi gereken yerlerdir. Karadeniz sahillerinde mavi bayrak alabilen tek turizm merkezi olan Akçakoca, İstanbul ve Ankara gibi iki büyükşehrin arasında yeşil ve mavinin kaynaştığı şirin bir tatil beldesidir.

Akçakoca Limanı

Akçakoca Genel Görünümü

Akçakoca'nın 35 km olan kıyı şeridinde yürüyen bir çocuk yüz yıl önce yaşamış biri tarafından yazılıp bir cam şişe içerisine konulmuş bir mesajla karşılaşır. Bu mesajda ne yazıyor olabilir?

Sen yüz yıl sonraya mesaj göndersen Düzce ile ilgili neler yazarsın?

CUMAYERİ

Düzce Ovası'nın batı ucunda yer alan Cumayeri, arazisi düz ve verimli olup, çevresinde bulunan diğer yerleşim birimlerinin merkezi durumundadır. Düzce şehir merkezine 21 km mesafededir. Cumayeri ve köylerinde yetiştirilmekte olan ekonomik değeri yüksek fındık ve fındığa dayalı fabrikaları ile bölgesel kalkınmaya önemli katkılar sağlar. Ayrıca doğal güzellikleri ve alternatif doğa sporlarına uygunluğu ile son yıllarda dikkat çeken bir yerdir.

İlçe merkezine 3 km mesafede bulunan Dokuzdeğirmen köyü, içinden geçen Melen Çayı üzerine kurulmuş 9 adet su değirmeninden dolayı bu isimle anılmaktadır. Dokuzdeğirmen köyünden 5 km mesafede bulunan Harmankaya Şelalesi kendi görkemli görüntüsünün yanında 700 m'lik orta zorlukdaki parkuru ile bölgenin saklı cennetidir. Dokuzdeğirmen köyünün yanından geçen Büyük Melen Nehri raftinge elverişli 13 km'lik parkura sahiptir. Köy meydanında tabi varlıklara kayıtlı 600 yaşında, 20 m boyunda 3,6 m çapında, 11 m çevre genişliğinde çınar ağacı dikkat çekmektedir.

Cumayeri Genel Görünümü

Dokuzdeğirmen Köyü-Cumayeri

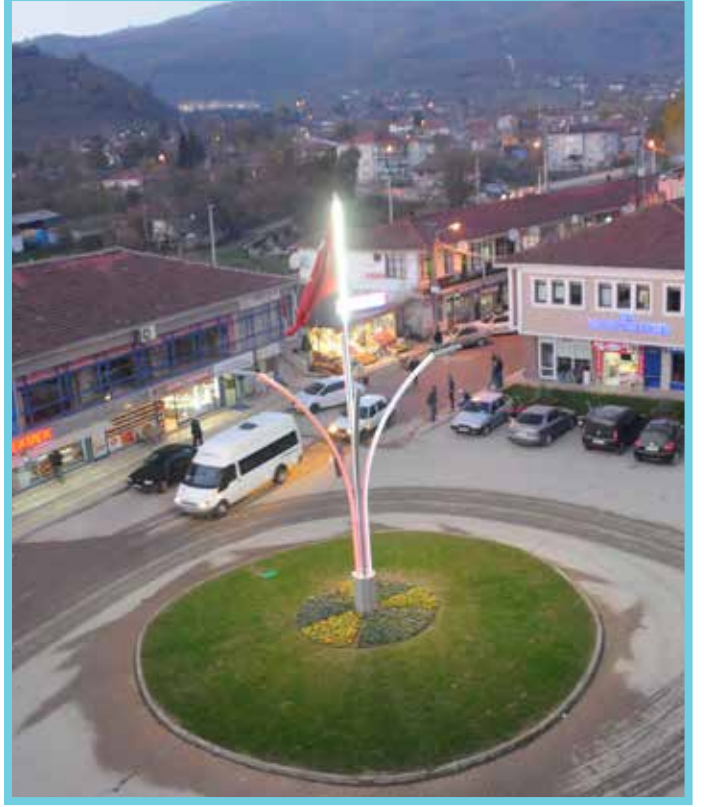
ÇİLİMLİ

Çilimli, Kaplandede Dağları'nın eteklerinde kurulmuş olup, Düzce şehir merkezine 15 km mesafededir. İlçede 20 köy ve 7 mahalle bulunmaktadır.

Halk rivayetlerine göre Gümüşova'dan çıkarılan gümüşün burada işlenmesinden dolayı buraya "Çilmi" dendiği anlatılır.

Çilimli, Osmanlı döneminde Düzce'nin manevi odak noktası haline gelmiş ve pek çok tanınmış alim burada yetişmiştir.

İlçenin ekonomisi genelde tarıma dayalıdır. Yörede başlıca fındık, mısır, tütün, şeker pancarı ve diğer sebze çeşitleri ile çeltik üretilmektedir. İlçede fındık kırma fabrikaları, mobilya ve dekorasyon sanayi istihdam sağlamaktadır.

Çilimli İlçe Merkezi

Çilimli Genel Görünüm

GÖLYAKA

Gölyaka, Düzce'nin en batı ucunda olup, il merkezine 25 km mesafededir.

Düzce'nin su kaynakları bakımından en zengin ilçelerinden biridir. İlçede bulunan göller: Efteni Gölü, Kara Göl, Sarı Göl, Cılbız Kuyusu, Gölcük, Kuyu Düzü Göleti ve Katır Gölü'dür. Bunlardan Efteni Gölü Kuş Cenneti, göçmen kuşların göç yolu üzerinde bulunan önemli ve ender merkezlerden biridir.

Gölyaka şelaleler yönünden de zengindir. Bunlardan Güzeldere Şelalesi, art arda 6 şelaleden oluşan Bakacak Şelalesi en başta gelenleridir.

Görülmesi gereken yerler arasında "Kardüz, Pürenli, Yanık, Unluk ve Kızık Yaylaları" öne çıkar. Bu yaylalar yayla turizmi açısından gelecek vadetmektedir. Özellikle de Düzce'nin ve çevresinin en yüksek tepelerinden birisi olan Kardüz Yaylası çim kayağı ve kış turizmi için oldukça uygundur. Bakanlar Kurulu kararıyla turizm merkezi ilan edilen Gölyaka Kültür Park, mesire alanı olarak kullanılmaktadır.

Kültür Park-Gölyaka

Gölyaka Genel Görünüm

GÜMÜŞOVA

Gümüşova, Düzce Ovası'nın bitişiğinde olup, şehir merkezine 18 km mesafededir.

Bölge bitki örtüsü bakımından oldukça zengindir. Kayın ve ceviz gibi Karadeniz iklimine has bitki dokusuna sahiptir.

Osmanlı döneminde orduda bulunan hayvanların kışlayacağı ahırların Gümüşova'da yapılması nedeniyle buraya "Kışla" denmiştir.

Melen Çayı'nın biriktirdiği alüvyonlardan oluşan ilçe arazisinin doğu ve güneydoğu kısımları tarıma oldukça elverişlidir.

Ekonomik alanda tekstil atölyeleri, yaş maya, alüminyum imalat ile plastik ve seramik fabrikaları faaliyet göstermektedir.

Saat Kulesi -Gümüşova

Gümüşova Genel Görünüm

KAYNAŞLI

Kaynaşlı, Düzce Ovası'nın doğu uzantısı olan bir vadi üzerinde kurulmuş olup, şehir merkezine 15 km mesafededir.

Kaynaşlı, bozulmamış doğası ve çevresindeki turizm potansiyelleriyle dikkat çekmektedir. Topuk Yaylası ve Göleti, Yörükler Yaylası son yılların en popüler yerlerinden biridir. Kurugöl tabiat parkı Milli Parklar Statüsüne alınmıştır. Sazköy, bozulmamış doğası, geleneksel yaşam tarzıyla alternatif tatil arayanlar ve köy hayatı yaşamak isteyenler için oldukça ideal bir ortam sunmaktadır.

Off-Road yarışları için Yörükler Yaylası, milli parklar statüsünde olan ve sportif olta balıkçılığı için Kurugöl, geleneksel köy tecrübesi için Sazköy, kamp, doğa yürüyüşü, bisiklet sporları, foto-safari, piknik-dinlenme için yemyeşil yaylaları ve gölleri gözde yerlerdendir.

İstanbul ile Ankara'yı birbirine bağlayan yol güzergahı üzerindeki dinlenme tesisleri ile il ekonomisine canlılık katar.

Topuk Yaylası-Kaynaşlı

Kaynaşlı Genel Görünüm

YIĞILCA

Yığılca, Düzce Ovası'nın kuzeydoğusunda yer alıp il merkezine 38 km mesafededir.

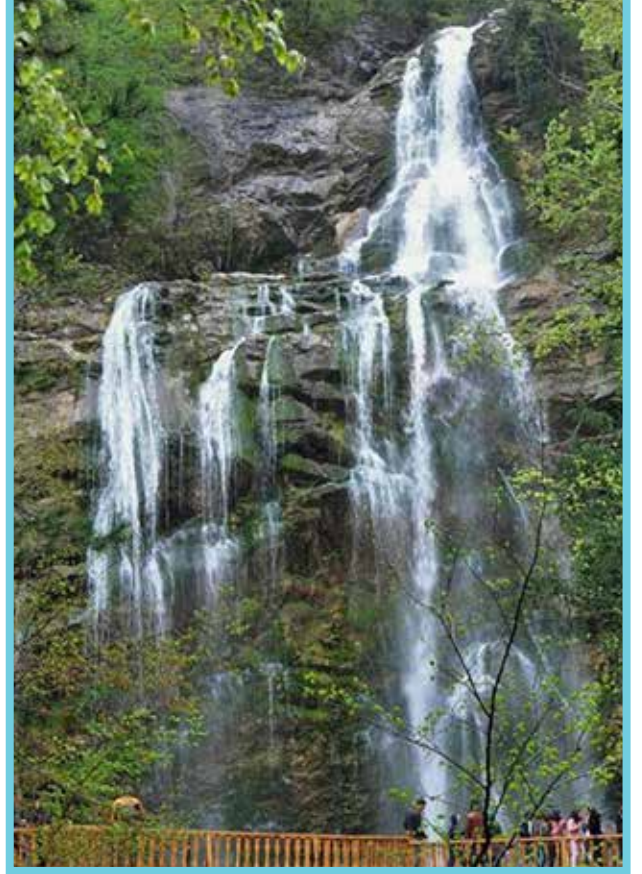
Yedigöller Milli Parkı yol ağı üzerinde bulunan Yığılca, geleneksel köy evleri, zengin bitki örtüsü, orman zenginliği, şelaleleri ve mağaraları ile dikkati çeker.

Saklıkent ve Yoğunpelit Şelaleleri, Sarıkaya ve Gökçe ağaç mağaraları, Hasanlar Barajı görülmeye değer yerleridir.

Yığılca'da fındık, kestane, ıhlamur ve ceviz üretimi yapılmaktadır. Zengin orman dokusuyla kereste sektörüne hammadde kaynağı sağlamaktadır.

Melenderesi üzerinde bulunan Hidroelektrik Santralleri ile de ülke elektrik üretimine katkı sağlanır.

Yığılca bal arısı ve bal ormanları kendine mahsus özellikleriyle ilçe ekonomisine katkı sunmaktadır.

Saklıkent Şelalesi-Yığılca

Yığılca Genel Görünüm

BELDELERİMİZ

BEYKÖY

Düzce'ye bağlı iki beldeden biri olan Beyköy, 1991 yılında belediye statüsüne kavuşmuştur. Belde iki adet organize sanayi bölgesiyle Düzce sanayisinin bel kemiği durumundadır. Beyköy ve turizm dendiğinde akla gelen ilk yer Düzce'nin de en önemli sembollerinden biri haline gelen ve doğal anıt ilan edilen Samandere Şelalesi'dir. Ayrıca bir ucu Abant'a kadar ulaşan bir zincirin halkaları gibi birbiri ardına sıralanan Odayeri Yaylası, Kocayayla, Sırıklı Yaylası, Torkul Göleti, Derdin Kaplıcası, Sinekli Yaylası ve asırlık ormanların süslediği tabiat köşeleri ile Beyköy, yayla turizmi ve doğa sporlarının merkezi olmaya adaydır.

Beyköy Beldesi

BOĞAZIÇI

Düzce'nin bir diğer beldesi ise Boğaziçi olup, 1994 yılında belediye statüsüne kavuşmuştur. Boğaziçi, Düzce Akçakoca karayolu üzerinde bulunması sebebiyle belde merkezi işlek ve hareketlidir. Ayrıca hızla gelişen Düzce Üniversitesi ve Üniversite Hastanesine yakınlığıyla da Boğaziçi gelişmeye açık bir beldedir. Boğaziçi halkının temel geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır. Tarım ürünlerinde de fındık en önemli geçim kaynaklarından biridir. Ayrıca belde ormanlarında üretilen kestane balı da belde ekonomisine katkı sağlamaktadır.

Boğaziçi Beldesi

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE DÜZCE

Düzce'nin bilinen tarihi M.Ö. 1390 yıllarına kadar gitmektedir. Yöre, birçok kavmin ve devletin istilasına maruz kalmıştır. Çevrede hakimiyet kurmuş olan Hitit, Frig, Lidya, Pers, Bitinya, Roma, Bizans, Selçuk ve Osmanlı Devletlerinin izlerini görmek mümkündür.

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE DÜZCE'NİN BAĞLI OLDUĞU DEVLETLER

► HİTİT

► FRİG

► LİDYA

► PERS

► BİTİNYA

► ROMA

► BİZANS

► SELÇUKLU

► OSMANLI

► TÜRKİYE

Romalıların askeri yolu üzerinde bulunan Düzce, ilkçağlarda Prusias ad Hypius adı ile anılan küçük bir kasabadır.

Selçuklu Türkleri Anadolu'ya gelip sınırlarını batıya doğru genişlettiklerinde bölge Doğu Roma İmparatorluğu'na (Bizans'a) bağlı bulunmaktaydı. Selçukluların sonlarına doğru Müslüman Türklerin bölgedeki etkileri artmışsa da Düzce'nin fethi Osmanlılar döneminde olmuştur.

Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Gazi, 1323 yılında yakın silah arkadaşlarını oğlu Orhan Gazi'nin emrine vererek bölgeye göndermiş ve Düzce Konur Alp Gazi tarafından fethedilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin ilk yayılma sahasında olan Düzce Pazarı (ovası) ve Bizans Prusias'ı, Osman Gazi tarafından Konuralp'e yurtluk olarak verildi. Bundan dolayı 14. yüzyılın ilk çeyreğinden itibaren bu bölge "Konuralp ili" veya kısaca "Konrapa" diye anıldı. Konuralp mahallesi de bu hatırayı yaşatmak üzere 1961'de verilmiş bir mahalle ismidir.

Düzce, 1869 yılına kadar Kastamonu Vilayeti Bolu Mutasarrıflığı Göynük Kasabası'na bağlı bir nahiye iken, 1870 yılında Bolu Sancağı'na bağlı bir kaza haline gelmiştir. Kazanın dört tarafı dağlarla çevrili olup, ortasının % 20-35'i kilometrekarelik bir ova halinde bulunması

nedeniyle buraya "Düzce" isminin verildiği sanılmaktadır. Düzce ovası için muhtelif kayıtlarda Düz Bazarı (Düzce Pazarı), Tuz Pazarı gibi isimler de kullanılmıştır. Düzce, bulunduğu coğrafi konumuyla daima ekonomik, siyasi, sosyal ve askerî açıdan önemli bir yer olmuştur.

Sultan Abdülmecit döneminden itibaren, özellikle de "93 Harbi" olarak anılan Osmanlı Rus savaşları sonrasında Rusların eline geçen bölgelerden, Kafkasya'dan, Kırım'dan, Doğu Karadeniz ve Balkanlardan Düzce'ye yoğun göçler olmuş ve Düzce nüfusu hızlı bir şekilde artmıştır.

Antik Tiyatro - Konuralp - Düzce

Düzce Saat Kulesi Açılışı (1901)

Mondros Mütarekesi sonrasında gerek mütareke koşulları, gerekse işgal ortamının doğurduğu zorluklar Düzce’de de hissedilmiş; birçok yerde olduğu gibi burada da asayiş problemleri ortaya çıkmıştır.

Cumhuriyet döneminde en büyük şehir olan İstanbul’u ve başkent Ankara’yı birbirine bağlayan yol güzergâhı üzerinde bulunması, Karadeniz’e açılan güzergâhların ana kavşak noktasında yer alması Düzce’yi önemli bir merkez haline getirmiştir.

17 Ağustos 1999 ve 12 Kasım 1999 depremlerini yaşayan Düzce’ye bir yeni ve altı eski ilçe dahil edilerek 09 Aralık 1999 tarihinde Bakanlar Kurulu kararıyla il statüsüne kavuşmuştur.

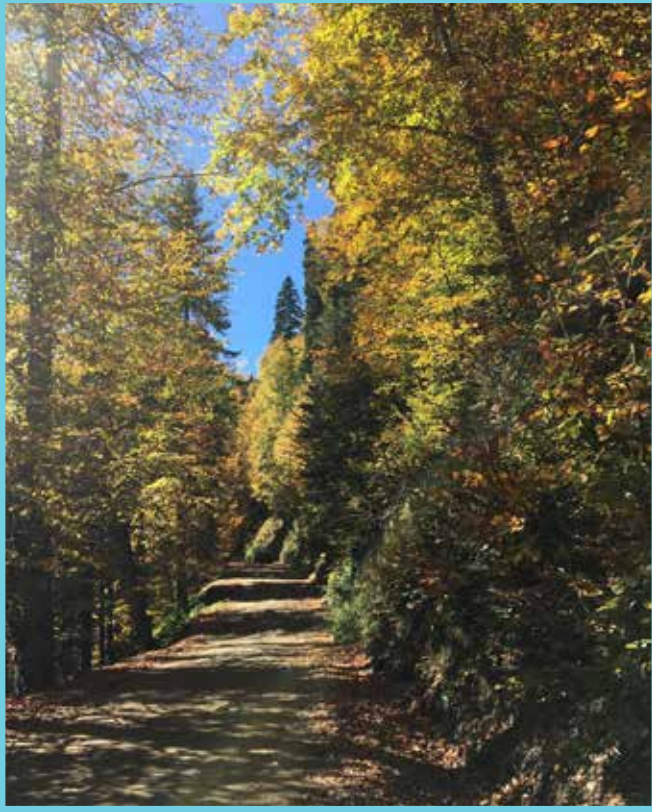
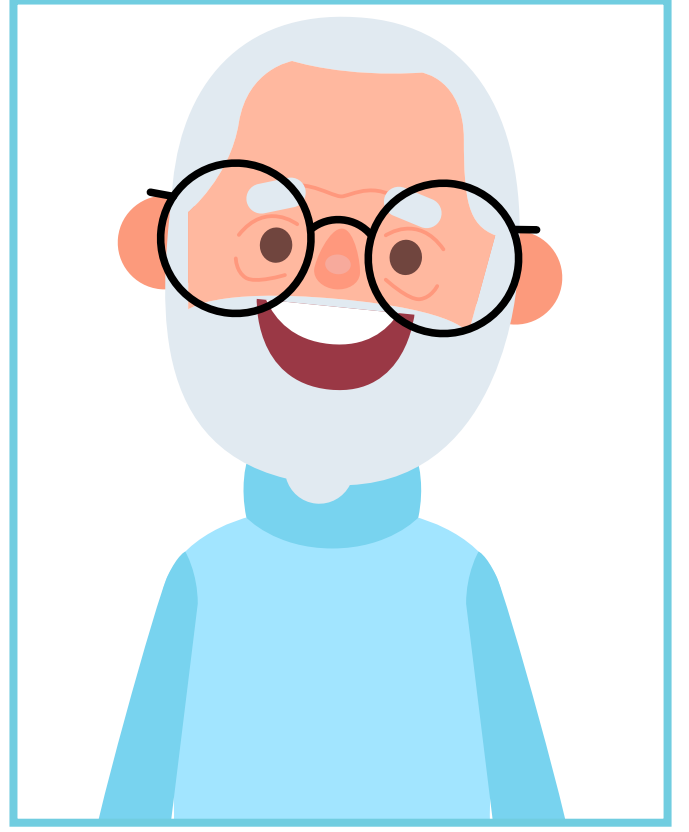

Düzce 1920’li Yıllar

ALİ DEDE

Bu topraklarda yaşayan bir Ali dede varmış. Ali dede beyaz sakallarını sıvazlamış. Ali dede çok kitap okur, okuduklarını hep başkalarına da anlatırmış. En çok tarihi kitaplar okumayı severmiş. Geçmişteki insanların neler yaptığını çok merak edermiş. Çünkü ‘geçmişini bilmeden geleceğini inşa edemez’ diye öğrenmiş. O nedenle tarihini, geçmişini hep bilmek istermiş.

Bu günlerde Düzce’yle ilgili bir kitap okuyormuş. Hem Düzce’yi daha yakından tanıyormuş, hem de Düzce’nin tarihiyle ilgili yeni şeyler keşfediyormuş. En çok sevdiği diğer şey ise öğrendiklerini başkalarına anlatmakmış. Her yeni bir bilgi öğrendiğinde bunu muhakkak birileriyle paylaşmış.

Güzeldere - Düzce

Örneğin biri “Bugün hava çok sıcak?” derse hemen “Düzce’nin ortalama sıcaklığı 13 derece, ne olacak?” diye eklermiş.

Ya da “Düzce ne güzel bir şehir, her yer yemyeşil” dese, “il genelinin %51’i ormanlık alan, yeşilliği ondan.” diye söylermiş.

Ali dedeyi yolda görüp yanındaki arkadaşına “komşumuz Ali dede” diye tanıtınca aklına hemen Düzce’ye komşu iller gelirmiş.

”Sakarya, Zonguldak, Bolu, Düzce’nin de komşuları dolu.” dermiş.

Ali dedeye artık herkes “Ansiklopedi dede” demeye başlamış. Ali dede bu ünvanıyla çok gururlanmış. Ama şakacı kimliğiyle de anılmak istermiş.

Kırk Basamaklar - Düzce

Ali dede şaka yapmayı da çok se-
vermiş. Bir gün birazcık eğlenmekten
kimseye zarar gelmez demiş ve herkese
bir şaka yapmayı planlamış.

Sabah uyandığında sanki geçmiş
zamanda uyanmış gibi davranmış.

Çocukları "Nereye gidiyorsun
baba?" demişler.

Birinci gün "Üskübü'ye gidiyorum,
Kırk basamaklar'da bir gösteri izleyece-
ğim." demiş. Ailesi hiç bir şey anlamamış.

İkinci gün sabah evden çıkmadan
"Orhan Gazi emir verdi, Konuralp Bey
Düzce'yi fethedecek, ona yardım etme-
liyim." demiş. Üçüncü gün "Osmanlı do-
nanmasının kalyon inşası için keresteye
ihtiyacı var, gidip ormanda çalışacağım."

demiş.

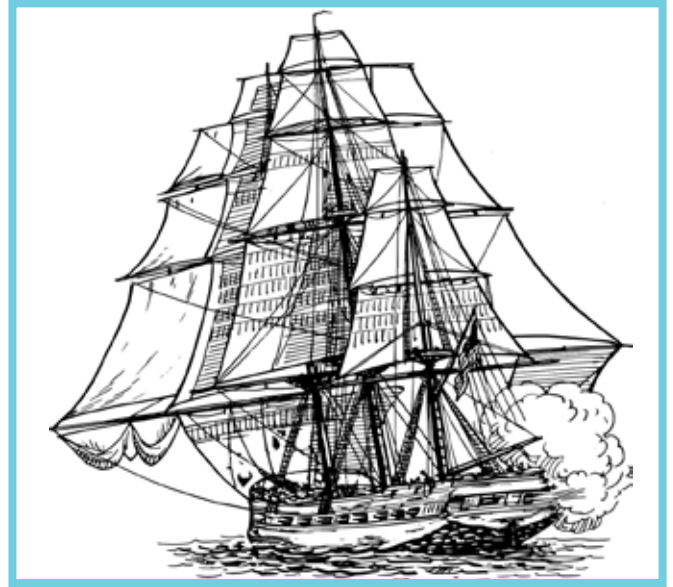
Dördüncü gün "Cumhuriyet ilan edil-
di, Gazi Paşa Düzce'den geçecekmiş,
onu selamlayacağım." demiş.

Ailesi artık iyice tedirgin olmuş. Ali
dedeyi doktora götürmeye karar vermiş.
Ali dede itiraz etmeden doktora gitmeyi
kabul etmiş. Doktor Ali dedeyi muayene
etmiş.

Hiçbir hastalık bulamamış. Ailesine
gördüğüm en sağlıklı dede demiş.

Ali dede gülerek anlatmaya başla-
mış:

"Aileme bir şaka yapmak istedim.
Her sabah Düzce'nin farklı bir döneminde uyandım. Sabretselerdi, yarına günümüz
Düzce'sinde kalkacaktım." demiş.

 Ali dedenin hikâyede değindiği bölümler zaman sırasına göre
ilerideki sayfada verilmiştir?

 Düzce'nin tarihini dört zaman dâhilinde anlatabiliriz:

Tyche Heykeli

1- BİTİNYALILAR DEVRİ:

Bu zamanda Düzce hemen hemen ortada yoktu. Ancak Prusias (Üskübü) mevcuttu. Düzce ise düz ve geniş bir ova, hatta bataklık halinde Bitinyalıların oturdukları yerlerin doğusunda kalıyordu.

2- ROMA VE BİZANS DEVRİ:

Düzce'nin bu zamanki hali birinci devreye nazaran biraz daha gelişme kaydetmiştir. Bitinyalılar devrinde bataklık halinde olan Düzce ovası, Romalılar zamanında ıslah edilmek suretiyle ziraat için daha elverişli hale getirilmiş ve yavaş yavaş iskân edilmeye başlanmıştır. Romalılardan sonra bu havali Bizanslıların hâkimiyetine geçmiş ve Düzce'nin gelişmesi ve imarı bu devrede de devam etmiştir.

3- OSMANLILAR DEVRİ:

Osmanlı beyliğinin ilk yıllarında Orhan Gazi'nin komutanlarından Konuralp, 1323 tarihinde Düzce yöresini Bizanslıların elinden alarak tarihi Bitinya arazisinin doğu sınırlarını da topraklarına katmıştır. Düzce'nin Konuralp ili ya da Konso-pa adını alması bu devrededir. Düzce bu dönemde bir pazar yeri olarak büyümüş ve zamanla Üskübü'yü gölgede bırakarak yörenin merkezi haline gelmiştir.

Jules Laurens tarafından 1847'de yapılan "Küçük Asya Kentinde Bir Kapı" adlı yağlı boya tablo (Konuralp - Atlıkapı)

4- CUMHURİYET DEVRİ:

Bu devirde her yerde olduğu gibi büyük bir gelişme gösteren Düzce Türkiye'nin çok işlek ve zengin bir ilçesi oldu. D-100 Karayolu ve TEM Otoyolunun geçmesiyle ulusal ve uluslararası boyutta gündeme geldi. 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 depremlerinden sonra kısa sürede yeniden kalkınabilmesi için, 09.12.1999 tarih ve 23901 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 190 sayılı K.H.K ile Türkiye'nin 81. ili oldu.

Düzce Genel Görünüm

DÜZCE'NİN KOMŞU ŞEHİRLERİ

DÜZCE İLE KOMŞU ŞEHİRLERİN BENZER VE FARKLI YÖNLERİ

	DÜZCE	BOLU	SAKARYA	ZONGULDAK
RAKIM	160,00 m	726,00 m	31,00 m	10,00 m
YÜZÖLÇÜMÜ	3.641 km ²	1.524 km ²	4.878 km ²	3.342 km ²
İKLİM	Karadeniz İklimi	Karadeniz İklimi, Karasal İklim	Karadeniz İklimi, Akdeniz İklimi	Karadeniz İklimi
BİTKİ ÖRTÜSÜ	Orman	Orman	Orman, Maki	Orman
GEÇİM KAYNAKLARI	Tarım, Sanayi, Hayvancılık, Ormancılık, Turizm, Balıkçılık (Kıyı ve Kültür Balıkçılığı), Hizmet Sektörü	Tarım, Sanayi, Hayvancılık, Ormancılık, Turizm, Balıkçılık (Kültür Balıkçılığı), Hizmet Sektörü	Tarım, Sanayi, Hayvancılık, Ormancılık, Turizm, Balıkçılık (Kıyı ve Kültür Balıkçılığı), Hizmet Sektörü	Tarım, Sanayi, Hayvancılık, Ormancılık, Turizm, Madencilik, Balıkçılık (Kıyı ve Kültür Balıkçılığı), Hizmet Sektörü
YERYÜZÜ ŞEKİLLERİ	Etrafı dağlarla çevrili ova. Şehir merkezi ovada kurulmuş.	Etrafı dağlarla çevrili rakım olarak daha yüksek ova. Şehir merkezi ovada kurulmuş.	Genel olarak dağlık. Şehir merkezi dağ eteği ve engebeli arazide kurulmuş.	Etrafı dağlarla çevrili ova. Şehir merkezi ovada kurulmuş.
NÜFUSU	387.844	311.810	1.010.700	599.698
ULAŞIM	Ulaşım karayolu ile sağlanır. İstanbul'u Ankara'ya bağlayan modern karayolları şehirden geçmektedir.	Ulaşım karayolu ile sağlanır. İstanbul'u Ankara'ya bağlayan modern karayolları şehirden geçmektedir.	Ulaşım karayolu ve demiryolu ile sağlanır. İstanbul'u Ankara'ya bağlayan modern karayolları ve demir yolları şehirden geçmektedir.	Ulaşım karayolu ile sağlanır. Ayrıca şehirde demiryolu da bulunmaktadır.

Bir önceki sayfada yer alan Düzce ile komşu şehirlerin benzer ve farklı yönleri adlı tabloyu dikkatlice inceleyiniz. Tablodan elde ettiğiniz bilgileri ve kendi araştırmalarınızla topladığınız verileri de kullanarak aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

DÜZCE İLE KOMŞU ŞEHİRLERİN BENZER VE FARKLI YÖNLERİ		
DÜZCE BOLU	BENZER ÖZELLİKLERİ	FARKLI ÖZELLİKLERİ
DÜZCE ZONGULDAK	BENZER ÖZELLİKLERİ	FARKLI ÖZELLİKLERİ
DÜZCE SAKARYA	BENZER ÖZELLİKLERİ	FARKLI ÖZELLİKLERİ

Etkinliğin Adı: Düzce'nin Komşularını ve Bunlara Ait Özellikleri Buluyorum.

Yönerge: Aşağıdaki tabloda Düzce'ye komşu şehirler ile bunlara ait özellikler boş bırakılmıştır. Uygun ili/illeri yazarak boşlukları doldurunuz.

DÜZCE'YE KOMŞU ŞEHİRLER VE ÖZELLİKLERİ

Düzce'ye Komşu Şehirlerin İsimleri

1.....

2.....

3.....

İl Trafik Plakası Kodu 14 :.....

Düzce'nin Batı Komşusu:

Temel Geçim Kaynağı Madencilik:

Denize Kıyısı Olanlar:

Nüfusu En Fazla Olan:

1999 yılı öncesi Düzce'nin ilçe olarak bağlı olduğu:

Demiryolu Hattı Geçenler:

Karadeniz ve Akdeniz İklimlerinin Etkisinin Görüldüğü:

Başkentimize En Yakın Olan:

İl Merkezi Olarak Rakımı En Yüksek Olan:

Ereğli Limanının Yer Aldığı:

Kapladığı Alan En Küçük:

Sapanca Gölü'nü İçinde Barındıran:

Etkinliğin Adı: Haritada Şehrimiz

Yönerge: Aşağıdaki haritada Düzce'nin ilçeleri (renkli alanlar) ve komşu şehirleri (beyaz alanlar) boş olarak verilmiştir. Bu boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

Düzce ilçelerinin aklınıza gelen önemli ilk özelliklerini aşağıya yazınız.

🌳 Merkez İlçe:

🌳 Akçakoca:

🌳 Cumayeri:

🌳 Çilimli:

🌳 Gölyaka:

🌳 Gümüşova:

🌳 Kaynaşlı:

🌳 Yiğilca:

3. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Düzce'nin ilçelerinden hangisi deniz kıyısındadır?
A. Akçakoca B. Yığılca C. Gümüşova D. Gölyaka
2. Aşağıdakilerden hangisi Düzce yöresel yemeklerinden biri değildir?
A. Melengücceği B. Haluj C. Testi Kebabı D. Kabak Tatlısı
3. Düzce'nin nüfusu ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?
A. Düzce'nin toplam nüfusu 287.844'dür.
B. Düzce'nin nüfus olarak en büyük ilçesi Akçakoca'dır.
C. Kadın nüfusu erkek nüfusundan fazladır.
D. Nüfusun çoğunluğu 50 yaş ve üzeridir.
4. Düzce'nin komşuları ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?
A. Zonguldak rakımı en düşük olan komşusudur.
B. Düzce'nin batısında Sakarya ili yer almaktadır.
C. En düşük nüfusa sahip olan komşusu Bolu'dur.
D. Sakarya'da madencilik önemli bir geçim kaynağıdır.
5. Aşağıda Düzce'nin tarihsel dönemleri yer almaktadır.
I. Roma ve Bizans Devri II. Cumhuriyet Devri
III. Bitinyalılar devri IV. Osmanlılar Devri
Düzce'nin tarihi dönemleri aşağıdaki şıklardan hangisinde doğru sıralanmıştır?
A. II-I-IV-III B. III-I-IV-II
C. III- II-I-IV D. I-III-IV-II
6. Düzce'nin ilçeleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
A. Cumayeri ilçesinde rafting sporu yapılmaktadır.
B. Düzce'nin meşhur turistik yerlerinden biri olan Efteni Gölü, Gölyaka'da bulunmaktadır.
C. Yığılca ilçesi, arısı ve bal üretimi ile meşhurdur.
D. Yüz ölçümü olarak en küçük ilçemiz Gümüşova'dır.

ÜNİTE 4

ŞEHRİM ÇALIŞIYOR

Neler Öğreneceğiz?

- 🌳 Düzce'nin Ekonomik Yapısı
- 🌳 Düzce'nin Maden ve Enerji Kaynakları
- 🌳 Düzce'de Tarım
- 🌳 Düzce'de Hayvancılık
- 🌳 Düzce'de Yaşatılan Geleneksel El Sanatları
- 🌳 Düzce'de Turizm

DÜZCE'NİN EKONOMİK YAPISI

Düzce coğrafi konumu itibarıyla son derece önemli bir geçiş güzergâhı üzerindedir. Ülkemiz karayolu ağının ana bağlantı noktalarından biri durumunda olan Edirne-İstanbul-Ankara otoyolu ulusal ve uluslararası taşıma talebini karşılamayı amaçlar. Bu otoyolun Gümüşova–Gerede etabı ve Bolu Dağı geçişi yüksek standartlı ve erişime kontrollü bir yol olarak güvenli trafik akışının devamlılığını sağlamaktadır. Bu yolun bünyesinde 2 adet tünel, 4 adet viyadük, 3 adet köprü, 1 adet üst geçit köprüsü ve 12 adet alt geçit köprüsü bulunmaktadır. Ayrıca İstanbul, Ankara ve Bursa gibi büyük şehirlere yakın olmasının getirdiği coğrafi ve ekonomik avantajlara sahiptir. Akçakoca ilçesiyle de Karadeniz'e bağlantısı vardır. Düzce'nin teşvikli iller kapsamına alınmasıyla birlikte sanayileşmenin ve ticaretin gelişimi hız kazanmıştır.

Bolu Dağı Kaynaşlı Viyadüğü

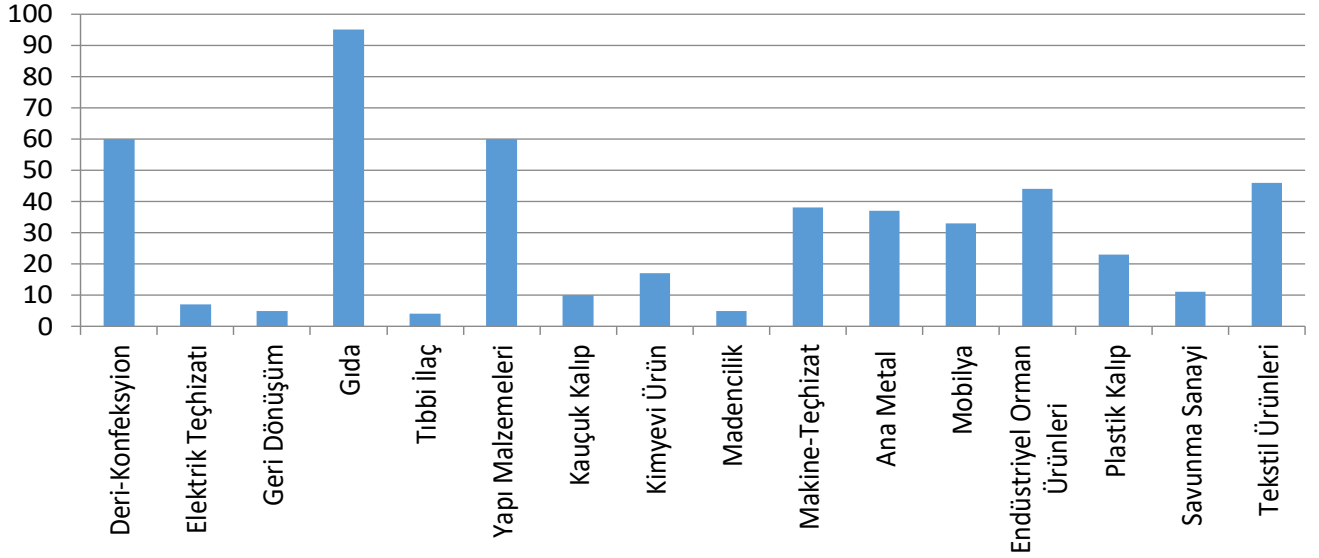
Pazar bakımından ve lojistik açıdan stratejik konumu dolayısıyla bölgede yerli ve yabancı büyük kuruluşlar bulunmaktadır. İlin teşvik bölgesi kapsamında olması da yatırımcıyı bu bölgeye çeken önemli bir unsurdur.

Yatırımcı kime denir? Bölgemize yatırımcı çekmek neden önemlidir?

Sektörel Dağılım (Firma Sayısı)

TÜİK 2017

Yukarıdaki grafikte Düzce sanayisini oluşturan firmaların sektörlere göre dağılımı verilmiştir. Grafiği inceleyerek en büyük ilk beş sektörü (firma sayısına göre) aşağıdaki boşluklara yazınız.

1	
2	
3	
4	
5	

DÜZCE'NİN MADEN VE ENERJİ KAYNAKLARI

Düzce yer altı kaynakları bakımından çok çeşitliliğe ve potansiyele sahip değildir. Düzce ve yakın çevresinde yapılan çalışmalar sonucunda endüstriyel hammadde kaynakları olarak kil ve tuğla-kiremit hammaddeleri, bakır ve manganez cevherleşmeleri ve jeotermal kaynaklar tespit edilmiştir.

İl merkezinde Köprübaşı yöresinde tuğla-kiremit üretimine uygun yüksek potansiyele sahip tuğla-kiremit toprakları bulunmaktadır. Ayrıca Akçakoca'da yine tuğla-kiremit imaline uygun nitelikte kil oluşumları tespit edilmiştir.

Akarsu, göl ve havza kelimelerinin anlamlarını araştırınız.

Düzce'de yer alan akarsu, göl ve havzalardan isimlerini bildiklerinizi yazınız.

1.

5.

2.

6.

3.

7.

4.

8.

Yeraltı kaynağı, maden, cevher, jeotermal, enerji kaynağı kelimelerinin anlamlarını araştırınız.

İl dahilinde bilinen jeotermal kaynaklar Efteni ve Derdin jeotermal alanlarıdır.

Düzce ilindeki başlıca akarsular; Küçük Melen, Asar Suyu, Uğur Suyu, Aksu Deresi ve Büyük Melen Çayı'dır. Düzce'nin Akçakoca ilçesinin kıyı kesimi dışında kalan akarsuların tümü, Batı Karadeniz Havzası'nın bir alt havzası olan Melen ya da başka adıyla Efteni Havzası'na aittir. İstanbul'a içme suyu sağlamayı amaçlayan "Büyük Melen Projesi" Türkiye'nin en büyük su temini projesidir.

Düzce, göller ve göletler ile rezervuar ve diğer su kaynakları bakımından oldukça zengindir. Efteni Gölü, Kuru Göl, Topuk Yaylası Göleti, Islak Göl, Karagöl, Yayla Gölü, Salık Göl ve Sülüklü Göl gibi küçük gölcükler bunlardan bazılarıdır.

Melenağzı-Akçakoca

Büyük Melen Projesi ile ilgili basında yer alan haberleri araştırınız.

Öğrendiğiniz bilgiler ışığında aşağıdaki şiiri okuyup şiirde anlatılmak istenenleri açıklayınız?

Derinden düşünceli akar, tatlı sulu Büyük Melen
Yatağından olmuş ceryan ederken, mahzun Küçük Melen
Efteni'nin yosunlu sinesinde, durup nefeslenen
Aksu, Uğur, Asar'dır, göçmen kuşlar misali gezinen

Dertlere çareydi, sıcak sulu Efteni ile Derdin
İnce kumunda akça denizin, şifa bulup gezerdin
Renklerini fasl-ı hazânın, yedi gölde seyrederdin
Samandere'nin köpüklü suyuna, sırrını dökerdin

DÜZCE'DE TARIM

 Bitkisel ve hayvansal ürünlerin üretilmesi, kalitesinin ve verimliliğinin yükseltilmesi, uygun koşullarda korunması, işlenip değerlendirilmesi ve pazarlanmasına "tarım" denir.

Düzce'nin arazi yapısı, toprak durumu ve iklim özellikleri dikkate alındığında tarımsal üretime oldukça uygun olduğu görülmektedir. Halkın temel geçim kaynaklarından olan tarımsal üretim, mevcut arazinin yaklaşık %30'unda yapılmaktadır.

İL	Tarla (Da)	Sebze (Da)	Meyve (Da)	Nadas (Da)	Süs Bitkileri (Da)	Toplam (Da)
Düzce	105.921	8.633	633.568	---	409	748.531
Düzce (%)	14,15	1,15	84,64	---	0,06	100
Türkiye	155.317.343	7.982.650	33.433.816	36.974.137	49.935	233.757.881
Türkiye (%)	66,45	3,41	14,30	15,82	0,02	100

TÜİK 2017

 Yukarıdaki tablodan edindiğiniz bilgilere göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

 Düzce'de tarım arazilerinin dağılımında birinci sırayı hangi tarımsal faaliyet almıştır? Neden?

 Türkiye'de genel olarak nadasa ayrılan alan fazla iken, Düzce'de olmamasının sebepleri nelerdir?

 Aşağıdaki tabloyu inceleyerek Düzce'de arazi kullanımı hakkında yorumlar yapınız. Tabloya göre Türkiye ile Düzce'nin arazi kullanımını karşılaştırınız.

Ürün	Alan (Da)	Üretim (Ton)
Fındık	631.440	74.350
Mısır (Dane)	46.004	31.432
Mısır (Silaj)	43.935	196.031
Buğday	9.068	2.105
Çeltik	2.200	1.646
Balkabağı	1.893	7.561
Ceviz	1.405	495
Lahana (Kara yaprak)	1.389	2.020
Şeker Kamışı	32	160
Mantar (Kültür)	-	400

TÜİK 2017

Yukarıdaki tabloda yer alan tarım ürünlerinden çevrenizde hangilerini görmektesiniz?

Düzce'de yetiştirilen tarım ürünlerinin yer aldığı bir afiş çalışması hazırlayıp arkadaşlarınızla paylaşınız.

Düzce'de tarım arazisi olarak kullanılan alanlarda genellikle fındık, pancar, mısır, buğday, çeltik, balkabağı, ceviz, lahana, şeker kamışı üretimi ve kültür mantarı yetiştiriciliği yapılmaktadır. Yukarıdaki tabloda Düzce'de öne çıkan bu tarımsal ürünler ile bu ürünlerin ekim alanları ve üretim miktarları hakkında bilgiler verilmiştir.

Düzce'de en fazla üretimi yapılan tarım ürünü fındıktır. Ayrıca Düzce ekonomisinin de can damarlarından birini oluşturmaktadır. Fındık Düzce'deki meyve üretim alanlarının % 99,66'sını kaplamakta ve toplam meyve üretiminin de %86,73'ünü oluşturmaktadır. 2017 yılında 631.440 dönümlük arazide 74.350 ton fındık üretimi gerçekleştirilmiştir.

Aşağıdaki tabloda Düzce'nin ve Türkiye genelinin fındık üretimi ile ilgili verilere yer verilmiştir. Bu verilere göre Düzce'nin, Türkiye fındık üretimindeki yeri hakkında neler söyleyebilirsiniz?

	Alan (Da)	Alan (%)	Türkiye Sırası	Üretim (Ton)	Üretim (%)	Türkiye Sırası	Verim (Kg/Da)
TÜRKİYE	7.066.670	100		675.000	100		96
DÜZCE (İl Geneli)	631.440	8,9	6	74.350	11	5	118

TÜİK 2017

Düzce'de tarım ürünleri arasında fındığın yeri ve insanların ona yüklediği anlam bambaşkadır. Düzce halkının büyük bir kısmı, gelecek bir yılın planlamasını fındığa göre şekillendirir. Düzce'de fındık umut demek, hayal demek...

38.963 hektarlık 1., 2. ve 3. sınıf tarım arazisine sahip olan Düzce Ovası'nın %78'i fındık ve kavak ekim alanı olarak kullanılmakta, geriye kalan %22'lik alanda tarla ve sebze tarımı yapılmaktadır.

Tarımın geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi amacıyla slajlık mısır, yonca, korunga, çeltik ve kivi gibi tarım ürünlerinin üretimi teşvik edilip desteklenmektedir.

"Düzce Bir Şiir" adlı eserinde Ali Ertuğrul, Düzce'de yer alan tarımsal ürünlerden bazılarına yer vermiştir. Siz de Düzce'de yetişen başka tarımsal ürünleri düşünerek şiir ya da tekerleme yazmayı dener misiniz?

İç ıhlamur çiçeğinden, korunmak dilersem soğuktan
Derdine deva için, sadece tat kestane balından
İster hoşaf yap ister tatlı, kocaman bal kabağından
Nice haneler geçinir, incecik bir fındık dalından

DÜZCE'DE HAYVANCILIK

Büyükbaş, küçükbaş ve kümes hayvancılığı Düzce'de halkın geçim kaynakları arasında önemli bir yer tutar. Ayrıca modern yöntemlerle hayvancılık da yapılmaktadır. Başlıca hayvan üretimi, sığır-manda besiciliği, koyun-keçi yetiştiriciliği, arıcılık ve tavukçuluktur.

İl genelinde yaklaşık olarak 59.575 büyükbaş hayvan, 3.509 manda, 13.619 küçükbaş hayvan, 54.971 kovan arı,

6.875.565 tavuk yetiştirilmektedir. Ayrıca 362.820 yumurta tavuğundan yaklaşık yılda 92.300.000 yumurta üretilmektedir. Ayrıca alabalık üretimi de yapılmaktadır.

DÜZCE'DE HAYVANCILIĞIN GENEL DURUMU

	Türü	Sayısı	İşletme Sayısı
1	Büyükbaş Hayvan	59.575	11.041
2	Manda	3.509	205
3	Küçükbaş Hayvan	13.619	279
4	Bal Arısı	54.971 (Kovan)	637
5	Kanatlı Hayvan	6.875.565	290
6	Tek Tırnaklı Hayvan (At, katır, eşek)	623	-
7	Su Ürünleri (Alabalık)	92.000 (kg)	23

TÜİK 2017

 Yukarıdaki tabloyu incelediğinizde Düzce'de en çok hangi hayvansal ürünlerin üretilmesi gerekir? Neden?

 Sizin ailenizde veya çevrenizde geçimini hayvancılıkla sağlayan tanıdıklarınız var mı? Varsa bunları arkadaşlarınızla paylaşınız.

Düzce’de yapılan hayvancılık faaliyetleri sonunda birçok hayvansal ürün elde edilmektedir. Çok sayıda insan bu hayvansal ürünler sayesinde geçimini sağlamaktadır.

DÜZCE’DE ÜRETİLEN HAYVANSAL ÜRÜNLER		
	ÜRETİM CİNSİ	MİKTARI
1	İnek Sütü (Ton)	46.551
2	Koyun-Keçi Sütü (Ton)	515
3	Manda Sütü (Ton)	977
4	Et (Ton)	1.135
5	Yumurta (Adet)	92.300.000
6	Bal (Ton)	481
7	Balmumu (Ton)	15

TÜİK 2017

Üstteki tabloda yer alan hayvansal ürünlerden en çok hangilerini seviyorsunuz? Bu hayvansal ürünlerin beslenmeniz ve sağlığınız açısından önemini tartışınız.

Düzce’de hayvancılığın korunması ve geliştirilmesi amacıyla tüm köylerin mera tespit ve tahdit çalışmaları tamamlanmıştır. 2004 yılından bugüne kadar toplam 27 köyde bu çalışmalar yapılmıştır. Ayrıca hayvan üretimi ile uğraşan çiftçilere tüm Türkiye’de olduğu gibi buzağı dağıtımı, yem desteği ve mazot desteği gibi maddi yardımlar da yapılmaktadır.

Yiğilca Arısı

Yiğilca balarısı kanat ve bacaklarının daha uzun olması, kötü hava koşullarına karşı daha dayanıklı olması, Kafkas ve Anadolu arısına göre yaklaşık üç kat daha fazla bal verimine sahip olması nedeniyle Türkiye’de bulunan diğer arı ırklarından farklılık gösterir. Ayrıca Yiğilca balarısı popülasyonun yıllık kuluçka döngüsü yörenin yerel bitki örtüsü ve mevsim şartlarına uyum sağlamıştır.

Yiğilca Bal Arısı

Akçakoca Deniz Balıkçılığı

 Akçakoca Türkiye'nin Batı Karadeniz Bölgesi sahilinde bulunan, sahip olduğu 35 km'lik sahiliyle önemli bir turizm şehridir.

Akçakocalı balıkçılar, balıkçı barınağında yer alan 203 tekne ile balıkçılık faaliyetlerini yürütmektedirler.

Akçakoca sahillerinde 38 balık familyasına ait 61 tür farklı balık bulunmaktadır.

Akçakoca'da balıkçıların geçmişte ticari olarak avladıkları ve ekonomik değeri bulunan uskumru, orkinos, kılıç balığı, akya, dülger balığı, karagöz balıkları gibi balık türleri yakın tarihlere kadar balıkçı tezgahlarında yer almaktadır. Şimdi-lerde bu tür balıkların çok fazla avcılığının yapılamıyor olması dikkatlerden kaçmamaktadır.

Akçakoca Limanı

Akçakoca balıkçı barınağına kayıtlı balıkçı teknelerinin büyük çoğunluğunun yıl içerisinde elde ettikleri kazançları ve avcılık yöntemi incelendiğinde, balıkçıların avcılık gelirinin büyük kısmını deniz salyangozu avcılığından elde ettikleri görülecektir.

Akçakoca Limanı

DÜZCE'NİN EKONOMİK ENLERİ

Düzce'nin ekonomisiyle ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız.

	SORU	CEVAP
1	Düzce'de en fazla yetiştirilen tarım ürünü nedir?	
2	Düzce'de en fazla firma sayısına sahip ekonomik sektör hangisidir?	
3	Düzce'nin ortasından geçen, ekonomik hayata önemli katkısı olan, İstanbul ile Ankara'yı birine bağlayan, ülkemizin en önemli karayollarından biri olan otoyolun adı nedir?	
4	Düzce'de en çok yetiştirilen hayvan türü hangisidir?	
5	Düzce'nin kendisine özgü arı cinsinin ismi nedir?	
6	Düzce'nin en önemli su toplama havzasının adı nedir?	
7	Düzce'de en çok üretilen hayvansal ürün nedir?	
8	Düzce'nin turizm ve balıkçılıkla ön plana çıkan ilçesinin adı nedir?	

DÜZCE'DE YAŞATILAN GELENEKSEL EL SANATLARI

Sanat; duygu, düşünce, tasarım ve güzelliğin anlatımında kullanılan yöntemler sonucunda ortaya çıkan üstün yaratıcılıktır. Çağımızda bazı el sanatları hala varlığını devam ettirirken, gelişen teknoloji ve değişen zamana bağlı olarak bazı el sanatları yok olmuş ya da üretim biçimleri değişerek zayıflamıştır. Geçmişteki el sanatları ürünleri ile günümüzdekiler birbirlerine benzememekte, o eski ince işçilikli el sanatı ürünlerine artık pek rastlanmamaktadır.

Günümüzde Düzce'de birçok geleneksel el sanatları ve zanaatları icra edilmektedir. Hat, Çini, Ebru, Telkari, Yakma Gravür, Metal Gravür, Ağaç Oymacılığı, Mermer Oymacılığı, Savat, Kuyumculuk, Gümüş İşlemeciliği, Yöresel Bez Dokuma, Halı-Kilim Dokuma, Yün Kolon Dokuma, Bağlama-Keman (Enstrüman) yapımı, Sedef Kakma, Ahşap Oyuncak Yapımı, Ahşap Beşik Yapımı, Saracılık (Semercilik) vs. bunlardan bazılarıdır.

Aşağıda Düzce'de yaşatılan el sanatlarından bazıları açıklanmıştır.

BIÇAK SANATI

Bir sapla keskin bir ağızdan oluşan bıçağın, Anadolu'da tarih öncesi dönemlerden beri kullanıldığı bilinmektedir. Günümüzde paslanmaz çelikten yapılan sabit saplı sofr bıçakları ile açılır kapı cep çakıları kullanılmaktadır.

ÇİNİ SANATI

Süsleme sanatlarının bir dalı olan ve Osmanlılar tarafından kullanılan çini kelimesi “Çin’e ait” ya da “Çin işi” anlamını taşımaktadır. Çini, toprağın pişirildikten sonra şekil verilip kap-kacak, tabak, vazo, sürahi vb. eşyalar üretilmesine dayalı bir el sanatıdır.

SAVATLAMA SANATI

İslam dünyasında “Sevad” olarak geçen ve “kara, karanlık ve karalama” gibi anlamlara gelen bu kelime dilimizde “Savat” olarak kullanılmakta ve gümüş üzerine karakalem görünümlü nakış işçiliğini ifade etmektedir.

KUYUMCULUK SANATI

Tarihin en eski zamanlarından beri altın ve gümüş işlemeciliğinin yapıldığı bilinmektedir. Kuyumculuk sanatı, Anadolu’nun önemli kültür değerleri arasında yerini almış ve uzun bir gelişim süreci sonunda bugünkü duruma gelmiştir. Geçmişten günümüze teknik, malzeme ve ekonomi bakımından büyük gelişmeler gösteren kuyumculuk sanatı, Düzce’de de usta ellerden çıkan üstün işçiliklerle yaşatılmaya çalışılmaktadır.

TELKARİ SANATI

Telkari gümüş veya altını ince tel haline getirip, örerek motiflerle süsleme işlemine verilen genel bir addır. Telkari gümüş işçiliğinin adı “tel” ve Farsçadaki “kar” kelimesinin birleşmesinden meydana gelmiştir.

SEDEF KAKMA SANATI

İstiridye türünden kurumuş deniz kabukları olan sedefin ahşap üzerine açılan çukur veya oymalara yerleştirilmesiyle gerçekleştirilen bir süsleme sanatıdır.

YAKMA GRAVÜR SANATI

Fransızca “Gravüre” sözcüğünden gelen gravür kelimesi, ağaç, metal ve muşamba gibi çeşitli materyal üzerine kazınarak ya da taş üzerine yağlı kalemle işlenerek ve baskıyla elde edilen resim ya da yazıya denir. Bu sanata aynı zamanda kazıma sanatı da denir. Gravür sanatında en çok kullanılan çeşit tahta üzerine oyularak yapılan yakma gravürdür. El sanatı ürünleri turizm ile yoğun bir etkileşim içerisinde. Turistlerin yer seçimlerinde ve alışverişlerinde özel bir yeri vardır. Turist için gittiği bölgeye ait bir el sanatı ürününü görmek farklı bir deneyim olacaktır. Hatıra olarak satın alacağı el sanatı ürünleri aynı zamanda bu ürünlerin üretiminin devamını getirecektir.

Diğer illere oranla daha düşük düzeyde de olsa Düzce, ürettiği geleneksel el sanatları ve bu alanda yetiştirdiği usta ve sanatçılarla adını duyurmaya devam etmektedir.

.....

.....

.....

TABLODA RESİMLERİNİ GÖRDÜĞÜNÜZ ZANAAT DALLARININ İSİMLERİNİ İLGİLİ RESMİN ALTINA YAZINIZ.

.....

.....

.....

Aşağıda yer alan geleneksel el sanatlarının tanımlarını araştırarak bulduğunuz bilgileri boşluklara yazınız.

1

Çinicilik:

2

Kuyumculuk:

3

Savatlama:

4

Sedef Kakma:

5

Telkari:

6

Gravür:

DÜZCE'DE TURİZM

KONURALP MÜZESİ

18 Kasım 1994 tarihinde açılan, Roma, Bizans ve Osmanlı dönemlerine ait eserlerin sergilendiği Konuralp Müzesi'nde, 3 teşhir salonu, 1 laboratuvar, 2 depo, 1 konferans salonu, idari kısım ve hizmet odası mevcuttur. Müzede 1.831 arkeolojik, 456 etnoğrafik ve 3.837 adet çeşitli devirlere ait sikke olmak üzere toplam 6.124 eser yer almaktadır. Arkeoloji ve etnografya salonlarında birbirine bağlı duvar vitrinleri bulunmakta olup müzenin arkeoloji salonunda 4 adet sikke vitrini mevcuttur.

ANTİKŞEHİR: PRUSIAS AD HYPIUM (KONURALP)

Düzce'ye bağlı Konuralp mahallesinde yer alan antik şehrin tarihi, milattan önce 3. yüzyıla kadar gider. Konuralp ilk olarak tarih sahnesine Hypios adıyla çıkmış, Bitinya Kralı 1. Prusias döneminde Prusias ad Hypium (Melen Kıyısındaki Prusias) adını almıştır. Konuralp'te bulunan haç işaretli mezar mermerleri Bizans dönemine ait arkeolojik kalıntılardandır.

ANTİK TİYATRO (KIRK BASAMAKLAR):

Konuralp'in tarihi zenginliğini gösteren en önemli kalıntılardan biri de tiyatrosudur. Halk arasında Kırk Basamaklar olarak da bilinen antik tiyatro, M.S. birinci yüzyıla kadar yöreye hakim olan Prusias Krallığı döneminin sanatsal zenginliğini gösteren en canlı eserler arasındadır. Adı her ne kadar Kırk Basamaklar olarak anılsa da, tiyatro ilk zamanlarından bugüne, sahnesi yıkılmış, oturma kademeleri ise yarı yarıya yok olmuş bir eser olarak kalmıştır.

 Düzce'ye turist olarak gelseniz gezeceğiniz ilk beş turistik yeri aşağıdaki boşluklara yazınız.

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

 Düzce'nin ekonomik, kültürel, tarihi ve doğal özelliklerini dikkate aldığınızda hangi turizm kolu daha fazla öne çıkar? Neden?

 Antik tiyatroda yüzyıllar önce oynanan tiyatro oyunlarını hayal etmeye çalışarak, aşağıdaki görselin içine resmini çizebilir misiniz?

MERMER KÖPRÜ

Konuralp'in batısından geçip, Efteni Gölü'ne dökülen Tabak Deresi üzerinde; Akçakoca yolu ile Çilimli yol ayrımındaki mermer köprünün bu gün yalnızca 10 metrelik üç kemeri görülebilmektedir. Beyaz mermer bloklardan ve hiç harç kullanılmadan yapılmış olması köprünün en büyük özelliği olarak tanımlanır. Akçakoca yolu Konuralp çıkışında bugün kullanılmakta olan yeni köprünün arkasında kalan tarihi mermer köprünün, 50 yıl kadar önce, halen faaliyette olan yeni köprü yapıncaya kadar kullanılmış olduğu bilinmektedir. Yarıyı yıkılmış olmasına rağmen bugün bile taş yapısı bozulmamış olan köprünün M.S. birinci yüzyıla ait olduğu sanılmaktadır. Akçakoca yolu üzerinde sürdürülen yol genişletme çalışmaları kapsamında dere üzerine yapımına başlanan ikinci köprünün kazıları sırasında tarihi mermer köprü de çevresi açılarak gözler önüne çıkartılmıştır.

MOZAİKLER

1959 yılında Konuralp şehir merkezinin güneyinde, Akçakoca yolu kenarında Eski Roma Yolu olduğu tahmin edilen kanal mevkisinde tesadüfen iki büyük ve önemli mozaik bulunmuştur. Daha sonra bu mozaiklerin bulunduğu alanda İstanbul Arkeoloji Müzeleri adına kazı yapılmıştır. Mozaikler o tarihte yeterli ödeneğin olmaması nedeni ile çıkartılamamış ve üzeri yeniden kapatılmıştır. 1997 yılında "Konuralp Turizm Tanıtma Derneği" tarafından başlatılan girişimler sonu-

cunda yeniden kazı çalışmaları başlatılmış ve 1959 yılında bulunan ve üzeri kumla kapatılan mozaikler ortaya çıkarılmıştır. 40 metrekairelik mozaik zeminde lir çalan "Orpeus", çevresinde hayvanlar ve dört köşesinde dört mevsim tasvirli kadın başı figürleri bulunmaktadır.

SURLAR

M.S. 253-268 yıllarında İmparator Gallienus zamanına ait bir sikkede, Prusias ad Hypium'un iki kuleli şehir kapısının tasviri görülmekle birlikte, bugün Roma çağına ait kale duvarlarından hiçbir kalıntı bulunmamaktadır. Ancak Bizans çağı surlarının 200 m'lik bir kısmı ise halen ayakta. Bu surlar, Akçakoca Yolu kenarında, Antik köprünün bulunduğu yerin tam karşısından başlayarak Hamam Sokağı'na kadar devam etmektedir.

SU KEMERLERİ

Şehrin eski su tesisatından kalma 11 adet istinat ayağı, akropol tepesi ile Kemer Kasım köyü yolu üzerindeki tepeler üzerinde sağlam olarak durmaktadır. Üzerinden geçen su kanallarını taşıdığı sanılan su tesisatı, moloz taş ile yapılmıştır. Tesisat kimi kaynaklara göre Osmanlılar dönemine, kimi kaynaklara göre ise daha eski dönemlere tarihlenmektedir. Su tesisatının 500 metre kadar doğusunda, Çan Kule denilen yerde kitabeli bir lahit ile mozaik döşeme kalıntıları ve kilise olması muhtemel bir harabe mevcuttur.

TYCHE (TİKE) HEYKELİ

1931 yılında bulunan ve halen İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde sergilenen 2.60 metre yükseklikteki heykel bereket tanrıçası "Tyche"yi tasvir etmektedir. M.Ö. 4. yüzyıldaki heykeltraşlık mekteplerinin tesiri altında, M.S. 2. yüzyılda yapılmış olan bu büyük heykel ile birlikte bir de üzerinde 10 satırlık kitabesi bulunan heykel kaidesi ortaya çıkarılmıştır. Şehrin sembolü olan Tanrıça Tyche'nin sol eli çeşitli meyve ve toprak ürünlerinden meydana gelen bir bereket boynuzu tutmaktadır. Aynı kolu üstünde ise elinde üzüm salkımı ile bir çocuk yer almakta ve başında da bir taç bulunmaktadır.

ANTONINUS PIUS BÜSTÜ

1991 yılında, Konuralp'in güneyindeki bir tarlada Roma İmparatoru Antonius Pius'un (M.S. 138-161) büstü bulunmuştur. Büst Konuralp Müzesi'nde sergilenmektedir.

HEYKELLER

Konuralp'ten çıkarılan ve 1901'de İstanbul Müzesi'ne alınan diğer iki heykel ise sade giyimli bir erkek heykeli ile oturan mermer kadın heykelidir. 1949 yılında Konuralp'in Sarafiye mevkiinde bulunan ve M.S. 3. yüzyıla ait olan Mermer Çocuk heykeli, Venüs heykelciği, mermerden yapılmış ve sandalını çözen Afrodite heykeli, M.S. 2. yüzyıla ait çok sayıda küçük plasto başlığı, Roma imparatorunun zırhlı heykelinin parçaları da bölgeden çıkan önemli eserler arasındadır.

LAHİT

Konuralp'in batısındaki Tepecik Nekropolü'nde 1937 yılında bulunmuştur. Eser, Konuralp Müzesi bahçesinde sergilenmektedir. Mermerden yapılan bu eser 1.20 metre yükseklik, 1.22 metre genişlik ve 2.47 metre uzunluğa sahiptir. Lahit'in tüm yüzeyinde kabartma boğa başlarıyla birbirlerine bağlanan girdanlar içinde rozet ve insan başları işlenmiştir.

Ön yüzde, içinde kitabesi olmayan bir tabula ansata ile altta aslan, kartal, yaban domuzu ve balıkçıl kuşu tasvirleri bulunmaktadır. Lahit M.Ö. 1. yüzyıla tarihlendirilmektedir.

*Kaybetmiş taşlarını surlar, yetim kalmış Atlı Kapı
Küstürmüş Taş Köprü, yıkık kemeriyle yolcularını
Âşıklar çeşmesinde yârân, terk eylemiş muhabbeti
Dinlemez olmuş ihvân, Tekke'den taşan sırlı sohbeti*

*Direnmekte hâlâ nâdân ellerce törpülenmiş taşlar
Sade bir merdiven değildir, eksilmiş Kırkbasamaklar
Yılları geçmiş ömrü tükenmiş misali kırık başlar
Hüzünle eteklerindeki sisli ovaya bakarlar*

MEZAR STELLERİ VE HEYKEL KAİDELERİ

Genellikle dikdörtgen prizma şeklinde, alt ve üst bölümleri profilli olan bu eserler, üzerinde yer alan kitabeleri ile antik Konuralp hakkında önemli bilgiler vermektedir. Şehirde çok sayıda bulunan mezar steli ve heykel kaideleri Konuralp Müzesi bahçesinde sergilenmektedir.

KONURALP HAMAMI

Konuralp'te bulunan hamamın dışında herhangi bir kitabe olmaması nedeniyle hangi döneme ait olduğuna dair kesin bir bilgi yoktur. Ancak şehrin fatihi Konur Alp tarafından tesis edildiği rivayetler arasındadır. Güney dış duvarı büyük mermer antik bloklarla yapılmış olan bina, şehrin en eski Türk yapısıdır.

KONURALP CAMİİ

Konuralp'te bulunan "Konuralp Camii" 14. yüzyılda yapıldığı ve 17. yüzyılda Dilaver Ağa isimli bir şahıs tarafından esaslı bir tamirattan geçirildiği bilinmektedir. Caminin eski bir kilisenin yerine yapıldığı, altından çıkan kiliseye ait olduğu sanılan mermer taban döşemelerinin kaldırılarak müzede koruma altına alındığı edinilen bilgiler arasındadır.

Aşağıda yer alan kelimelerin anlamlarını araştırarak ilgili boşluklara yazınız.

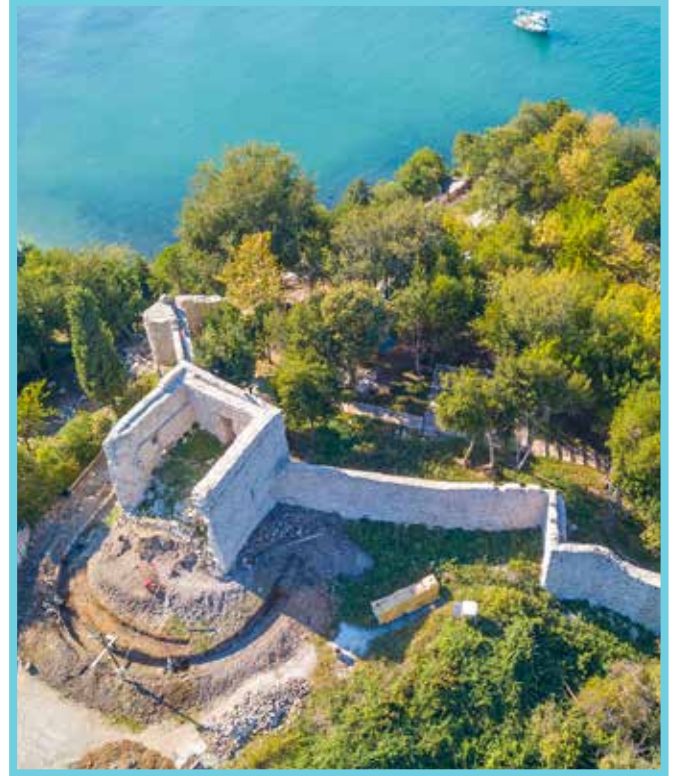
1	Müze:
2	Antik Şehir:
3	Antik Tiyatro:
4	Mozaik:
5	Kaide:
6	Lahit:
7	Plaj:
8	Kaplıca:
9	Kale:

TATİL ŞEHİRİ AKÇAKOCA

Karadeniz sahilinde doğal yapısı ile dikkat çeken Akçakoca, yaz ayları boyunca özellikle çevre il ve ilçelerde yaşayanların ve birçok turistin uğrak yeridir. Pırıl pırıl denizi ve yalnızca yöreye özgü ince-kara kumu gerçekten övgüye değerdir. Akçakoca'da çok sayıda otel, pansiyon, kamping ve restoran turizme hizmet vermektedir.

CENEVİZ KALESİ VE PLAJI

Plaj, Akçakoca'nın 2.5 km batısında, fındık bahçeleri arasında, ormanın eteğindeki tarihi kalenin doğu ve batısında yer almakta olup eşsiz bir kumsalla sahiptir. Kalenin surları moloz taşlarla ve kiremit kullanılarak yapılmıştır. Kalenin yarım yuvarlak çıkıntıları ve kara tarafında yüksek bir kulesi vardır. Kale, Cenevizliler tarafından inşa edilmiş olup; Cenevizliler, Bizans ve Osmanlılar tarafından kullanılmıştır. Kale avlusu içinde 5,30 m ölçülerinde bir de sarnıç vardır. Kale içi piknik alanı olarak düzenlenmiştir. Akçakoca ve çevresinin önde gelen dinlenme ve eğlenme yeri olan Kale, yaz aylarında insanlarla dolup taşmaktadır.

MELENAĞZI KÖYÜ VE PLAJI

Akçakoca'nın 13 km batısında bulunan Melenağzı köyünde balıkçılık bugün bile yapılmaktadır. Köy içinden geçerek Karadeniz'e dökülen Melen Çayı, balıkçı teknelerinin barındığı doğal bir liman görünümündedir. Irmak boyunca teknelerle gezi imkanı vardır. Sahil boyunca geniş plajlar, kır kahveleri, gazinolar ve kamping alanları bulunmaktadır.

KARABURUN KÖYÜ VE PLAJI

Akçakoca ilçesine 10 km uzaklıktadır. Yeşil ile mavinin iç içe geçtiği Karaburun Plajı, doğal kumsalı, şirin ev ve pansiyonları, kır kahveleri ve lokantalarıyla yaz aylarının önde gelen dinlenme ve eğlence yerlerindendir.

EDİLLİ AĞZI PLAJI

Orman ile denizin adeta kucaklaştığı bu alanda geniş ve doğal plajlar, özellikle sakin yer arayanlar için ideal bir ortamdır.

Karaburun Plajı-Akçakoca

ÇAYAĞZI KUMPINAR VE AKKAYA KÖYÜ

Karadeniz Ereğli yolu üzerinde, Akçakoca merkezinin 7 km doğusundan başlayan ve sahil boyunca uzanan geniş doğal plajlar, yörede büyük rağbet görmektedir. Ormanlar arasında akan derelerde amatör balıkçılık da yapılabilir. Orman içi piknik ve yürüyüş alanları bulunan bölge kuş avcılığı için de uygundur.

AKTAŞ VE SARIYAYLA ŞELELELERİ

Akçakoca'ya bağlı Aktaş ve Sarıayla köyleri sınırları içinde bulunan şelaleler, piknik ve yürüyüş yapmak için oldukça elverişlidir.

GÜZELDERE ŞEHALESİ

Düzce'nin Gölyaka sınırları içerisinde Düzce'ye 28, Gölyaka'ya 16 km mesafedeki Güzeldere köyündedir. Bıçkı Deresi üzerinde bulunan Güzeldere Şelalesi 135 m yüksekliktedir. Orman Bakanlığı Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Koruma Genel Müdürlüğü tarafından "Orman İçi Dinlenme Yeri" olarak tescil edilmiştir. Elmacık Dağı'na uzanan bu şelale ve çevresi orman yapısı ile de dikkat çekmektedir. Yöre, zengin bitki örtüsü ve yaban hayatı bakımından turistlerin ilgi odağıdır.

Yığılmışçasına ard arda sıralı yüksek tepeler
Gölün yakasında, bereket fışkıran şenlikli köyler
Halkın harman olup kaynaştığı, fındık dolu bahçeler
Hep sendedir hep sende, gümüş misali akça pâk yüzler

Fâni âlem içinde, cennet misali mutena yerler
Lutf-i ilahî eseridir dereler, çaylar, nehirler
Yaylalar, vadiler içinde saklı şelaleler, göller
Çağlayıp her biri bir köşende, arz-ı endâm ederler

SAMANDERE ŞEHALESİ TABİAT ANITI

Düzce'nin güneydoğusunda, il merkezine 26 km mesafede bulunan Samandere Şelalesi, Samandere köyü sınırları içerisinde yer almaktadır. Tabiat olaylarının meydana getirdiği doğal oluşum özellikleri ile Milli Parkar Kanunu gereğince, Orman Bakanlığı tarafından "Tabiat Anıtı" olarak tescil edilmiştir. Samandere Şelalesi'nin de bulunduğu 500 metrelik dere boyunca, anıt ağaçlar, 3 adet şelale ve Cadı Kazanı adı verilen derin bir bölüm bulunmaktadır. Samandere Şelalesi'nde, büyük ağaçların arasından akan sular, beyaz köpükler halinde dökülerek "Cadı Kazanı" içinde adeta kaynamaktadır ve görülmeye değer güzelliklere sahiptir.

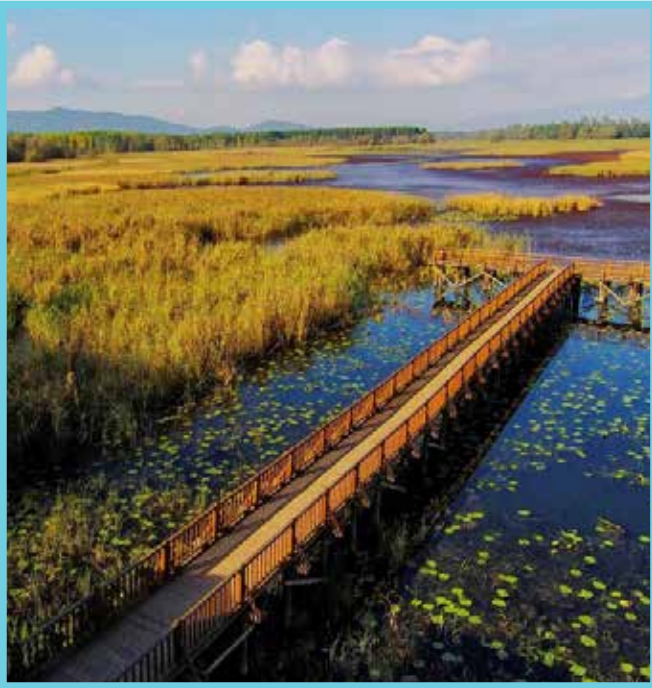
EFTENİ GÖLÜ KUŞ CENNETİ

Efteni Gölü, Düzce ile Gölyaka'nın sınırları içerisinde bulunmaktadır. Elmacık Dağı eteğinde Asar, Uğur, Küçük Melen sularının ve yan derelerin oluşturmuş olduğu tatlı su gölüdür. Ana çıkış noktası olan Büyük Melen nehri vasıtasıyla Akçakoca'ya dökülür. Efteni Gölü, göçmen kuşların göç yolu üzerinde bulunan önemli ve ender merkezlerden biridir. Göl, 1992 yılından Orman Bakanlığı Milli Parklar Av-Yaban Hayatı Koruma Genel Müdürlüğü tarafından koruma statüsüne alınmıştır.

Son zamanlarda kuruma tehlikesi geçiren Efteni Gölü'nü canlandırma çalışmaları yapılmaya başlanmış, ancak

yine de göl eski yatağına kavuşamamıştır. Bunun nedeni ise geçmiş yıllarda tarımsal alan açmak için yoğun bir şekilde yapılan kurutma çalışmalarıdır.

Yaklaşık 150 çeşit su kuşu türüne ev sahipliği yapan gölde, Kuğu, Karabatak, Flamingo, Su Tavuğu, Boz Kaz, Yeşilbaş Ördek, Sakar Meke, Sumru, Kız Kuşu,

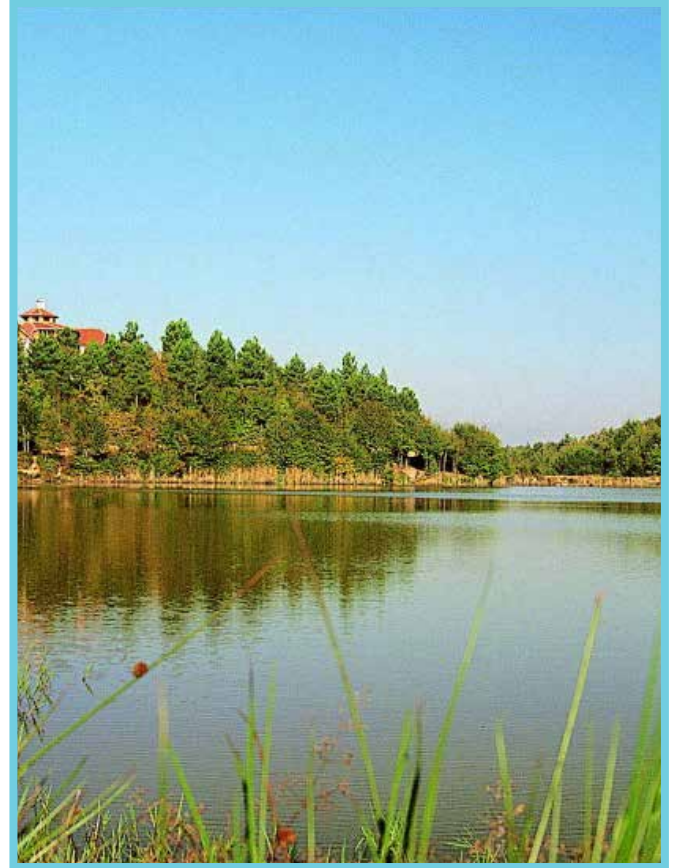

Çulluk, Balık Kartalı, Balıkçıl, Yılan Boyun, Angıt ilk göze çarpan kuş türleridir. Gerek geçici ve gerekse kalıcı kuş varlığıyla gelecek nesillere aktarılması amacıyla göl ve çevresinin 580 hektarlık kısmı Orman Bakanlığı'nca "Düzce Efteni Gölü Su Kuşları Koruma ve Üretim Sahası" olarak tahsis edilmiş ve koruma altına alınmıştır. Efteni Gölü çevresinde gölün izlenebilmesi için Kuş Seyir Terasları ile ziyaretçilerin bilgi alabileceği bir de tanıtım merkezi bulunmaktadır. Efteni Gölü kuş türlerinin yanı sıra bünyesinde ender bitki türlerini de barındırmaktadır. Gölün içinde Nilüfer, Süsen, Düğün Çiçekleri, Kamış, Nane, Su Mercimeği bitkileri; kenarlarında ise Söğüt, Dişbudak, Kızılağaç, Çınar gibi sucul karakterli ağaçlar ilk göze çarpan yeşilliklerdir. Türkiye'nin 2. Kuş Cenneti olan Efteni Gölü, kuşlar ve bitkiler için doğal bir habitat alanıdır.

KURUGÖL (SÜLÜN YETİŞTİRME SAHASI)

Düzce'nin Üçköprü köyüne 3.5 km uzaklıkta bulunan Kurugöl ve çevresi, Orman Bakanlığı tarafından sülün yetiştirme ve yerleştirme alanı olarak belirlenmiştir. Bu amaçla bölgeye sülün salınmıştır. Nesli tükenmekte olan sülünlerin, doğal ortamı içinde çoğalmasını sağlamak için yörede av yasağı uygulanmaktadır. Eskiden yöreye adını veren Kurugöl, çevredeki su kaynakları toplanarak yeniden canlandırılmıştır. Düzce ve Kaynaşlı'ya hakim bir konumda bulunan Kurugöl, yeni yetişen çam, köknar vb. ağaçlardan oluşan ormanlık saha içinde güzel bir manzaraya sahiptir Kurugöl, günübirlik gezi ve piknik alanı olarak değerlendirilmektedir.

HASANLAR BARAJ GÖLÜ

Yığılca ilçesinin ulaşım yolu üzerinde bulunmakta, sulama ve enerji üretimi amacıyla kullanılmaktadır. Göl çevresi piknik yapmak için ideal bir yapıya sahiptir. Olta balıkçılığı yapılan gölde yelken şenlikleri de düzenlenmektedir.

DERDİN KAPLICASI

Düzce'nin 17 km güneyinde, etrafı ormanlık alanla çevrili Derdin (Dolay) Kaplıcası çevresine şifa dağıtmaktadır. Kaplıcadaki su duru, renksiz ve kokusuzdur. Suyun sıcaklığı 42 derecedir. Derdin Kaplıcası özellikle mide, bağırsak, safra kesesi, karaciğer, böbrek, şeker ve ayrıca deri hastalıkları için oldukça şifalıdır. Derdin Kaplıcası'nda konaklama amacıyla 15 odalı küçük bir otel de bulunmaktadır.

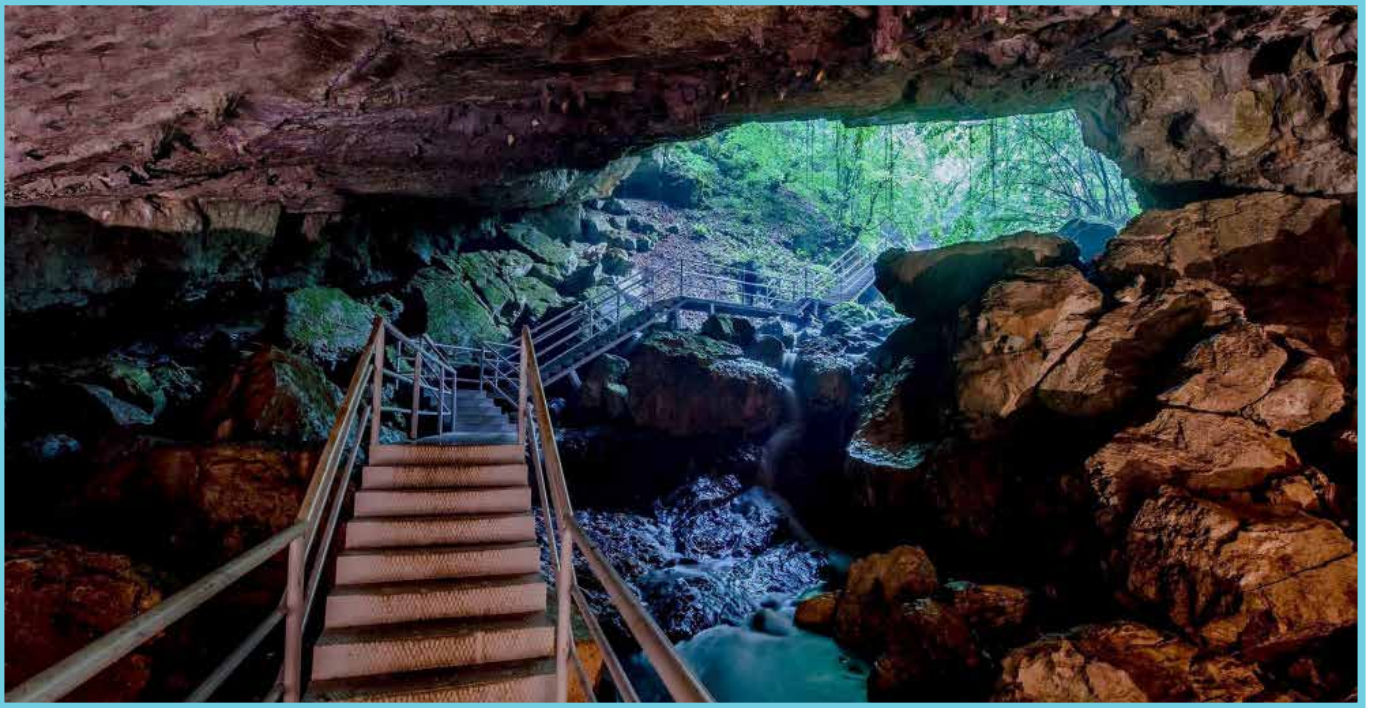
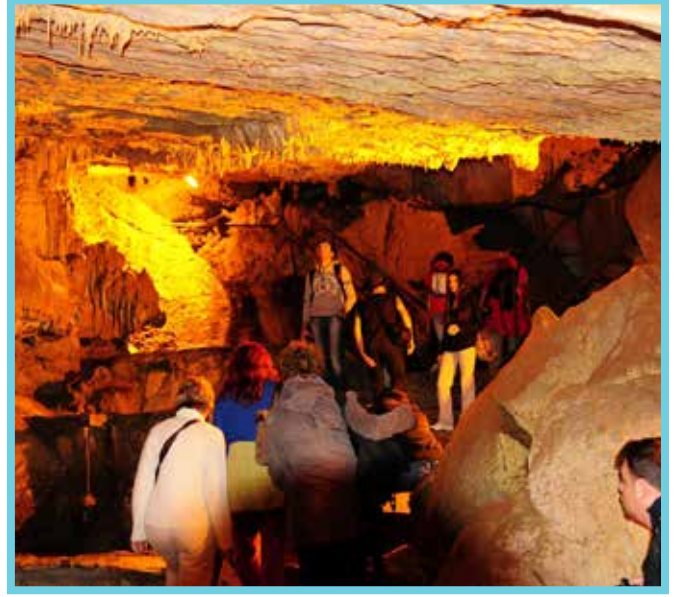
EFTENİ KAPLICASI

Düzce-Gölyaka yolu üzerinde Efteni Gölü'nün kenarında yer almaktadır. Değişik sıcaklıklarda üç havuzu bulunan Efteni Kaplıcası'nda konaklama evi ve pansiyonlar da mevcuttur. Kaplıcadaki suyun sıcaklığı 42 derecedir. Efteni Kaplıcası romatizmal hastalıklar başta olmak üzere birçok hastalığı tedavi edici niteliktedir.

MAĞARALAR

Turizmin çeşitliliği açısından ilimizdeki mağaralar önemli bir potansiyel oluşturmaktadır. Bunlardan en önemlileri Fakıllı ve Sarıkaya Mağaraları'dır. Fakıllı Mağarası, Düzce'nin Akçakoca ilçesinin 8 km güney doğusundaki Fakıllı köyünde bulunmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü tarafından birinci derecede sit alanı olarak tescil edilmiştir. Mağaranın toplam uzunluğu 1.017 metre, ziyarete açık alanı ise 350 metredir.

Sarıkaya Mağarası'nın toplam uzunluğu 717 metre, ana galeri uzunluğu ise 510 metredir. Düzce'nin Yığılca ilçesinde bulunan mağara, bölgenin en büyük mağaralarındandır. Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Müdürlüğü tarafından birinci derecede sit alanı olarak tescil edilmiştir.

Sınıfta gruplara ayrılarak Düzce'nin turizm potansiyelini anlatan bir afiş, poster, broşür vb. tasarlayıp okulunuzda sergileyiniz.

4. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Aşağıdakilerden hangisi Düzce’de yetiştirilen hayvanlardan biri değildir?
A. Manda B. Keçi C. Koyun D. Deve
2. Düzce’de sanayinin gelişmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili değildir?
A. Büyük şehirlere yakın olması
B. Düzce’nin hammadde açısından zengin olması
C. Otoyol bağlantısı üzerinde bulunması
D. Teşvikli iller kapsamında yer alması
3. Düzce il genelinde tarım arazilerin dağılımı düşünüldüğünde, aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
A. Tarım arazilerinde en yüksek pay meyve yetiştiriciliğine ayrılmıştır.
B. Tarla olarak kullanılan tarım arazilerinin oranı %84.64’tür.
C. Düzce’de süs bitkisi yetiştirilmemektedir.
D. Nadasa bırakılan tarım arazisi oranı yüksektir.
4. Hangisi Düzce’deki geleneksel el sanatlarından biri değildir?
A. Kuyumculuk B. Sedef Kakma C. Çömlekçilik D. Bıçak Sanatı
5. Aşağıdaki şelalelerden hangisi Orman Bakanlığınca tabiat anıtı olarak tescil edilmiştir?
A. Samandere Şelalesi
B. Güzeldere Şelalesi
C. Aktaş Şelalesi
D. Sarıayla Şelalesi
6. I. Efteni Gölü,göçmen kuşlar için önemli bir uğrak noktadır.
II. Fakıllı mağarası birinci derece sit alanı olarak ilan edilmiştir.
III. Akçakoca ilçesi kaplıcaları ile ünlüdür.

Düzce’nin turistik yerleri ile ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A. I ve III B. Yalnızca I C. I ve II D. II ve III

ÜNİTE 5

ŞEHRİMDE BEN

Neler Öğreneceğiz?

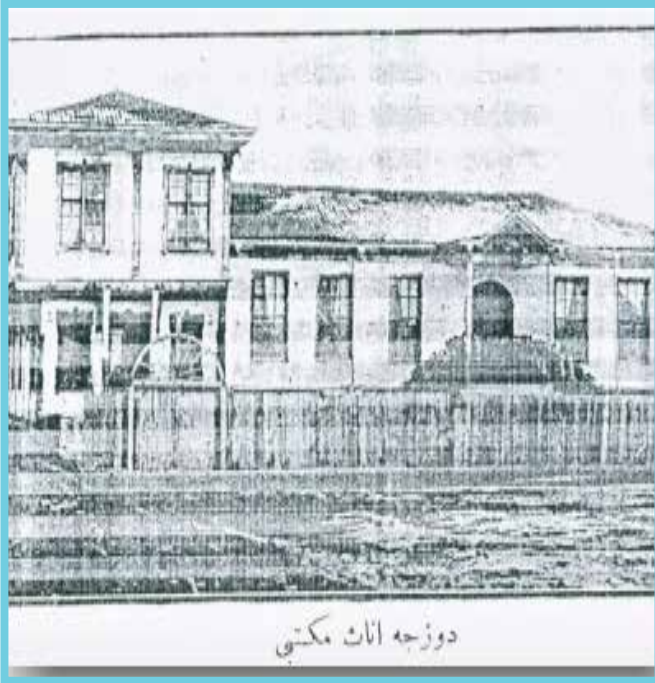
- Düzce'de Eğitim ve Kültür
- Düzce Üniversitesi
- Kütüphaneler
- Bilim, Eğitim ve Sanat Merkezleri
- Düzce'de Gerçekleşen Festivaller
- Atatürk'ün Düzce'yi Ziyareti
- Tarihi ve Turistik Mekanlar
- Şehre Kimlik Kazandıran Kişiler
- Şehirlerin Ağız, Deyiş ve Özgün Söz Varlığı
- Düzce'de Basın ve Yayın
- Düzce'de Spor

DÜZCE'DE EĞİTİM VE KÜLTÜR

Toplumsal, siyasal, ekonomik ve teknolojik alanlarda tarihsel süreçte meydana gelen değişimler ve dönüşümler diğer kurumlarla birlikte eğitim kurumlarını da etkilemektedir.

Düzce'nin kurulup geliştiği Yeniçağ sırasında altı medrese ile yürütülen eğitim faaliyetleri, Maarif teşkilâtının kurulmasıyla birlikte gelişme kaydetmiştir. Bu dönemde Bolu merkez ve ilçelerinde ibtidailer ve rüştiyeler açılmaya başlanmış; 1877 yılı devlet salnamesine (yıllık) göre Düzce'de ilk rüştiye mektebi bu sırada açılmıştır. 1909 yılında Namık Kemal Erkek İbtidai Mektebi, 1911 yılında İsmet Paşa (İnas) Kız İbtidai Mektebi açılmış; bu mektepler birer ikişer derslikler şek-

linde eğitimine devam etmiştir. Düzce'de Cumhuriyet ile birlikte açılan ilk okul Azmimillî İlkokulu olmuş; bu okulun inşaatı 1924 yılında Fettah Bey tarafından bağışlanan arsa üzerine yapılmıştır. İlk ortaokul ise 1923-1924 yıllarında İdâdi Mektebi adı altında iki sınıfla eğitimine başlamış, arzu edilen talep görülmeyince kapatılmış, öğrenciler Bolu ve çevre illere bağlı okullara gitmiştir.

Düzce'den eğitim için dışarı giden öğrencilerin çoğalmasından dolayı eğitimine ilginin artması karşısında Dr. Mithat Altınok önderliğinde 1933-1934 yıllarında İkmal Okulu adı altında bir ortaokulun açılması

Sanatsız kalmış bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.

M. KEMAL ATATÜRK

sağlanmış; bu okul aynı yıl Düzce Ortaokulu ismini almıştır. Düzce’de ilk lise 1958-1959 öğretim yılında açılmış, ilk mezunlarını 1960-1961 eğitim öğretim yılında vermiştir. Düzce 1999’da yaşadığı iki depremin akabinde il olduktan sonra, 16 Ocak 2000 tarihinde Millî Eğitim Müdürlüğü oluşturulmuş; 150 metrekarelik çalışma alanı olan tek katlı bir anaokulu binası Müdürlüğe hizmet binası olarak tahsis edilmiştir. İl Millî Eğitim Müdürlüğü, 2009 Temmuz ayından bu yana Düzce valilik binasında hizmet vermektedir.

Düzce İl Millî Eğitim Müdürlüğü Özel ve Resmi Kurum Sayıları	
Kurum Türü	Sayısı
Okul Öncesi	39
İlkokul	110
Ortaokul	104
Ortaöğretim	62
Rehberlik ve Araştırma Merkezi	1
Halk Eğitim Merkezi	8
Bilim Sanat Merkezi	1
Mesleki Eğitim Merkezi	2
Öğretmenevleri	7
Öğrenci Yurtları	27
Özel MTSK	17
Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi	8

Düzce İl Millî Eğitim Müdürlüğü Strateji Geliştirme Birimi İstatistikleri-Eylül 2019

 Yukarıdaki tablo incelendiğinde Düzce’de eğitim imkânlarının hızla geliştiği gözlemlenmiştir

 Siz de okulunuzu tanıtan bir afiş hazırlayınız.

 Okulunuzun imkânlarını, güçlü ve eksik yanlarını arkadaşlarınızla tartışınız.

 Okulunuzun daha çok gelişmesi için nelere ihtiyacı var? Düşününüz.

DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

1976 yılında İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı Düzce Meslek Yüksekokulu ile başlayan üniversiteleşme süreci, 1992 yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesinin kurulması ile hızlanmış; Düzce Meslek Yüksekokulu (Düzce'de), Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu ve Akçakoca Meslek Yüksekokulu (Akçakoca'da), Düzce Orman Fakültesi, Teknik Eğitim Fakültesi, Tıp Fakültesi Sağlık Yüksekokulu birimlerinin acılmasıyla büyümeye devam etmiştir.

1999 depremine kadar Düzce Tekel Ambar deposunun dönüştürülmesiyle elde edilen sınıflarda hizmet veren fakülteler, binanın hasar görmesi neticesi diğer kamu binalarında eğitim vermeyi sürdürmüşlerdir. 2001 yılında Teknik ve Orman Fakülteleri, 2003 yılında da Tıp Fakültesi Konuralp yerleşkesine taşınmışlardır. 17 Mart 2006 tarih 26111 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 5467 sayılı yasa ile Abant İzzet Baysal Üniversitesinden ayrılarak Düzce Üniversitesi adıyla müstakil hale gelmiştir. Tıp Fakültesi, Orman Fakültesi, Teknik Eğitim Fakültesi, Sağlık Yüksekokulu, Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, Düzce Meslek Yüksekokulu, Akçakoca Meslek Yüksekokulu Düzce Üniversitesinin ilk birimleri olmuşlardır.

Ardından Fen-Edebiyat Fakültesi ile Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fen Bilimleri Enstitüsü ve Sağlık Bilimleri Enstitüsü açılmıştır.

Daha sonra Mühendislik Fakültesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, İşletme Fakültesi, Kaynaşlı, Çilimli, Gölyaka, Cumayeri, Gümüşova Meslek Yüksekokulları, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu kurularak eğitime başlamıştır. Süreç içinde açılan Eğitim Fakültesi, İlahiyat Fakültesi, Ziraat ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Akçakoca Bey Siyasal Bilgiler Fakültesi ile Düzce Üniversitesi eğitime katkı sunmaya devam etmektedir.

Bugün Düzce üniversitesi, 4 enstitüsü, 14 fakültesi, 2 yüksekokulu, 10 meslek yüksekokulu, 25 araştırma merkezi ile yaklaşık 33.000 öğrencisi ve 2.500 kişilik akademik ve idari kadrosuyla bölgenin gelişmekte olan en güçlü dinamiği haline gelmiştir.

KÜTÜPHANELER

Cinsiyet, yaş, ırk, milliyet, din, dil farkı gözetmeksizin her kesimden kullanıcıya, her türlü kütüphane materyalini çeşitli iletişim yolları ile ücretsiz sunmayı hedefleyen halk kütüphaneleri, kendisine başvuranlara ömür boyu eğitim ve boş zaman değerlendirme imkânı verir. Ayrıca toplumun ekonomik, sosyal, kültürel ve teknik kalkınmasını destekler. Ülke içi ve dışı kütüphanelerle, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak bilgi akışını sağlar. Bu yönüyle herkese hizmet veren, kapısı herkese açık demokratik kuruluşlardır. Bu sayede vatandaşların ülkenin bölünmez bir bütün olduğu hususunda bilinçlenmelerine, gençlerin milli ahlak ve terbiye kurallarına, geleneklerine bağlı insanlar olarak yetişmelerine, edebiyat ve düşünce hayatının en iyi ve en yeni ürünlerini tanımalarına imkân sağlar. Bu amaç ve niyetler doğrultusunda kütüphaneler çeşitli fikir ürünlerini toplar, onları en kolay kullanılabilir hale getirmek için organize eder ve en seri şekilde hizmete sunar.

KÜTÜPHANE HİZMETLERİ

- Ödünç Kitap Hizmeti
- Gezici Kütüphane Hizmeti
- İnternet Erişim Hizmeti
- Kütüphaneler Arası Ödünç Verme

Kütüphane nedir?

Kütüphaneler neden önemli yerlerdir?

Hiç kütüphaneye gittiniz mi? Gittiyseniz neler gördünüz?

KÜTÜPHANEYE NASIL ÜYE OLABİLİRİM?

Halk kütüphanelerine kimlik, en az 2 tane telefon numarası, tam adres bilgileri ile üye olabilirsiniz. Ayrıca e-Devlet üzerinden giriş yaparak kütüphane üyeliğini gerçekleştirebilirsiniz.

KÜTÜPHANELERİN İŞLEVİ

- Halkın bilgi edinme gereksinimini karşılar.
- Bireysel ve yaşam boyu öğrenme çabalarını destekler.
- Başta çocuklar olmak üzere, bölge halkında okuma kültürü ve kütüphane kullanma alışkanlığı oluşturur ve güçlendirir.
- Toplumun bilgi okur-yazarlığı becerisi kazanmasını ve geliştirmesini sağlar.
- Her düzeyde örgün ve yaygın eğitimi destekler.
- Çocuk ve gençlerin zihinsel yaratıcılıklarını geliştirmelerini destekler ve bu yönde fırsatlar sağlar.
- Öncelikle bulunduğu bölge olmak üzere, toplumun kültürel ve sosyo-ekonomik kalkınmasına destek sağlar.
- Toplumda kültürel mirasa, sanata ve bilime karşı duyarlılık oluşturur ve bu bilincin geliştirilmesini sağlar.
- Somut olmayan yerel kültür mirasının toplanması, düzenlenmesi, korunması, kullandırılması ve geleceğe aktarılmasına katkı sağlar ve sözlü geleneği destekler.
- Kültürler arası diyalogu geliştirmeye katkı sağlar.

DÜZCE İL HALK KÜTÜPHANESİ

İlimizde, 1955 yılında kurulan ve "Çocuk Kütüphanesi" adı ile hizmet ver-meye başlayan kütüphane, 01.08.1958 tarihinde "Umumi Kütüphane" adını almış ve ayrı bir binaya taşınmıştır.

Daha sonraları Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak çeşitli binalarda hizmetlerini sürdüren kütüphane, 15.06.1972 tarihinden itibaren mülkiyeti Kültür Bakanlığına ait Düzce Kütüphane Yaptırma ve Yaşatma Derneği tarafından yaptırılmış olan kendi binasında faaliyet vermeye başlamıştır.

Kütüphane 01. 08. 1988 tarihten itibaren "Düzce İlçe Halk Kütüphanesi Müdürlüğü" adını almıştır. Düzce'nin il olmasıyla "İl Halk Kütüphanesi Müdürlüğü" adı altında Kültür Mah. Uzun Mustafa Cad. 9 numaralı adresteki kendi binasında Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğüne bağlı olarak görevini sürdürmüştür.

Zamanla kütüphane binasının yetersiz kalması üzerine Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından sağlanan ödenek ve Düzce Valiliği'nin yer tahsisi ile bugünkü yerinde modern ve daha büyük bir kütüphane inşa edilmiştir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü'nün halk ve çocuk kütüphanelerinin yeniden yapılandırılması projesi kapsamında kütüphaneler, çağın ihtiyaçlarına uyumlu, okuyucuların ilgisini çeken, mekânsal estetiğe sahip, bilgi teknolojileri ile donatılmış çağdaş bir yapıya kavuşturulmak istenmiş; bu bağlamda Düzce İl Halk Kütüphanesi de yeniden yapılandırılarak örnek bir kütüphane olarak okuyucuların hizmetine sunulmuştur.

Düzce'deki Kütüphanelere Dair Bilgiler							
KÜTÜPHANE ADI		İLÇE	PERSONEL SAYISI	ESER SAYISI	KULLANICI SAYISI	ÜYE SAYISI	ÖDÜNÇ ALINAN MATERYAL SAYISI
1	Düzce İl Halk Kütüphanesi Müdürlüğü	Merkez	11	55.260	145.766	22.356	50.834
2	Prof. Dr. Necmettin Erbakan Halk Kütüphanesi	Merkez	1	2.919	1.804	254	1.001
5	Akçakoca İlçe Halk Kütüphanesi	Akçakoca	3	19.709	21.398	3.003	17.594
6	Çilimli İlçe Halk Kütüphanesi	Çilimli	1	13.713	3.798	871	1.510
8	Gölyaka İlçe Halk Kütüphanesi	Gölyaka	1	10.163	523	794	750
9	Kaynaşlı İlçe Halk Kütüphanesi	Kaynaşlı	1	9.089	1.541	955	1.937
10	Yığılca İlçe Halk Kütüphanesi	Yığılca	0	14.325	67	194	50
Toplam			18	125.178	174.897	28.427	73.676

BİLİM, EĞİTİM VE SANAT MERKEZLERİ

DÜZCE ÜNİVERSİTESİ FUAT SEZGİN BİLİM ATÖLYESİ

Prof. Dr. Fuat Sezgin Bilim Atölyesi, Matematik ve Fen bilimlerinin bulunduğu, eğitici/öğretici materyaller ile oyunların bulunduğu, bilişsel alanla sınırlı kalmayıp duyuşsal ve psikomotor kazanımlara da hitap eden, öğrencilere bilimsel bakış açısı ve yaratıcı düşünme becerileri kazandırma ve bu becerilerini geliştirme potansiyeli sunmaktadır. Bu yönüyle Prof. Dr. Fuat Sezgin Bilim Atölyesi, ziyaretçilere sunduğu atölye deneyimleriyle önemli bir tecrübe yaşatmaktadır. Bireyler için soyut ve teorik kalan matematik ve fen bilimleri derslerini daha anlaşılır/ulaşılır hale getiren ve deneysel/uygulamalı etkinlikler içeren atölye, ziyaretçilere aktif şekilde gezebilecekleri, dokunabilecekleri, deneyebilecekleri, kısaca bilimi yaşantı haline dönüştürebilecekleri dinamik bir ortam sunmaktadır.

**BİR İLİM YOLCUSU:
PROF. DR. FUAT SEZGİN**
Sempozyumu

İkinci Oturum: 14.00-15.00
Oturma Başkanı: Prof. Dr. İdris SAHİN

Açılış: 9.30-10.00
Prof. Dr. İlhan GENÇ
Sempozyum Düzenleme Kurulu
Prof. Dr. Nigâr DEMİRCAN ÇAKAR
Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı

Açılış Söyüşü: 10.00-10.15
Prof. Dr. Hamit SARUHAN
"Gelişmeler-Değişimler Bağlamında İnsanlık Bilim Tarihi"

Açılış Oturumu: 10.15-11.30
Prof. Dr. Tahsin GÖRGÜN
"İslam Bilim Tarihi Masalı Anlatılabılır: Yönerge Üzerine Bazı Düşünceler"

İkinci Oturum: 11.45-12.45
Oturma Başkanı: Prof. Dr. İlhan GENÇ
Prof. Dr. Recep YAPARLİ
"İslam Tarihi Çalışmaların Toplumsal Mânâsı ve Psikolojik Katkıları: Prof. Dr. Fuat Sezgin Örneği"

Doç. Dr. Muhammet ÖZDEMİR
"Prof. Dr. Fuat Sezgin'den Evrensel Bilimler Tarihi Kavramı ve Bilim Tarihi Yazarı"

İstiklal Konferans Salonu
7 KASIM
2019

Doç. Dr. Osman DEMİR
"Nüfusullah Tarihçelerinde Optik Teorisi: Hicaz'da Mühürden ve Hicaz'da Köklüden Te'âlâ ve Hüseyinî Adli Esen"

Doç. Dr. Mustafa ARICI
"Osmanlı Hükümetleri Arasında Bilim ve Sanatın Rolü: 1800-1900 Arasında Bilim ve Sanatın Rolü"

Doç. Dr. Levent DUTLU
"Tarihi Mühürdeninde İslam İlmî, Hicaz'da ve Coğrafya Dersleri"

Doç. Dr. Osman DEMİR
"İslam Tarihi Çalışmaları: Cennet-i Tâyyibîye Şifası"

Doç. Dr. İsmail KARAGÖZ
"Doç. Dr. Fuat Sezgin Üzerinde Almanya'da Sakıyat Çalışmalarının Durum-Bugünü"

Doç. Dr. Ali İzzet ÖZÜL
"İslam-Bilim Tarihçelerinde Reddyetler Bağlamında Bir Bakış"

PROF. DR. FUAT SEZGİN YILI 2019

DÜZCE TEKNOPARK

Yüksek/ileri teknoloji kullanan ya da yeni teknolojilere yönelik firmaların, belirli bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da AR-GE merkez veya enstitüsünün imkânlarından yararlanarak teknoloji veya yazılım ürettikleri/geliştirdikleri, teknolojik bir buluşu ticari bir ürün, yöntem veya hizmet haline dönüştürmek için faaliyet gösterdikleri ve bu yolla bölgenin kalkınmasına katkıda bulundukları, aynı üniversite, yüksek teknoloji enstitüsü ya da AR-GE merkez veya enstitüsü alanı içinde veya yakınında; akademik, ekonomik ve sosyal yapının bütünleştiği siteyi içine alan Teknoloji geliştirme bölgeleridir.

Kısaca üniversite-sanayi-devlet iş birliği yapısı; araştırmalarla bilgiyi üreten üniversiteyi, bu bilgiyi uygulamaya aktaran sanayiye, verimli iş birliği platformu oluşması için gerekli destekleri sağlayan ve önlemleri alan devleti kapsamaktadır. Teknoparklar ise, bu üçlü iş birliğini aynı çatı altında buluşturan, inovasyona ve AR-GE'ye dayalı şirketlerin kurulmasını teşvik eden ve onlara yüksek nitelikli ofis alanları ve destek hizmetleri sunan organizasyonlardır.

Düzce teknopark her yıl çocuk teknopark etkinlikleri düzenlemektedir. İnternet sayfası takip edilerek etkinliklere kayıt yaptırılabilir.

DÜZCE'DE TİYATRO

Düzce Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren "Düzce Belediyesi Şehir Tiyatrosu", geçmişte profesyonel olarak tiyatro oynayan ya da önceki yıllarda meslek edindirme kurslarından mezun olan isimlerden oluşur. Şehir Tiyatrosu her yıl oyunlarını ücretsiz olarak sergiler.

DÜZCE'DE SİNEMA

Düzce'de iki adet sinema salonu ve bir adet kültür merkezi bulunmaktadır. Kültür merkezindeki salonlarda tiyatro gösterileri, sanat programları, seminer, sempozyum, kongre, sergi vb. organizasyonlar yapılmaktadır. Kültür merkezi ve sinemalar Düzce'nin kültürel hayatına önemli katkılar sunmaktadır.

Festival nedir? Sizce festivaller neden düzenlenmektedir? Ülkemizde ve Düzce'mizde yapılan festivallerden bir kaç hakkında bilgi edininiz?

DÜZCE'DE GERÇEKLEŞEN FESTİVALLER

DÜZCE OTLARI TYCHE BEREKET FESTİVALİ

Düzce Belediyesi ve Kent Konseyi Kadın Meclisi tarafından her yıl düzenlenen "Düzce Otları Tyche Bereket Festivali" şehrimizin en önemli festivallerinden biridir. Düzce'nin yaylalarında doğal ortamda yetişen otlardan esinlenerek başlatılan festival boyunca Anıtpark meydanında stantlar kurulmakta, halk oyunları gösterileri yapılmaktadır. Açılan stantlarda kadınların el emeği-göz nuru ürünleri, Düzce'nin birbirinden çeşitli otları ve meşhur yemekleri yer almaktadır. Düzce halkının yoğun ilgi gösterdiği festival Mayıs ayı içerisinde yapılmaktadır. Festival sayesinde Düzce'nin kültür zenginliği tanıtılmış olmaktadır.

DÜZCE KABAĞI LEZZET ŞENLİĞİ

Düzce Valiliği, Düzce Belediyesi, Düzce Üniversitesi ve Kent Konseyi Kadın Meclisi iş birliği ile Düzce’de iki kez “Düzce Kabağı Lezzet Şenliği” düzenlenmiştir.

Festival kapsamında kabaktan yapılan çeşitli yemekler sunulmakta ve en iyi yemek yarışması yapılmaktadır. Ziyaretçiler müzikli eğlencenin yanı sıra kurulan standlarda Düzce’nin tescilli ürünlerini tanıma fırsatı bulmaktadır.

Düzce’de bu festivallerin yanında aşağıdaki festivaller de düzenlenmektedir.

Akçakoca Uluslararası Kültür, Turizm ve Fındık Festivali Düzce/Akçakoca
Kaynaşlı Belediye Başkanlığı Yağlı Güreşleri Düzce/Kaynaşlı
Düzce Aydınınar Köyü, Yağlı Pehlivan Güreşleri Düzce/Merkez
Uluslararası Düzce Bisiklet Festivali Düzce/Merkez
Düzce Belediye Başkanlığı Yağlı Pehlivan Güreşleri Düzce/Merkez

 Düzce’de düzenlenen bazı festival isimleri yukarıda yer almaktadır. Bu festivallerin içeriklerini araştırınız.

 Sizler de Düzce’nin gelişimine katkı sağlayacak bir festival düzenlemek isterseniz adı ve içeriği ne olurdu? Açıklayınız.

ATATÜRK'ÜN DÜZCE'Yİ ZİYARETİ VE AYRAN BAYRAMI

Atatürk, 18 Temmuz 1934 tarihinde Düzce'yi ziyaret etmiş, bu ziyarete tanık olanlar bu tarihi unutmamışlardır. Nitekim bu günün hatırası olarak Atatürk'ü anma etkinlikleri düzenlenmektedir. Yine ziyaret ettiği tarih olan "18 Temmuz", Düzce şehir stadına isim olarak verilmiştir.

Düzce'nin Gümüşova ilçesine bağlı Selamlar köyünde, muhtar İsmail Bay'ın önderliğinde köy halkının gayret ve girişimleriyle Atatürk'ün köylerini ziyaret ettiği gün, 18 Temmuz 1981 tarihinde ilk kez anma günü olarak kutlanmıştır. Bu etkinliğe şehrin ileri gelenleri ve devlet erkânı davet edilmiştir. Daha sonraki yıllarda bu kutlamalar devam etmiş ve her yıl 18 Temmuz günü merasimlerle kutlanmıştır. Atatürk köye geldiğinde kendisine ayran sunulduğundan dolayı anma programlarında misafirlere ayran ve börek ikram edilir. Bu yönüyle 18 Temmuz günü aynı zamanda "Ayrar Bayramı" olarak da bilinir. Etkinlikler sabah ve akşam olmak üzere iki safhada gerçekleştirilir. Sabahları Atatürk ile ilgili konuşmalar ve şiirler okunur, sportif etkinlikler düzenlenir. Akşamları ise köy meydanında eğlence tertip edilir; Balkan Türklerinin kültüründe yer alan oyun havaları çalınır çeşitli yöresel oyunlar oynanır. Köy kızları pembe şalvar ve beyaz gömlek giyerek eğlenceye katılır ve yöresel halk oyunlarını sergilerler.

TARİHİ VE TURİSTİK MEKANLAR

BÜYÜK CAMİİ

İl merkezinde bulunan Büyük Camii, 1912 yılında dikdörtgen planlı olarak inşa edilmiştir. 1,10 m kalınlığındaki dış duvarları moloz taş, köşeleri kesme taştan yapılmıştır. Alt katlarında doğu batı cephesindeki 1,40 m genişliğinde 3,42 m yüksekliğindeki 5 adet pencerenin üstü, yuvarlak kemerli olarak kesme taştan yapılmış ve pervazlarla çevrilmiştir. Doğu batı yönlerinde camiye girişi sağlayan birer adet yuvarlak kemerli, taş pervazlı tali kapı yerleştirilmiştir. Ana giriş kuzey cephedendir. Kapının her iki üst köşesine birer rozet işlenmiştir. Kapının üst kemerine 1328 Hicri (1910 Miladi) tarihi yazılıdır. Caminin çatısı ahşap olup piramit şeklindedir. Üzeri İspanyol kiremitle kaplıdır. Caminin kuzey batı köşesinde tek şerefeli bir minare bulunmaktadır. Camii içeriden 4 ayak üzerine oturan ortada bir büyük kubbe, dört tarafında dikdörtgen tonozlu kubbelerle desteklenmiştir. Mihrabı alçıdan, minberi ise ceviz ağacından panolar halinde geçmeli olarak yapılmıştır. 1999 depreminde yıkılan caminin yerine 36,20 x 22,60 m ebadında dört kubbeli iki minareli yeni bir bina yapılarak ibadete açılmıştır. Bu yeni camii özgün yapısını büyük ölçüde yitirmiştir. Dikdörtgen bir plana sahip olan cami 2.470 m²'dir

Düzce'nin tarihi ve turistik yerleri gezmek isteyen birine gezi rotası hazırlayacak olsaydınız, belirleyeceğiniz rotaya ekleyeceğiniz ilk on yer/mekan nereler olurdu? Aşağıya yazınız.

1.	6.
2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	10.

GÖKTEPE KÖYÜ CAMİİ

Akçakoca ilçesi Göktepe köyünde bulunan yapı, ahşap konsolların yatay döşendiği zemin üzerine ahşap çatkı arası tuğla örgülü duvar tekniğinde inşa edilmiş olup duvarların üzeri sıvanmıştır. Camii Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından tescil edilmiş olup, ismi Göktepe Köyü Evliya Camii olarak kayıtlıdır. Cuma ve Bayram namazlarının kılınabileceğini bildiren resmî beratın verildiği tarih olarak 1830

yılı yazılıdır. Camii, bahçesindeki asırlık çınarları, harap haldeki eski hamamı, bugün artık neredeyse kaybolmuş olan etrafındaki kabirleri yönüyle dikkat çekicidir. Muhtemelen bu tabîî, tarihî ve kültürel dokusuna binaen Camiinin etrafı Akçakoca Belediyesi tarafından mesire yeri olarak düzenlenmiştir.

ÇAYAĞZI (AŞAĞI AFTUN DERE) KÖYÜ ORHAN GAZİ CAMİİ

Akçakoca ilçesine bağlı olan Çayağzı Köyü, Akçakoca-Ereğli karayolunun 15. km'sinde, yoldan 2 km kadar içeride yer alır. Köyün alt tarafındaki eski bir mezarlık içinde, Aftun Deresi kenarında kurulu olan Orhan Gazi Camii basit bir dikdörtgen plan şemasına sahiptir ve bir giriş kısmı ile harim bölümünden oluşur. Tabanı, su ve nemden korunması için yaklaşık 1 m. yüksekliğindeki büyük taşlar üzerine oturtulmuştur. Döşeme, duvar ve tavan kaplamaları, meşe ağacından hızar biçmesi tarzında elde edilmiş tahtalardan oluşmaktadır. Kıрма çatısı alaturka kiremitle örtülüdür. Camiinin minaresi ve mahfili bulunmamaktadır.

2007 yılında Vakıflar Bölge Müdürlüğü ve Akçakoca Kaymakamlığı tarafından yaptırılan restorasyondan sonra oldukça bakımlı hâle gelen ve hâli hazırda Cuma ve Bayram namazlarında Çayağzı köylüleri tarafından kullanılan Camii, Kaynaşlı Karaçalı'daki Orhan Gazi Camii ile birlikte yöredeki aslî yapısını korumuş en eski çandı camiler arasında yer alır.

Gerek arşiv kayıtları, gerekse halk arasında anlatılan menkıbevî rivayetler, Camiinin ilk yapıldığı tarihi, yörenin Osmanlı hâkimiyetine girdiği 1323 yılına kadar geri götürür. Bir rivayete göre Orhan Gazi, veliaht iken Üskübü'yü kuşatmak için 40 atlıy-

la birlikte Akçaşar'a gelmiştir. O yıl kış çok soğuk geçtiği için, askerleriyle soğuktan korumak amacıyla Çayağzı Köyü'ne inmiş, Aftun Deresi kenarında ordugâhını kurmuştur. Burada askerleri için bir camii ve bir hamam yaptırmış; Çayağzı Köyü'nden Akçakoca'daki Orhan Deresi'ne kadarki çok geniş alanı Camii için hayrat olarak bağışlamıştır. Orhan Gazi'nin Akçakoca Çuhallı çarsısındaki bazı yerleri de Camii için vakfettiği arşiv kayıtlarından anlaşılmaktadır.

KAYNAŞLI KARAÇALI MAHALLESİ ORHAN GAZİ (CUMA) CAMİİ

Kaynaşlı İlçesine bağlı Karaçalı Mahallesi sınırları dâhilinde, D-100 Karayolu'nun kuzey tarafında, Kaynaşlı Şehir Stadı'nın hemen yanında yer alan Camii, yörede Orhan Gazi Cuma Camii olarak bilinir. Camii Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından 2012'nin Aralık ayında başlatılan restorasyon çalışmaları neticesinde aslına sadık bir şekilde elden geçirilmiş ve 29.06.2013 tarihinde düzenlenen bir törenle tekrar ibadete açılmıştır.

Görmüş olduğu tamirattan sonra gayet bakımlı hâle gelen mevcut Camii, yontulmuş kütüklerin birbirinin üzerine bindirilmesi ve köşelerde kertme-geçirme şeklinde çivisiz olarak birbirine bağlanması suretiyle, "çandı" denen teknikle inşa edilmiştir.

NALBANTOĞLU KÖYÜ ORHAN GAZİ CAMİİ

Bugün Düzce Belediyesi sınırları içinde bir mahalle olan Nalbantoğlu Köyü, 1999 Düzce Depremi sonrası inşa edilen kalıcı konutların hemen kuzeybatı ucunda yer alır. Orhan Gazi Camii ise köy merkezinin doğusunda, Düzce Ovasına nâzır bir konumdadır. Camie güneybatı ucundan bitişik türbede köye ismini veren “Cabbar Nalbant” yatmaktadır.

Taş temeller üzerine oturan Camii, kargir bir yapıdadır. Tavan ve döşemeleri ahşaptan olan Camiinin sade bir mihrabı vardır. Güneybatısındaki Nalbant Cabbar Türbesi ile bir bütünlük oluşturan Camii ile irtibatlı olarak halk arasında Orhan Gazi ile Nalbant Cabbar’ı bir araya getiren birkaç rivayet dolaşmaktadır.

Bir rivayete göre Orhan Gazi’nin Düzce ve yöresini fethetmek için görevlendirdiği kumandan, ordusundaki atların nallarını çakması, askerlerine moral vermesi ve fethedilecek yörelerdeki halka dinî bilgiler anlatması amacıyla Nalbant Cabbar’ı ve âlim

oğlunu da yanına almış. Nitekim Nalbantoğlu Köyü’ne inşa edilen Cuma Camiinde, Nalbant’ın oğlu civar halkına dersler vermeye başlamış. Bu derse gidenlere halk, “nereye gidiyorsunuz?” dediklerinde, bunlar “Nalbant’ın oğluna derse” derlermiş. Böylece zamanla “Nalbant’ın oğlu” ifadesi, “Nalbantoğlu” olarak köye isim olmuş.

Başka bir rivayete göre ise, Orhan Bey bölgeye yaptığı sefer sırasında Nalbantoğlu

lu Köyü’nün bulunduğu yere de gelmiştir. Bu yerden ayrılırken en gözde subaylarından olan Nalbant Cabbar’ı burada bırakır. O da buradaki askerlere önderlik yapar, yöreyi düşmandan korur. Boş vakitlerinde de atların nallarını çakar, askerlerine dinî sohbetlerde bulunur. Bir müddet sonra şehit düşer ve türbesi de şehit düştüğü yere yapılır. Ardından burada bir Cuma Camii inşa edilir ve halkın etrafında toplanması sağlanarak köyün temelleri atılmış olur. Köy de Osmanlı döneminde adına uygun olarak han ve at değişim yeri olarak hizmet verir.

Geçmişten günümüze kalan bazı camilerle ilgili bilgileri öğrendiniz.

Bu camileri çevrenizde gördüğünüz camilerle karşılaştırarak ortaya çıkan değişim ve gelişimi değerlendiriniz.

KÜLTÜR PARK GÖLYAKA

Kültür Park, yemyeşil doğası, yaylaları, şelaleleri, gölleri, ormanları ve yerel yaşam tarzı ile dikkat çeken Gölyaka ilçemizde bulunmaktadır. Düzce'nin önemli turizm potansiyellerinden biri olan Kültür Park'ın 790.000 m²'lik sahası 2007 yılında Bakanlar Kurulu kararı ile turizm merkezi ilan edilmiştir. Bölge havacılık sporları yanında, piknik ve mesire alanı olarak da kullanılmakta olup, doğa yürüyüşü, çadır ve karavan kampı, bisiklet ve foto safari vb. etkinlikler için oldukça uygundur.

HASANLAR BARAJ GÖLÜ

Hasanlar Baraj Gölü, Yığılca ilçemizde bulunmaktadır. Göze sığmayan büyüklükte ve güzellikteki Hasanlar Baraj Gölü'ne paralel devam eden yol ara sıra göl kıyısına dek iniş müsaadesi verirken kıyıda piknik yapma şansı da sağlar. Göl çevresi mevsimine bağlı olarak doğanın değişen tonlarıyla süslüdür. Baraj gölü olta balıkçılığına, çevresindeki ormanlar ise doğa yürüyüşlerine müsait alanlardır. Bölge, alternatif su sporlarına (kano, yelken vb.) ve sportif amaçlı olta balıkçılığına müsait kıyıları ile dikkat çeker.

KURUGÖL KANYONU

Akçakoca'nın Kurugöl köyünde bulunan Kurugöl Kanyonu, ilçe merkezine 14 km uzaklıktadır. Kolay ve zor etaplardan oluşan akarsu kenarı boyunca devam eden yürüyüş parkuru, doğa ve macera severler için stresten uzak eşsiz bir ortam sunar. Bölge dağ yürüyüşü, foto-safari, kaya tırmanışı için oldukça uygun olup ziyaretçileri yemyeşil doğasıyla cezbeder.

ŞEHRE KİMLİK KAZANDIRAN KİŞİLER

YİĞİT VE SADIK BİR GAZİ

Osman Gazi daha Kayıların başına bey olmadan önce edindiği sağlam ve sıkı arkadaşlarla birlikte hareket etmekte; av seferlerine, küçük akınlara hep aynı arkadaşlarıyla gitmekteydi. Akçakoca, Samsa Çavuş, Aykut Alp ve Gazi Abdurrahman gibi kimselerden oluşan sağlam arkadaşlar arasında Konuralp de yer alıyordu. Osman Gazi, Kayılara bey olduğunda, bu arkadaşları da en güvendiği komutaları oldu. Osmanlı'yı büyüten akınlar da bu komutanların eliyle gerçekleşti. Bu gaziler içinde Konuralp'in müstesna bir yeri vardı. Rivayetlerde Konuralp, Osman Gazi'nin en güvendiği komutanı olarak geçer.

Osman Gazi'nin yakın silah arkadaşlarından olan Konuralp, Kuzey Batı Anadolu'da yoğun bir akın faaliyeti yürüttü. Pek çok tekfura boyun eğdirdi. Kayıların aşiretten devlete geçişlerinde önemli katkılar sundu. Daha Osman Gazi hayatta iken onun emriyle oğlu Orhan Gazi'nin emrine girerek akın ve fetih faaliyetlerine devam etti. Orhan Gazi'den aldığı emirle kuzeye yönelerek Bitinya'nın doğu sınırlarına, yani Adapazarı ve Düzce yöresine akınlara başladı. Bu sistematik akınların neticesinde Adapazarı, Akyazı, Mudurnu ve Düzce civarlarını fethetti. Bu istikamette son olarak Konrapa'yı da aldı. Ardından kendisi gibi bu muhitte akınlara girişen gazi beylerle güçlerini birleştirerek Aydos üzerine yürüyüp burayı da ele geçirdi.

Savaş taktiklerinde usta olduğu bilinen Konuralp, ilerleyen yıllarda Geyve, Alp Suyu ve Karacebüş hisarlarını fethetti. Bu muhitte bulunan diğer akıncı beyleri Akçakoca ve Abdurrahman Gazi ile birlikte Bizans devrinde Regio Tarsia adıyla anılan Akova'ya akınlara başladı.

1323 yılında Konuralp, Bolu ve çevresine bir sefer daha düzenledi. Düz Bazar'ı ele geçirdikten sonra, bugün hâlâ yeri belirlenemeyen Uzunca-Bel'de Bizanslılarla iki gün vuruşmayarak bekledi ve ardından Bizans askerlerini kaçırmakla beldeyi ele geçirdi.

Osmanlı tarihçisi Âşık Paşazâde (ö. 1484) "Tevârih-i Âl-i Osman" adlı eserinde bu durumu şöyle anlatır:

Konur Alp kılıcı Bolu'ya saldı
Velî Ak Yazı'da Düz Bazar'ı aldı
Uzunca Bel'de kâfirle buluştu
İki gün iki gece hoş dürüştü
Oradan kâfiri döndürdü kovdu
Konur Alp döndü Düz Bazar'a geldi

Konuralp, Osman Gazi'nin rüyası ve vasiyeti olan Bursa'nın fethinde büyük yararlıklar göstererek Bursa'nın fethinde katkısı olan beyler arasında yerini aldı. 1326 yılında gerçekleşen bu fetih onun katıldığı son sefer oldu. Konuralp aynı yıl içinde vefat etti.

MUHAMMED ZAHİD KEVSERİ

Son dönem Osmanlı âlimlerinden olan Kevseri, 1863 yılında Kafkasya'dan Düzce'ye göç eden bir ailenin çocuğu olarak 1879 tarihinde Çalıcuma köyünde doğdu. İlk eğitimini babasından aldığı derslerle tamamladı; rüştiyeyi Düzce'de bitirdi. Yüksek tahsilini 1904'de İstanbul'da yaptı. İstanbul Müderrisi unvanıyla Fatih Camii'nde dersler verdi (1913).

Bir müddet Kastamonu'da müderrislik yaptıktan sonra İstanbul'da Dârü's-şafa'da dersler verdi. Şeyhülislamlik Ders Vekâleti Meclisi Başkanlığı yaptı. 1922'de İstanbul'dan ayrılıp Şam'a gitti. Oradan Kahire'ye geçip burada ilimle meşgul oldu. Mısır Devlet Arşivleri'nde mütercimlik yaptı. Çeşitli kurumlarda dersler vererek tanınmış pek çok öğrencinin yetişmesine vesile oldu.

Kevseri Mısır'da 11 Ağustos 1952'de vefat etti. Cenaze namazı Ezher Camii'nde kılındı. Karâfe Kabristanı'nda İmâm Şâfiî'nin kabri civârında iki kızının yanına defnedildi.

MEHMET ZEKÂİ KONRAPA

1888 yılında Bolu'da dünyaya geldi. İlk ve orta okulunu Bolu'da tamamladı. Lise ve yüksek eğitimini İstanbul'da yaptı. Dârü'l-Fünûn'da (Üniversite) öğrenci iken Abdurrahman Şeref, Rıza Tevfik, Mehmet Akif gibi kimselerden dersler aldı. Bolu, Düzce, Uşak, Çankırı gibi illerde tarih öğretmenliği yaptı. 1953'te İstanbul Erkek Lisesi Tarih öğretmeni iken emekli oldu. 15 Haziran 1969 tarihinde vefat etti.

Konrapa, Bolu Sultanisi'nde öğretmen iken Osmanlı devletinin son yıllığını (Bolu Livası Salnamesi) yayına hazırladı. Bolu ve Düzce tarihini mahalli kaynaklara dayanarak yazdı. Daha sonra genişletilerek "Bolu Tarihi" adıyla 1964'te basılan kitap modern anlamda yazılmış ilk Düzce tarihidir. Bolu'nun sosyal tarihi için önemli olan Bolu Mezar Taşları ile ilgili çalışması ve Peygamberimizin Hayatı adlı iki ciltlik kitabı yayınlanmış diğer eserleridir.

CEVDET CANBULAT

1917 yılında Düzce'de doğdu. İlk öğrenimini Düzce Namık Kemal İlkokulunda, orta ve lise eğitimini Adana Erkek Öğretmen Okulu'nda tamamladı. 1943 yılında öğretmen olarak Düzce'ye tayin oldu. 1970'te İstanbul Çemberlitaş Kız Lisesi'ne

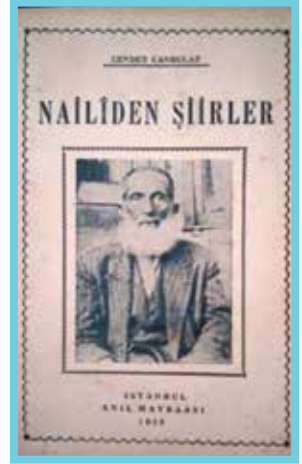

tayin oluncaya kadar 27 sene Düzce’de öğretmenlik yaptı. 1987 yılında 80 yaşında iken İstanbul’da vefat etti.

Canbulat, görev yaptığı sırada Düzce’nin kültür sanat ortamını canlı tutmak amacıyla büyük gayretler sarf etmiş; Düzce’nin ilk yayın organı Filiz’i 1944’te arkadaşlarıyla beraber çıkarmıştır. 1949’da çıkan Zincirlikuyu dergisine ve Düzce Gazetesi’ne katkılarda bulunmuştur. Dörtdivanlı Hilmi’nin şiirlerini derleyebilmek için sekiz yıl uğraşmış; yaz tatillerinde çantası boynunda köy köy gezerek Düzce’ye ilişkin saklı kalmış değerleri ortaya çıkarmaya çalışmıştır. Yayına hazırlayıp bastıramadığı Düzce’nin Tarihi ve Coğrafyası adlı kitabından başka Kore’de Mehmetçik, Nailî’den Şiirler, Dörtdivanlı Hilmi –Hayatı ve Şiirleri– ve Günlük Denemeler adlı eserleri basılmıştır.

ŞAİR NAILİ (NAIL NİYAZİ SAYILGAN)

1884 yılında Giresun’un Şebinkarahisar ilçesinde doğdu. İlk ve orta eğitimini Şebinkarahisar Rüşdiye’sinde tamamlayarak Maliye Müfredat Kitabeti’nde memurluğa başladı. Daha sonra mal müdürü muavinliği, özel saymanlık, nüfus memurluğu, Karahisar Livası meclisi idare başkitabeti, Akçakoca merkez gümrük ambar memurluğu görevlerinde bulundu. 1936 yılında emekliye ayrıldı. Bundan sonraki hayatını, eşi Acilet Hanım’ın memleketi olan Düzce’de geçirdi. 1952 yılında hayata gözlerini yuman Nailî’nin kabri, Düzce Şehir Mezarlığı’ndadır. Cevdet Canbulat tarafından 1952 yılında İstanbul’da yayınlanan “Nailî’den Şiirler” adlı kitapta kırk bir adet şiir bulunmaktadır.

Keçilerin İnsanlara Arzuhalı

Hasbihal olalım ey ibn-i âdem
Seninle bir lahza orman içinde
Seninçin otlarım böyle demâdem
Senin için yaşarım cihan içinde

Soyadım mevaşi, keçizâdeyim
Hürriyetperverim aleladeyim
Kayıttan kuyuttan ben âzâdeyim
Sevmem esareti hayvan içinde

Çünkü seninçindir yediğim yaprak
Aldığım gıdalar sanadır ancak
Yaparsın sütümden güzelce kaymak
Yersin de doyarsın bir ân içinde

Girersem ormana beni çevirme
Pek de sık dokuma ince eğirme
Dokunma rızkıma günaha girme
Zamanlar halk olur zaman içinde

Beşer âlemine çoktur hizmetim
Sütüm lezzetlidir, tatlıdır etim
Nedendir bilinmez benim kıymetim
Kalmadı rağbetim insan içinde

Uzundur sakalım sözümü dinle
Gel de sulh olalım böyle seninle
Te’min ediyorum seni yeminle
Dokunmam filize fidan içinde

HAFIZ HASAN ŞEN

Düzce'ye göç eden Çankırlılı bir ailenin çocuğu olarak 1894 yılında dünyaya geldi. İlk eğitimini babasından ve amcasından aldı. Çilimli Medresesi'nde ilim tahsil etti. İlk derslerini Pırpır köyünde verdi. Cumayeri'nde imamlık yaptı. Yemen'de beş yıl, Diyarbakır'da üç yıl askerlik yaptıktan sonra İstanbul'a gidip hafızlığını pekiştirdi. Afyon'daki görevinin ardından 1943 yılında Düzce Merkez Camii imamı ve Kur'an Kursu hocası oldu. Emekli olduğu 1978 senesine kadar yedi bini aşkın hafız yetiştirdi.

Kendine mahsus bir kıraat tarzı olan Hafız Hasan Efendi'nin yetiştirdiği hafızların Kur'an okuması anında fark edilirdi. Düzce ve çevre illerin manevi hafızasında büyük yeri bulunan Hafız Hasan, 27 Eylül 1982 yılında bir bayram günü vefat etmiştir. Kabri Düzce şehir mezarlığındadır.

Hâfız Hasan Efendi

Vefatının haberini,
Salalardan alan ağlar.
Senin yüce değerini,
Takdir edip bilen ağlar.

Gaslederken pak bedeni,
Giydirirken ak kefeni
Yapar iken tezkiyeni
Hıçkırıkla dolan ağlar.

Köylü-kentli, kadın-erkek,
On binlerce yanan yürek
Boynu bükük yürüyerek
Cenazene gelen ağlar.

Mahşer gibi evin önü,
Duyan gelmiş öldüğünü.
Bir mübarek bayram günü,
Namazını kılan ağlar.

"Hocam" idi diyen gelmiş,
İmam iken uyan gelmiş
Seven gelmiş, sayan gelmiş
Gelemeyip kalan ağlar.

Acı çöktü Düzce'mize,
Allah sabır versin bize
Ne hacet var uzun söze
Kalem ağlar, kelam ağlar...

Mehmet Çodur

TEVFİK BENEKAY

1907 yılında İstanbul Fatih Karagümrük Karabaş Mahallesi'nde doğdu. On bir yaşında Düzce'ye geldi. Eğitimini Düzce Rüştiyesi'nde yaptı. Meslek olarak manifaturacılıkla meşgul oldu. 1984 yılında "Tasavvuf  şirler: Dağarcık" adlı kitabını yayınladı. Dostları arasında "Kırıklı Tevfik" olarak tanınan Benekay, 15.02.1991'de Düzce'de vefat etti.

şir ve manz me okuma ve yazma merakı Rüştiye'nin son sınıfında iken başladı. Yazdığı bu şirlerden ilk yayınlananı, meslek hayatındayken yazdığı "Sat Beş Arşın Basma" başlıklı manz mesi idi:

Tevfik, nedir bu yaptığın sağma?
Hayal deryasına sakın ayak basma.
Boğulursun, çıkamazsın asla;
Git d kk na sat beş arşın basma.

Kızı Yücel için yazmış olduğu şir:

Yücel kızım, güzel kızım...
Gökte parlak yıldızım.

Ah görmezsem seni eğer,
Durmaz artar benim sızım.

Elbet olur sana nazım...
Ruhumdaki alan sazım.

şevkatimi her an söyler,
Bunu bilmek sana lazım.

T RK N İLDENİZ

7 Ocak 1938 yılında Düzce'de doğdu. İlk ve orta okulu Düzce'de, lise eğitimini 1956 yılında İstanbul Kandilli Kız Lisesi'nde tamamladı. 1957'de girdiği İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni yarıda bıraktı ve gazeteci Bilgin Peremeci ile evlendi. Felsefeci, şair ve yazar Afşar Timuçin'in kuzeni olan İldeniz, 1956-1958 yıllarında İstanbul Radyosu'nda "ocuk Saati" programında çalıştı. 1965-1983 yıllarında İstanbul Belediyesi Basın-Yayın ve Turizm Müdürlüğü'nde 18 yıl çalıştıktan sonra emekliye ayrıldı.

1950-1970 yılları arasında yazdığı ve aşk-sevgi, ölüm, kadın, ayrılık, hasret, yalnızlık-arayış, taşralılık, hasret, isyan, yaşama sevinci, savaş, kaçış gibi bireye ve topluma dair temaları işlediği şirleri "Hisar", "Varlık", "Seçilmiş Hik yeler", "Dost", "Pazar Postası", "şairler Yapradı", "Yelken", "Yeni İnsan", "Türk Dili", "İnsancıl", "Evrensel Kültür", "Gerçek Sanat", "Güzel Yazılar" dergilerinde yayınlandı. Duygu yüklü şirlerindeki romantik ve başkaldırıcı kadın kimliğiyle dikkat çekti. şirlerinin büyük kısmını "Taşra Kızının Deliceleri" (1966) ve "Havva ıkmazı" (1967) adlı kitaplarda bir araya getirdi.

Sevgi Bayrak Olursa Evrene

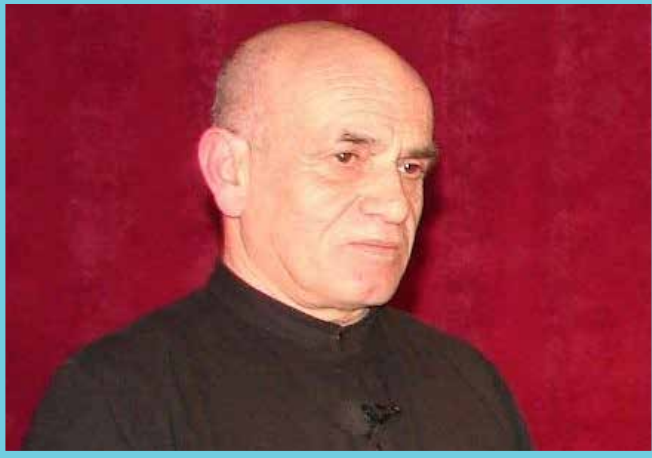
Dağılıp belkileri aramak öyle
Sonuçta belki şenlik belki yenik
İNSAN olmak sorunu ilk
büyük açılar bileşkesinde.

Hep kurtarmak baş tutku
Duyguları katı çarklardan
Korkusuz yaşamak hançer ucu
Şimdi yoluna ayna tutan.

Kurur savaşlar, haksızlıklar
Altı Kıta yürür el ele
Kurur şüphesiz kötülükler kökünden
Sevgi bayrak olursa evrene.

Yaklaşır arsız ve çabuk
Ölüm fırtınadır her an
Belirgin ve kesin
Tek tek başlarda esecek olan.

Yürek özgür yaşamak ister
Kimselere yüksünmeden, kızmadan
Buyurmaya açılan ağızlara bir tomurcuk
Barış Çocuklarından.

CELİL YAĞIZ

Düzce'nin Büyükaçma Köyünde 1947 yılında dünyaya geldi. İlköğrenimini Düzce Azmimilli İlkokulu'nda tamamladı. Zamanın tiyatro çalışmalarına dekor ve makyaj uzmanı olarak katkıda bulunan sanat düşkünü, ressam öğretmeni Saim Yılmaz'ın etkisiyle tiyatro ile tanıştı. Düzce'de tiyatro yapma imkânlarını, okul arkadaşı ve tiyatrodaki yol arkadaşı olan Bülent Velioğlu ile birlikte araştırdı. Önce tiyatroyla meşgul olan Zekeriya Alpay,

Erol Alpsaykan ve öğretmeni Saim Yılmaz ile görüşmeler yaptı. Daha sonra tiyatroyla ilgili çabalarını duyan Düzce Halkevi Başkanı Turan Gencer'den halkevi bünyesinde bağımsız çalışma yapma sözü alarak oyunlar sahnelemeye başladı.

Devlet tiyatrolarında dört yıl tiyatro, sinema, fotoğraf sanatçısı, konuşma eğitimi uzmanı ve seslendirme sanatçısı olarak çalıştı. İzmir devlet senfoni orkestrasında misafir sanatçı olarak görev yaptı. 2005 yılında Düzce Şehir Tiyatrosu ve Düzce Belediyesi Sanat ve Bilim Akademisi'nin kurulmasına öncülük etti. Şehir tiyatrolarının, sanat ve bilim akademisinin genel sanat yönetmenliğini üstlendi. Tek kişilik oyunları ile tanınan Celil Yağız, TRT dizilerinde de rol aldı. 6 Ocak 2014 tarihinde vefat eden Celil Yağız'ın ismi, Düzce Belediyesi Kültür Merkezi'ndeki büyük salona verildi.

NURETTİN ZAFER HAYDAR ZAFER

1877’de Kafkasya’dan Düzce’ye göçmüş bir ailenin çocukları olan Nurettin ve Haydar Zafer kardeşler, 1951 yılında Helsinki’de dünya şampiyonluğu kürsüsüne çıkmışlar ve hayatlarında doğruluğun, dürüstlüğün ve yiğitliğin sembolü olarak tanınmışlardır. Dünyada ilk defa iki öz kardeş aynı turnuvada ayrı ayrı kilolarda dünya şampiyonluğu elde etmişlerdir.

Haydar Zafer 1951 yılında dünya şampiyonu oldu. Kardeşi Nurettin Zafer ise 1949 Avrupa ve 1951 Dünya serbest güreş şampiyonu oldu. Güreşte ayak kilit oyunu ilk kez Nurettin Zafer tarafından uygulandı. 1991 yılı Haziran ayında 76 yaşında iken vefat eden Nurettin Zafer, ölümüne kadar Düzce güreş takımını çalıştırdı.

ÇOLAK İSMAİL ATAY

1877-1878 Osmanlı Rus harbinden sonra Batum’dan Düzce’ye göçen bir ailenin çocuğu olarak 7 Ekim 1912’de Düzce’nin Çakırlar Çiftlik köyünde doğdu. Ustası Hakkı Pehlivan’dan dersler aldı, “Çolak İsmail” adıyla tanındı. Cumhuriyet tarihinde ulusal çapta adını duyuran ilk güreşçi oldu. İlk esaslı güreşini Çarşambalı Ahmet pehlivanla yaptı. 1938 yılında minder güreşlerinde milli takıma seçildi. 1946’da Kırkpınar başpehlivanlık güreşlerine katıldı ve Ali Ahmet’le 2.5 saat süren güreşte yenilemeyince hakem heyeti tarafından ikinci ilan edil-

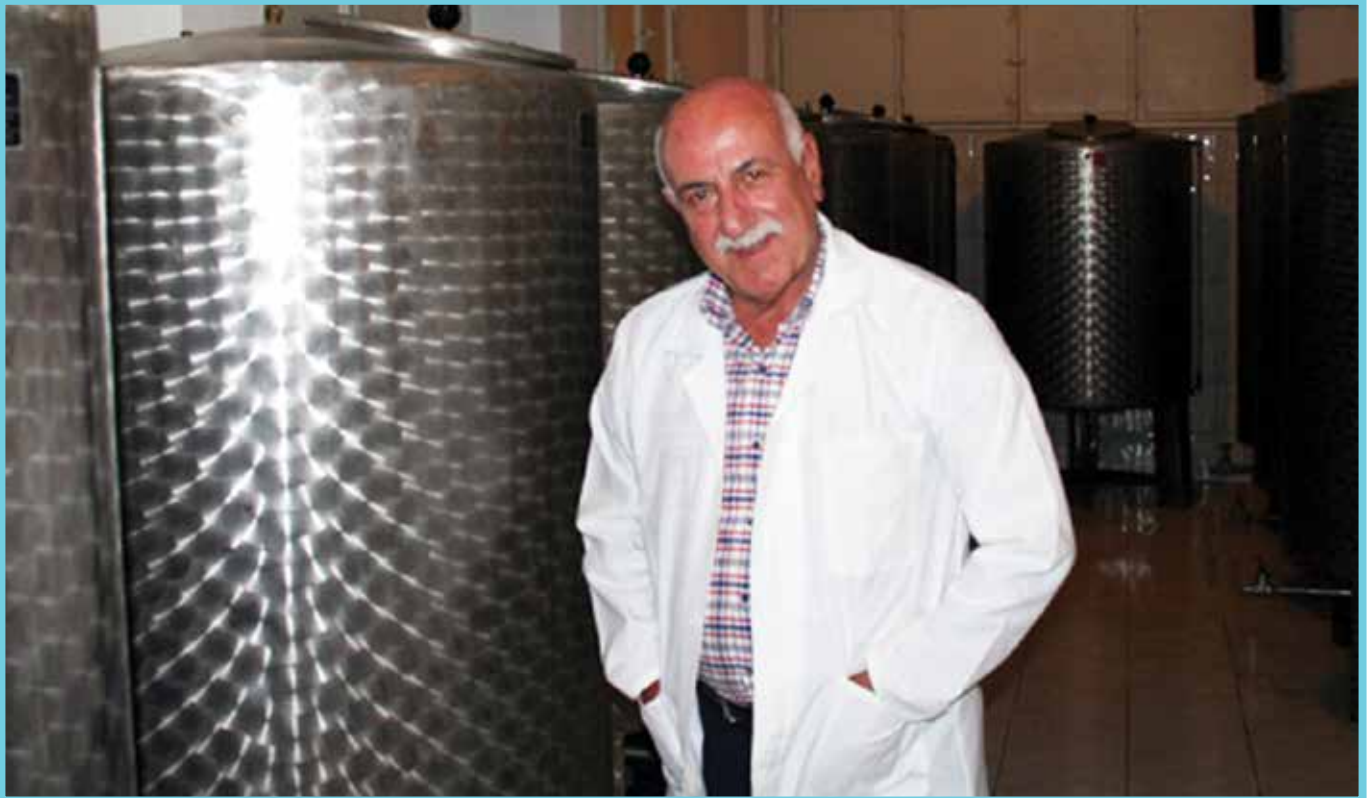

di. 1947’de Hayrabolulu Süleyman ile 3.5 saat süren başpehlivanlık güreşinde de yenilemeyince her iki güreşçi 1947 Kırkpınar başpehlivanı ilan edildi. Bu yılların ünlü pehlivanlarıyla güreşen Çolak İsmail, güreşi bıraktıktan sonra güreş hakemliği yapmış; 77 yaşında iken 16.08.1989’da Düzce’de vefat etmiştir.

Cevdet Canbulat, Çolak İsmail Pehlivan ile ilgili şunları yazmıştır: “Bileğinin kuvvetine, sırtının pekliğine en çok sevinenler senin doğduğun, büyüdüğün Düzce ve Düzcelilerdir. Seni her zaman heybetli bir arslan, gücünü, kuvvetini her yerde tanıtan azametli bir herkül hâlinde görmek bizim için saadet kaynağıdır.”

SERVET BUCURGAT

1935 yılında Erzurum’da doğdu. Çocukluğu asker olan babası sebebiyle birçok ilde geçti. 1939 yılındaki Erzincan depreminin ardından babasının tayini Gerede’ye çıktı. 1944 yılında da Gerede’de deprem olunca ailece Düzce’ye taşındılar. Bir tuhafiyeye dükkânı açarak Düzce’de ticaret hayatına giren Servet Bucurgat, o yıllarda çok meşhur olan Düzce tütününden kolonya yapmaya karar verdi. Büyük uğraşlardan sonra tütün kolonyasını 1966 yılında imal etmeyi başardı ve tanıtımına başladı. Düzce tütün kolonyasının ünü kısa zamanda Türkiye’ye yayıldı ve Düzce’nin markası haline geldi. Hâlen birçok ilde satışı yapılan “Düzce Servet Tütün Kolonyası” ayrıca ünlü isimlerin de aradığı bir marka oldu. “Yıllardır çok çalışarak, bileğimin ve aklımın gücüyle bu mertebeye ulaştım” diyen Servet Bucurgat, 11 Ocak 2015 tarihinde 80 yaşında iken hayata gözlerini yumdu.

DÜZCE BİR ŞİİR

Ovanın ortasında, kuruldu önce küçük bir pazar
Şemsi Paşa vakfı olan hânla, büyüdü azar azar

Bağdat Yolu güzergâh olunca, güldü talih yüzüne
İstanbul adını verdi, içinden geçen caddesine

Düzlüğün başındaki tepeye Purisias demişler
Üskübü ile Kasaba'yla aynı yeri kastetmişler

Orhan Gazi adını ahşap camilerine vermişler
Selamlar'da soğuk ayranı Gazi Paşa'yla içmişler

Zafer kazanırken Haydar ile Nurettin Avrupa'da
Nâm salmış Çolak İsmail çevikliğiyle Kırkpınar'da

Nice kimseler kıraat etmiş hâfızlar yatağında
El verip destek olmuş Kürtzâde Mehmed zor zamanlarda

Hâlâ çınlar Büyük Cami' Hâfız Hasan'ın Tok sesiyle
Zâhid el-Kevserî'dir ilmiyle meşhur yedi iklimde

Yükselir Galib'in dükkânından, köfte kokulu duman
Canlandırır içeni, ciğerle sunulan kızıl şıran

Göreni cezbeder, gümüş işlemeli savatlı kaman
Servet yaparmış tütünden ma'mûl, altın renkli kolonyan

Zekâi'nin kaleminden, düşüldü tarihine notlar
Tefrika etti Maradit, senden nice renkli vakalar

Koşuşturdu Canbulat, derlemek niyetiyle masallar
Konukçu'nun eliyle, nihayet hayat buldu kitaplar

Ali Ertuğrul

 Avni AKYOL (Eğitimci, siyasetçi, Kültür Bakanı, Milli Eğitim Bakanı) şehrimizin yetiştirdiği değerli bir kişilik olan Avni Akyol'un hayatını araştırarak aşağıdaki alana yazar mısın?

[illegible]

ŞEHİRLERİN AĞIZ, DEYİŞ VE ÖZGÜN SÖZ VARLIĞI

MANİLER

Genellikle birinci, ikinci ve dördüncü dizeleri kafiyeli olan, daha çok hecenin yedili ölçüsüyle söylenen halk şiirine "mani" denir.

Gidiyorum yolum ırak
Elimde altın tarak
Elindeki tarağı,
Bana yadigâr bırak.

Yukarıda Düzce'de yaşayan 80 yaşındaki bir büyüğümüzden öğrendiğimiz bir manie yer verilmiştir.

Siz de çevrenizde bulunan büyüklerinizden yeni maniler öğrenebilirsiniz. Bu manileri sınıfta arkadaşlarınıza okuyabilirsiniz.

TÜRKÜ

Hece ölçüsüyle yazılmış ve halk ezgileriyle bestelenmiş manzumeye türkü denir. Düzce'de yaşayanların kültürel korumacılık anlayışı ile getirdikleri kültürlerini ve ezgilerini, kendi anonimlik özelliğiyle yaşattıkları gözlenmiştir. Düzce ilinde yaşayan kimselerin kopup geldikleri topraklardan getirdikleri kültürel özelliklerini birebir yaşatmaya devam ettikleri anlaşılmıştır. Bu nedenle türküler bölgeden bölgeye çeşitlilik göstermektedir. Ancak toplumsal etkileşim sonucu bugün Düzce'de yapılan bir düğünde Türkiye'nin birçok yöresine ait müzik duymak mümkündür.

NİNİ

Bebeklerin uyumasına yardımcı olmak için söylenen türkülere ninni denir. Anadolu'da söylenen ninnilerin büyük bir kısmı Düzce'de de bilinir.

DÜZCE'YE ÖZGÜ DİL ÖZELLİKLERİ

Düzce'deki kültürel çeşitlilik kendini dil alanında da göstermiştir. Neredeyse her ilçenin kendine özgü deyişleri ve manileri bulunmaktadır.

Yöremizde söylenilen bildiğiniz türkü, mani, ninni vb. varsa yazınız ve arkadaşlarınıza söyleyiniz.

1906 yılında Adapazarı'nda dünyaya gelen Sait Faik Abasıyanık, 1920-1922 yıllarında Yunan işgali nedeniyle ailesiyle birlikte önce Düzce'ye, oradan Bolu'ya ve daha sonra da Hendek'e gider. Vefat ettiği 1954 yılında yayınlanan "Az Şekerli" adlı romanında bu günlerden kalma hatıralarını şöyle anlatır:

Adam:

-Sen nereye gidiyorsun hemşehrim? dedi.

Tut kelin perçeminden:

-Ben mi?

Sahi ben nereye gideceğim? Haydarpaşa'da gişelerin önünde bilet alanları, bekleme yerlerinde düşünenleri ve kalkacak bir treni görmeye gidiyorum desem mi? Enayi miyim ben? Hiç der miyim? Hiçbir yerimi kaşımadan:

-Adapazarı'na! dedim.

-Adapazarlı mısın?

"P" ve "b"yi söylemesinden bizim memleketin yabancısı olmadığını anladım. Gözümün önüne Çarksuyu, Erenler Tepesi, Beşköprü'deki Hacı Bey'in köşkü, amcamın, balkonunda çingenebacak elmaları kabaran evi geldi.

Adam:

-Biz de, dedi. Adapazarı'nda ineceğiz. 11.50'de varırız Ada'ya. Oradan ver elini Düzce.

-Düzceli misiniz?

Düzce'nin Kasaba ismindeki köyünü bilir misiniz siz? Benim çocukluğumda, bundan otuz beş sene evvel Pompei'den bin defa daha ma'mur, her şeyi yerli yerinde mükemmel bir eski Roma şehriydi.

-Yok, Kemerburgazlıyız ya. Orada benim birader var. Yanına gidiyorum. Yapı kalfasıdır kendisi. Beraber çalışacağız. Bende duvarcılık var, badanacılık var, hafif tertip marangozluk, dülgercilik... Allah ne verdiyse... İstanbul'da işim iyiydi. İyiydi ama biraderi de kırmak doğru olmaz. İlle de

geleceksin diye tutturdu. Büyüğüm benim. Sözünü dinlemek lazım. Bakalım bir gidelim, dedim.

Kasaba eski halindeyse, bu adam biraderine bile hacet kalmadan tek başına iki ayda o Roma harabesini restore eder. Eder ama acaba o harabeden otuz beş sene sonra elde avuçta ne kalmıştır ki?..

Küçük valizle küçük Hacer bana düştü. Onları Adapazarı trenine yerleştirdim.

-Bana müsaade, dedim.

-Hani sen de geliyordun?

Ben Haydarpasha'ya geldiğime pişmanım.

-Ben caydım, dedim, gelmeyeceğim.

-Amma yaptın ha! dedi adam. Yolcu yolunda gerek. Beyhude para mı harcayacaksın buralarda kışta kıyamette... Ne var şu İstanbul'da bilmem ki? Genç olsan bir dereceye kadar.

Yapma hemşehrim! Kırma beni! Bakma benim çöktüğüme. Ben gençim daha yahu!

 Yukarıda Sait Faik Abasıyanık'ın anlatımıyla Düzce'den bahsedilmektedir. Düzce'nin hangi özellikleri Sait Faik'in hafızasında yer etmiştir? Tespit ettiklerinizi aşağıya yazınız.

a)

b)

c)

d)

ALİ DEDE'NİN KELİMELERİ

Ali Dede, yaşı gereği kullanmayı sever eski kelimeleri.
Bir çocuk yaramazlık yaptı mı "bardabaş" der.
Bütün çocuklar uslu dursun ister.
Torununa "Mekteb"e gittin mi bugün? der.
"Mekteb" kelimesi ile okulu kasteder.
Gömlek yerine "içlik" der,
Bir yere giderken içliğini giyer gider...
Geçen yıl yaşanan bir olayı "bıldır" diye anlatır.
Ali Dede bu kelimelerle aslında bize geçmişini hatırlatır.
Türkçemiz çok zengin bir dildir.
Düzgün konuşup, yazılarımızı özenle yazmalıyız.
Dilimizin zenginliğine sahip çıkmalıyız.
Dildir insanları birbiriyle kaynaştıran bağ.

ANNEMİN ÇOCUKLUĞUNDA DÜZCE

Bir gün annemden çocukluğunu anlatmasını istedim.
Başladı anlatmaya;
Biz çocukken yaz aylarında hep sokakta oynardık.
Mahalledeki bütün çocuklar hep arkadaştık.
Acıktık mı salçalı ekmek yerdik.
Bazen de ekmeğin üzerine tereyağı sürerdik.
Sonra oyuna kaldığımız yerden devam ederdik.
Dondurmacı, baloncu mahallemize kadar gelirdi.
İşte o zaman oyuna ara verilirdi...
Ceplerimizi yoklar, paramızı sayar, gerekirse birleştirirdik.
Paramız yeterse dondurma ya da balon alırdık.
Paramızı arkadaşlarımızla paylaşırdık.
Her mahallede bir bakkal bulunurdu.
Mahallede sadece bir iki kişide bisiklet olurdu.
Herkes o bisikletlere binmenin bir yolunu bulurdu.
Her mahallede mutlaka bir duvar olurdu.
O duvarda oturan çocuklar mutlaka konuşacak bir konu bulurdu.
Öğlen çok sıcak olunca dedelerimiz masal anlatırdı bize.
Tekerlemeler söylerlerdi dize dize.
Çamurdan heykeller yapardık.
Biraz ip atlardık, biraz top oynardık.

Gazoz kapakları atılmazdı, hepsi birer oyuncaktı.
Hele misketler aklım onlarda kaldı.
Benim çocukluğumda her tarafta meyve ağaçları vardı.
Dutlar bir örtüye dökülür, tüm mahalleye bölüşülürdü.
Ağaçlara çıkardık, erik armut toplardık.
Ceplerimiz meyve dolu, gözlerimiz umut dolu.
Neresiydi bizim evin yolu...
Akşam olunca evin yolunu tutardık.
Her mevsimi doya doya yaşırdık.
Mesela sonbahar geldi mi yaprakları toplardık.
Yaprakları uçuşturur, yaprak yağmuru yapardık.
Yağmur sularında zıplar, kış için hazırlık yapardık.
Büyüklerimiz yapardı meyvelerden reçel ya da pekmez.
Ah şimdiki çocuklar belki de tadını bilmez.
Kar yağdı mı evde durmazdı çocuklar.
Kardan adam yapar, kartopu oynar, karda poşetle kayardık.
Üşüyen ellerimizi nefesimizle ısıtır, oyuna devam ederdik.
Hasta olmayalım diye hep ıhlamur çayı içerdik.
İlkbahar gelince her yer yeşillenince...
Doğayla birlikte sanki yeniden canlanırdı çocuklar.
Ne de olsa sokakta oynanacak birçok oyun var.
Baharda çiçeklerden başımıza taç yapardık.
Fidanlar diker, çiçekleri sulardık.
Bizim çocukluğumuzda tableten oyun oynamak yoktu.
Televizyonda çizgi film sadece sabahları olurdu.
Çok az oynucağımız oldu.
Ama hayal gücümüz ile bir sopa at olurdu.
İşte bu yüzden, oyun hep Düzce'de bizi bulurdu.
Annem güzel bir çocukluk geçirmişti.
Çocukluğunu bir ekranın karşısında tüketmemişti.
Çocukluğunu anlatırken çok mutlu oldu.
Duygulandı gözleri dolu dolu oldu.

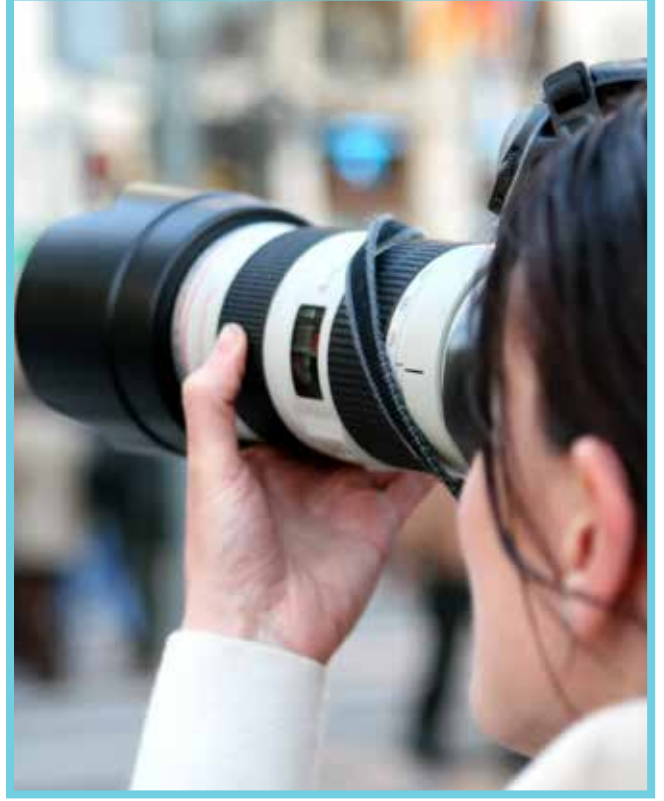
Siz de büyüklerinizle nasıl bir çocukluk geçirdikleriyle ilgili sohbet ediniz? Onlardan öğrendiğiniz oyunları bir kâğıda yazınız ve sınıf arkadaşlarınızla bu oyunları bir araya getirerek kendi oyun kitabınızı oluşturunuz.

DÜZCE'DE BASIN VE YAYIN

Düzce'nin ilk süreli yayın organı, Avukat Mustafa Tunç'un bir grup arkadaşıyla birlikte 1944'te çıkardığı 26 sayfalık "Filiz" adındaki dergidir. Dergiye katkı verenler arasında Nazım Arda, Necati Üresin, Eyüp Muslu, Cevdet Canbolat, Eşref Özcan, Basri Gocul, Alaattin Demir ve Zekeriya Alpay gibi isimler vardı.

Yine bu yıllarda Avukat Şevki Baysal'ın İstanbul'da öğrenim gören oğlu Naci Baysal, "Düzce" adında haftalık bir gazete çıkarmış; daha sonra el pedalı getirip kartvizit ve davetiye gibi baskılar yaparak Düzce'de matbaacılığın temelini atmıştır.

Zekeriya Alpay 1948 yılında "Zincirlikuyu" adlı dergiyi, Orhan Bayraktar ise 1950'de "Kuvvet" ve 1951'de de "Düzce"

adlı haftalık gazeteleri yayımlamıştır.

1951 yılında Bedrettin Maradit "Düzce Postası Gazetesi" ile Düzce'nin ilk kalıcı ve bugün de devam eden basın organını yayın hayatına kazandırmıştır. 1959 yılında Şakir Karataş "Yeni Düzce Gazetesi" ile Düzce'nin ikinci günlük gazetesini yayınlamıştır. Yine 1959'da Hilmi Baysal "Doğuş" gazetesini çıkarmıştır.

1963 yılında üç gazete sahibi Bedrettin Maradit, Hilmi Baysal ve Şakir Karataş birlikte "İstiklal" adlı bir günlük gazete yayınlamış, fakat bu gazete 11 aylık yayın hayatının ardından kapanmıştır.

Düzce basın tarihinde 5 ila 10 yıl arasında yayın yapan 4 haftalık gazete bulunmaktadır. Bunlar 1961 yılında Gürbüz Kamburoğlu'nun "İleri Gazetesi",

"Doğuş Gazetesi", 1968 yılında çıkan Ziya Bedir'in "Haber Gazetesi" ve 1969 yılında çıkan Turan Şahin'in "Ferman" gazetesidir.

Sonraki yıllarda mesleki kuruluşlar da gazete çıkarmaya başlamışlar; "Öğretmenlerin Sesi" ve Ticaret ve Sanayi Odası'nın "Ticaret Gazetesi" bu tür gazeteler olarak yayın hayatında yerlerini almışlardır.

1980 yılında Ali Beşer'in çıkardığı "Damla Gazetesi", 1984 yılına kadar haftalık yayınlanmış; bu tarihten sonra günlük çıkmaya başlamıştır.

Değişik tarihlerde çıkan yayınlar arasında Vilayet Gazetesi, Düzder Dergisi, Flaş Dergisi, Söz Gazetesi, Objektif Gazetesi ve Yeni Ses Gazetesi basın hayatına canlılık getirmiştir. Düzce halkı, 1994 yılında yayına başlayan Öncü TV ile ilk kez görsel bir yerel medya aracı olarak televizyonla tanışmıştır. Hâlen yayın hayatını sürdürmekte olan Öncü TV'ye, sonraki yıllarda, bugün Düzce TV ismiyle yayın yapmakta olan MTV adlı yayın kuruluşu eklenmiştir.

Günümüzde Düzce'de 5 günlük gazete, 9 haftalık gazete, 1 aylık gazete ve 7 aylık dergi ile 2 televizyon ve 5 radyo faaliyetini sürdürmektedir.

🌳 Aşağıda bir gazete sayfası bulunmaktadır. Düzce ile ilgili duyduğunuz ve derlediğiniz haberleri dikkate alarak önem sırasına göre bir gazete sayfası tasarlayınız.

The template consists of the following elements:

- A large banner at the top with a decorative ribbon-like border.
- A wide header section below the banner.
- Two main columns of text:
 - The left column has a large rectangular box at the top, a smaller rectangular box below it, and then several horizontal lines for text.
 - The right column has several horizontal lines for text and a large rectangular box at the bottom.

DÜZCE'DE SPOR

Düzce'de Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı Düzce Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bulunmaktadır. Bu Müdürlük Düzce halkının kullanımını için halka açık spor tesisleri yapmakta ve işletmesini yürütmektedir. Ayrıca ilçelerde de ilçe müdürlükleri vasıtasıyla bu görevleri yerine getirmeye çalışmaktadır.

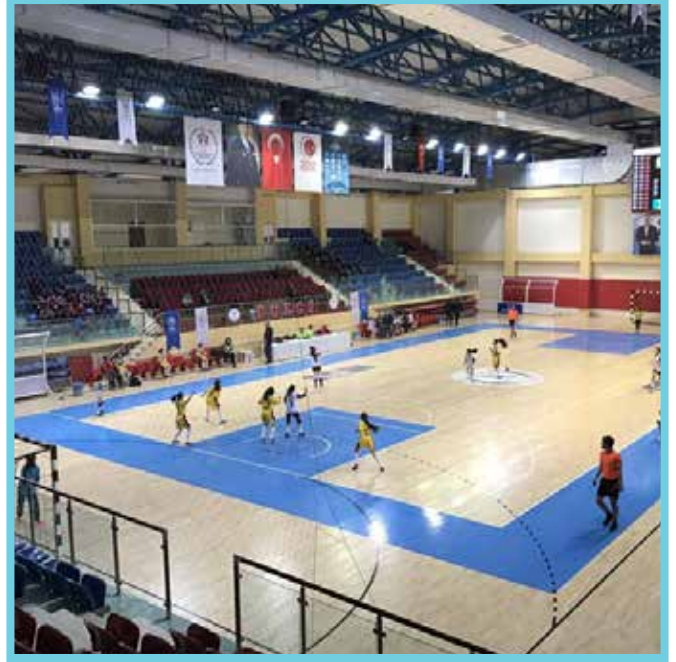
Düzce'deki Spor Tesisleri:

Kalıcı Konutlar Düzce Yüzme Havuzu
Düzce Spor Salonu

18 Temmuz Spor Salonu

18 Temmuz Şehir Stadyumu

Nurettin Zafer Stadyumu

DÜZCESPOR

1967 yılında Düzcespor ve Düzce Gençlikspor amatör takımlarının birleşmesiyle kurulan Düzcespor Kulübü kırmızı-lacivert renkli forma ile müsabakalara katılmaktadır. 1967-68 futbol sezonunda Türkiye şampiyonu olarak profesyonel kulüp olma hüviyeti kazanmıştır. İlk kulüp başkanı Atıf Bilginen'dir. Kulübün onursal başkanı ise uzun süre Fenerbahçe Spor Kulübü başkanlığı yapan Aziz Yıldırım'dır.

Profesyonel liglerde yıllarca mücadele eden Düzcespor, 1979-80 sezonunda Boluspor ile Süper Lig'e çıkmak için baraj maçı oynamış, ancak Boluspor'u

geçmeyi başaramamıştır. 2014-2015 sezonu sonunda şampiyon olarak 3. Lig'e yükselmiştir. Hâlen bu ligde Düzce'yi temsil etmeye devam etmektedir.

DOĞA YÜRÜYÜŞ PARKURLARI

Düzce ili orman içi patikaları, dere yatakları ve yaylalarıyla pek çok yürüyüş güzergâhına sahiptir. Parkurlar Akçakoca, Cumayeri, Çilimli, Gümüşova, Gölyaka, Kaynaşlı, Yiğilca ve İl merkezi olarak sekiz farklı alanda toplanır. Şe-lale, mağara, yayla ve göllerden oluşan doğal güzellikleri, koruma altına alınan özel alanları, tarih, kültür ve yerel yaşam tarzlarını aynı atmosfer içinde görebilme ve yaşayabilme imkânı vermesi parkurların en büyük özelliğidir.

YÜZME

Düzce Üniversitesi Yarı Olimpik Yüzme havuzu, 4890 m²'lik alan üzerine kurulmuş olup aynı anda 30 kişi tarafından kullanılabilen ve 270 seyirci kapasitesine sahiptir. Kapalı yüzme havuzunun içerisinde ayrıca 4-6 kişi kapasiteli 2 adet sauna bulunmaktadır.

Yine Düzce Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'ne bağlı Kalıcı Konutlar Düzce Yüzme Havuzu halka açık olarak hizmet vermektedir.

GÜREŞ

Geçmişte ünlü güreşçiler yetiştiren Düzce'de, Geleneksel Yağlı Pehlivan Güreşleri düzenlenmektedir. Düzce Belediyesi'nin destekleriyle bu alanda yeni sporcuların yetişmesi için çalışmalar yapılmaktadır.

5. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Osmanlılar zamanında Düzce ve çevresini fetheden, ismi günümüzde şehrimizin bir semtine verilmiş olan ünlü komutan kimdir?
A.Akçakocabey
B. Osmangazi
C.Konuralpgazi
D.Gazi Abdurrahman
2. Aşağıdakilerden hangisi Düzceli ünlü siyasetçi ve eğitimci Avni Akyol'un yaptığı görevlerden biridir?
A.Milli Savunma Bakanlığı
B.Kültür Bakanlığı
C.İçişleri Bakanlığı
D.Sağlık Bakanlığı
3. Aşağıdaki fakültelerden hangisi Düzce Üniversitesi bünyesinde yer almamaktadır?
A.Tıp Fakültesi
B. Fen-Edebiyat Fakültesi
C. Eğitim Fakültesi
D. Eczacılık Fakültesi
4. Düzce'nin aşağıdaki ilçelerinden hangisinde kütüphane bulunmamaktadır?
A.Kaynaşlı
B.Akçakoca
C.Cumayeri
D.Gölyaka
5. Aşağıdakilerden hangisi Düzceli ünlü güreşçi kardeşlerden biridir?
A.Yaşar Doğu
B.Nurettin Zafer
C.Hamza Yerlikaya
D.Koca Yusuf

SÖZLÜK

ARKEOLOJİ: Kazı bilimi: “Keşke arkeoloji de okusaydım, mavi yolculuklarımızda keşfexçiktiğimiz bu canım Anadolu’yu anlamak için...” - Azra Erhat

ARTÇI: 1. *isim*, Geçmiş bir sanat veya edebiyat çığırını sürdüren sanatçı veya hareket.
2. *isim*, *askerlik*, Yürüyüş durumunda bulunan bir askerî birliğin güvenliğini sağlamak için arkadan gelmek üzere bırakılan kıta, dümdar, öncü karşıtı.
3. *sıfat*, Arkadan gelen, sonra olan, öncü karşıtı.

ATÖLYE: Zanaatçıların veya resim, heykel sanatlarıyla uğraşanların çalıştığı yer, işlik:
“Ne atölyem ne fırçam ne paletim var.” - Yakup Kadri Karaosmanoğlu

BARINAK: Barınılacak yer, melce: “Çocuklara yılda bir kez barınakları temizleme sırası gelirdi.” - Ayla Kutlu

BELDE: 1. *isim*, İlçeden küçük, belediye ile yönetilen yer.
2. *isim*, *mecaz*, Mekân, yer, çevre: “Bugün toz hâlinde sallanan bu iklim, asırların uykusundan, bunca sanat beldeleri gibi bir gün sıyrılacak.” - Yahya Kemal Beyatlı

CAZİBE: 1. *isim*, Çekicilik: “Ruhani bir cazibe Turhan’ı türbeye çekti.” - Ahmet Hikmet Müftüoğlu
2. *isim*, *fizik*, Çekim.

CUMBA: 1. *isim*, *mimarlık*, Yapıların üst katlarında, ana duvarların dışına, sokağa doğru çıkıntı yapmış balkon: “Yola uzanan cumbaların altındaki destekler büyükannelerimizin sarkık gerdanlarına benzerdi.” - Abdülhak Şinasi Hisar

2. *isim*, Eski evlerde pencere hizasından sokağa doğru çıkıntısı olan kafesli bölüm: “Nihayet dün gece komşu kadın cumbadan seslendi.” - Mithat Cemal Kuntay

DEMOGRAFIK: Nüfus bilimsel.

DEPREM: Yer kabuğunun derin katmanlarının kırılıp yer değiştirmesi veya yanardağların püskürme durumuna geçmesi yüzünden oluşan sarsıntı, yer sarsıntısı, hareket, zelzele:
“Okuldayken bir öğle sonu hafif bir depremde otel çökmüş.” - Yusuf Atılgan

DOĞAL AFET: 1. *isim*, İnsan eliyle önlenemeyen sel, fırtına, deprem, dolu vb. felaketlerin her biri.

2. *sıfat*, *mecaz*, Baş belası.

DÖNÜM: 1. *isim*, Dönme işi: “Ne güzel bir fikir dönümünü işaret eden bir heves!” - Reşat Nuri Güntekin

2. *isim*, 1000 m² 'lik bir alan ölçüsü: “Dayım ölmeden önce bir vasiyet hazırlamış, kasabadaki evi, tarladaki birkaç dönüm toprağı Zöhre’ye bırakmış.” - Ahmet Ümit

3. *isim*, Tekrarlanan belli bir olayın tamamlanması ve yenisinin başlaması: Yıl dönümü.
Gün dönümü.

4. *isim*, Gidip gelme ile yapılan bir işin her seferi.

5. *isim*, Eni boyu kırkar mimar arşını olan alan ölçüsü.

ENDEMİK: 1. *sıfat, bitki bilimi*, Sadece bir bölgede yetişen veya yaşayan (bitki, hayvan).

2. *sıfat, tıp*, Belli bir bölgede salgın olmaksızın sık görülen (hastalık).

GÜZERGÂH: 1. *İsim*, Yolüstü uğranılacak, geçilecek yer: “Dönüş yolumuz, Ayazağa, Kâğıthane güzergâhı idi.” - Samiha Ayverdi

2. *isim*, Yol boyu: “Görüyorsun ki hat güzergâhına verdiğimiz şifrelerin hepsine menfi cevap geldi.” - Aka Gündüz

3. *isim*, Çok geçilen yer, geçek.

HAVZA: 1. *isim*, Bölge, mıntıka: Zonguldak kömür havzası.

2. *isim, coğrafya*, Dağ veya tepelerle sınırlanmış, suları aynı denize, göle veya ırmağa akan bölge: Kızılırmak havzası.

3. *isim, coğrafya*, Yer kabuğundaki kıvrımların çukur, alçak yeri, tekne: “Amma da kademsizmişsiniz, ayağınızı havzaya atar atmaz göçük oldu.” - Reşat Enis

4. *isim, jeoloji*, Tekne.

İNOVASYON: Yenileşim.

İPTİDAİ: 1. *sıfat, felsefe*, İlkel: “Kontrol altına alınmayan kalabalık içinde, yaşlı başlı insanlar bile iptidai bir seviyeye inerler.” - Mehmet Kaplan

2. *isim, eğitim bilimi*, İlkokul: “Haşarı bir iptidai talebesinden akıllı uslu bir hafız çıkmıştı.” - Reşat Nuri Güntekin

İSTİHDAM: Bir görevde, bir işte kullanma.

JEOTERMAL: Yer altında bulunduğu veya yer altından geçtiği için sıcaklığı yüksek olan.

KERPİÇ: 1. *isim*, Duvar örmekte kullanılmak için kalıplara dökülüp güneşte kurutulmuş saman ve balçık karışımı ilkel tuğla.

2. *sıfat*, Bu tuğladan yapılmış: “Kerpiç evler, ipe serili çamaşırlar gibi ay ışığında sallanıyorlar.” - Peyami Safa

KUMUL: Çöllerde veya deniz kıyılarında rüzgârların yığıldığı kum tepesi, eksibe.

KÜLTÜR: 1. *isim*, Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde meydana gelen bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine hâkimiyetinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin: “Harf inkılabı, Türk kültür inkılabının temelidir.” - Etem İzzet Benice

2. *isim*, Bir topluma veya halk topluluğuna özgü düşünce ve sanat eserlerinin

bütünü: “Doğrusu, teknik ve kültür her gün biraz daha ilerlemektedir.” - Salâh Bırsel

3. *isim*, Muhakeme, zevk ve eleştirme yeteneklerinin öğrenim ve yaşantılar yoluyla geliştirilmiş olan biçimi: “Bir memlekette kitap kültürü ne kadar zenginse günlük konuşma da o kadar zengin olur.” - Mehmet Kaplan

4. *isim*, Bireyin kazandığı bilgi: Tarih kültürü kuvvetli bir kişi.

5. *isim*, Tarım.

6. *isim*, *biyoloji*, Uygun biyolojik şartlarda bir mikrop türünü üretme: “Mikrop cinsinden canlı bir varlığın muayyen bir ortam içinde çoğalmasına da kültür denilir.” - Mehmet Kaplan

LAHİT: 1. *isim*, Duvarları taş veya tuğladan, üstü taş bir kapakla örtülü mezar: “Firavun’un açık lahitlerindeki boğuk yankıları dinledim.” - Yakup Kadri Karaosmanoğlu

2. *isim*, Taş veya mermerden oyma mezar.

LOKAL: 1. *isim*, Müzikli eğlencelerin yapıldığı yer: “Onlarla beraber Beyoğlu lokanta ve gece lokallerine büsbütün başka bir üslup geldi.” - Falih Rıfkı Atay

2. *isim*, Dernekevi: “Siyasal kuruluşların lokallerini yakıp yıkmaya kalkacaklardır.” - Necati Cumalı

3. *sıfat*, Yöresel.

4. *sıfat*, *tıp*, Yerel: Lokal anestezi.

MAKİ: Akdeniz dolaylarında yaygın olan, bodur ağaç ve çalılardan oluşan bitki örtüsü.

MEDENİYET: Uygarlık: “Bir medeniyetten öbürüne geçerken kaybolan şeylerin yanı başında gerçek saltanatlar da vardır.” - Hasan Âli Yücel

MEDRESE: 1. *isim*, *din bilgisi*, İslam ülkelerinde, genellikle İslam dini kurallarına uygun bilimlerin okutulduğu yer: “Geceleri de ya bir cami ya da bir medrese köşesinde kıvrılır yatarmış.” - Yakup Kadri Karaosmanoğlu

2. *isim*, Fakülte.

MESİRE: Gezilecek, piknik yapılacak yer.

MOTİF: 1. *isim*, Yan yana gelerek bir bezeme işini oluşturan ve kendi başlarına birer birlik olan öğelerden her biri: Halı motifi. Danteldeki motifler.

2. *isim*, *edebiyat*, Kendi başlarına konuya özellik kazandıran öğelerin her biri, örge.

3. *isim*, *müzik*, Bestenin bir parçasına çeşitli yönlerden birlik sağlayan belirleyici küçük birim, örge: Melodi motifi.

NEZAKET: Başkalarına karşı saygılı ve incelikle davranma, incelik, naziklik.

REKREASYON: 1. *isim*, İnsanların boş zamanlarında, eğlence ve spor amacı ile gönüllü olarak katıldıkları etkinlikler.

2. *isim*, Bir bölgeyi insanların eğlenme, dinlenme amacıyla kullanabilecekleri bir duruma getirme.

RESTORE: Eski ve değerli bir yapıyı onarıp eski durumuna getirmek anlamındaki restore etmek birleşik fiilinde geçen bir söz.

RÜŞTİYE: Ortaokul derecesinde olan eğitim kurumu.

- SANAT:** 1. *isim*, Bir duygu, tasarı, güzellik vb.nin anlatımında kullanılan yöntemlerin tamamı veya bu anlatım sonucunda ortaya çıkan üstün yaratıcılık: “*Bir oyunun on beş gün sürmesi bir sanat hadisesi olduğunu gösterirdi.*” - Tarık Buğra
2. *isim*, Belli bir uygarlığın veya topluluğun anlayış ve zevk ölçülerine uygun olarak yaratılmış anlatım: “*İtiraf edelim ki dünkü halkımız henüz sanata karşı hazırlıklı olmadığı için çok büyük müşkülata maruz kalıyordu.*” - Asaf Halet Çelebi
3. *isim*, Bir şey yapmada gösterilen ustalık: Konuşma sanatı.
4. *isim*, Bir meslekte uyulması gereken kuralların tümü: Askerlik sanatı.
5. *isim*, Zanaat.

SİT ALANI: Sit bütünlüğünü veya onun bir parçasını üzerinde bulunduran yer.

SOSYOLOG: Toplum bilimci.

- STATÜ:** 1. *isim*, Bir kimsenin, bir kurum veya bir toplum içindeki durumu.
2. *isim*, Kadro bakımından bağlı olduğu durum, pozisyon: “*Kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri siyasi partilere giremezler.*” - Anayasa
3. *isim*, Tüzük.
4. *isim*, Heykel: “*Köyün evlerinin toprağından yapılmış, canlı, ilkel bir statü düşündüm.*” - Halide Edip Adivar

- TİCARET:** 1. *isim*, Ürün, mal vb. alım satımı: “*Ne ziraat ne ticaret için kâfi nüfus kaldı.*” - Falih Rıfkı Atay
2. *isim*, Kazanç amacıyla yürütülen alım satım etkinliği: “*Yolcuların çoğu çıkmış, artık ticareti dönüşe bıraktım.*” - Yakup Kadri Karaosmanoğlu
3. *isim*, Bu etkinlik ile ilgili bilim.
4. *isim*, Alışveriş sonucu elde edilen, yararlanılan fiyat farkı, kâr.

TURİST: Dinlenme, eğlenme, görme, tanıma vb. amaçlarla geziye çıkan kimse, gezgin, gezmen, seyyah: “*O zamanki Boğaziçi'nin turizm idaresi yok fakat turistleri çoktu.*” - Abdülhak Şinasi Hisar

VEJETASYON: 1. *isim*, tıp, Ur.

2. *isim*, bitki bilimi, Bitki örtüsü.

VİYADÜK: Köprü yol.

KAYNAKÇA

- ABASIYANIK, Sait Faik (2018), *Az Şekerli*, İstanbul: İşbankası Yayınları.
- AKDEMİR, Müslüm (2017), “Düzce’de Halk Müziği Kültürü”, *Düzce’de Tarih Kültür ve Sanat*, ed. İsmail Yaşayanlar, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 186-191.
- AKSOY, Naciye (2017), “Düzce İli Tiyatro Kültürüne Celil Yağız’ın Katkısı ve Etkisi”, *Düzce’de Tarih Kültür ve Sanat*, ed. İsmail Yaşayanlar, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 392-403.
- AKSOY, Necmi – ÖZKAN, Nevval Güneş vd. (2014), “Düzce İli Bitki Biyolojik Çeşitliliği, Endemik, Nadir Bitki Taksonları ve Koruma Statüleri”, *Düzce’de Tarih ve Kültür*, ed. Ali Ertuğrul, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 361-375.
- AKSOY, Necmi – ÖZKAN, Nevval Güneş vd. (2017), “Düzce İli Halk Kültüründe Tıbbi ve Yemeklik Olarak Kullanılan Bitkiler”, *Düzce’de Tarih Kültür ve Sanat*, ed. İsmail Yaşayanlar, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 206-221.
- AKYOL, C. (2011), *Samsun Genelinde Müze ve Ören Yerlerinin İl Turizmine Katkısı Konferansı*, Ocak 2011, Samsun.
- AŞIK PAŞAZÂDE (1949), *Tevarih-i Âl-i Osman*, haz. N. Atsız, İstanbul.
- AYDIN, S. (2009), *El Sanatları Geleneği, Giyim, Kuşam ve Süsleme*, Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Türkiye Kültür Portalı Projesi.
- BAYRAKTAR, Mehmet Faruk (2016), “Kur’an Eğitimi ve Öğretiminde Bir Ekol: Düzceli Hafız Hasan Şen”, *Düzce’de Tarih Kültür ve Sanat*, ed. Yusuf Oğuzoğlu-Fatih Özçelik, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 115-123.
- BEKTAŞ, C. (2016), *Herkes İçin Kent*, İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- BİNGHAM, J. – CHANDLER, F. – CHISHOLM, J. ve diğerleri (2012), *Antik Dünya Ansiklopedisi*, Ankara: TÜBİTAK Yayınları.
- BROOKES, O. (2017), *Şehirde Bir Gün*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- BUDAK, Özcan (2014), “Düzce’de Kültür-Turizm ve Eko Turizmin Sürdürülebilirliği”, *Düzce’de Tarih ve Kültür*, ed. Ali Ertuğrul, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 424-437.
- CAN, Mete (2016), “Düzce’nin Kültürüne Katkı Yapmış İki Değerli Şahsiyet: Mustafa Ardaş ve Erdoğan Ayan”, *Düzce’de Tarih Kültür ve Sanat*, ed. Yusuf Oğuzoğlu-Fatih Özçelik, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 157-167.
- CANAN, İbrahim (1994), *Kütüb-i Sitte Muhtasarı Tercüme ve Şerhi* (6. Cilt), Ankara: Akçağ Yayınları.
- CEYLAN, Faik – YÜCEL, Ersin (2016), “Düzce ve Çevresinin Gıda Olarak Tüketilen Yabani Otları ve Besin Ögesi Değerleri”, *Düzce’de Tarih Kültür ve Sanat*, ed. Yusuf Oğuzoğlu-Fatih Özçelik, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 390-399.
- ÇAĞIN, Sabahattin – TAŞBAŞ, Fatih Alper (2017), “Düzce’den Şiire Köprü Kurmak: Türkân İldeniz’in Şiir Dünyası”, *Düzce’de Tarih Kültür ve Sanat*, ed. İsmail Yaşayanlar, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 301-312.
- ÇAKIR YAZGEL, Ayşe – ÖMÜR GÜÇLÜ, Feride (2016), “Düzce Yemek Kültürü (Kafkas, Laz, Boşnak, Arnavut, Gürcü ve Kürt Mutfağından Örneklerle)”, *Düzce’de Tarih Kültür ve Sanat*, ed. Yusuf Oğuzoğlu-Fatih Özçelik, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 422-428.
- ÇELEBİOĞLU, Abdullah – ERTUĞRUL, Ali – ÇELEBİ, Fevzi (2019), *Düzce’de Şiir I Antoloji*, İstanbul: Öz Karacan Matbaacılık ve Ciltçilik.
- ÇİÇEK, Kudret (2017), “Düzce’de Güreş Kültürü ve Nurettin-Haydar Zafer Kardeşler”, *Düzce’de Tarih Kültür ve Sanat*, ed. İsmail Yaşayanlar, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 280-296.
- DEMİRCİ, Mustafa (2003). *İslam’da Şehir ve Şehrin Sosyal Dinamikleri*, İSTEM, Yıl: 1, Sayı: 2, ss. 129-146.

DUMAN, Volkan – KURBAN, Gülşirin (Editör) (2018), Karadeniz'in İncisi Düzce Guide, Düzce Belediyesi Tanıtım Kitabı, CNS Bilişim Ajans.

EĞRİ, Sadettin (2014), "Mehmet Zekâi Konrpa: Hayatı, Eserleri ve Fikirleri", Düzce'de Tarih ve Kültür, ed. Ali Ertuğrul, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 277-279.

EĞRİ, Sadettin (2016), "Sözlü Gelenek bağlamında Düzce Yöresinde Evliya Kültü", Düzce'de Tarih Kültür ve Sanat, ed. Yusuf Oğuzoğlu-Fatih Özçelik, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 435-441.

ERTUĞRUL, Ali – DURSUN, İrfan (2014), "Düzce Yöresinde Fetihler Dönemine Nispet Edilen Camiler", Düzce'de Tarih ve Kültür, ed. Ali Ertuğrul, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 392-423.

ERTUĞRUL, Ali – DURSUN, İrfan (2019), "Düzce Yöresinde Orhan Gazi'nin İzleri: Orhan Gazi Cuma Cami'leri", Konur Alp Gazi ve Düzce Tarihi, ed. Ali Ertuğrul-Fırat Yaşa, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, ss. 205-271.

ELİAÇIK, M. (2016), "Ebussuud Efendi'nin Farsça Bir Manzum Fetvası", Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 5 (4), ss. 1765-1772.

GÖKSU, D. (2015), İstanbul Kültür ve Edebiyat Atlası, İstanbul: İstanbul Turing ve Otomobil Kurumu.

IŞIK, C. (2010), Mevlana'nın Mesnevi'sinde Şehir ve Köy, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.

İNALCIK, Halil (2014), "Konur Alp Gazi'nin Düzce Yöresini Fethetmesinin Tarihi Şartları", Düzce'de Tarih ve Kültür, ed. Ali Ertuğrul, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 11-15.

KARA, Oğuz (2014), "Düzce İlinin Ekonomik Yapısı ve Bölgesel Rekabet Gücü", Düzce'de Tarih ve Kültür, ed. Ali Ertuğrul, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 255-266.

KAYA, E. (2017). Kentleşme ve Kentlileşme, İstanbul: İşaret Yayınları.

KAYA, G. (2014), Kentleşmenin Toplumsal Boyutları (Adıyaman Örneği), Ankara: Ütopya Yayınevi.

KEKEÇOĞLU, Meral (2014), "Düzce İli Yiğilca İlçesinde Eşsiz Bir Arı Ekotipi: Yiğilca Bal Arısı (Apis mellifera L.)", Düzce'de Tarih ve Kültür, ed. Ali Ertuğrul, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 207-215.

KETEN, Akif – BEŞKARDEŞ, Vedat vd. (2014), "Düzce İli Yaban Hayvanları", Düzce'de Tarih ve Kültür, ed. Ali Ertuğrul, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 149-158.

KÖSE, O. (2016), Geçmişten Günümüze Şehir ve Çocuk, cilt I, Samsun: Canik Belediyesi Kültür Yayınları.

KUMSAR, İsmail Alper (2016), "Düzce'de Bir Şair: Nailî (Nail Niyazi Sayılğan)", Düzce'de Tarih Kültür ve Sanat, ed. Yusuf Oğuzoğlu-Fatih Özçelik, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 255-262.

KUMSAR, İsmail Alper – ÖZÇELİK, Fatih (2017), "Bir Kültür Adamı: Öğretmen Cevdet Canbulat", Düzce'de Tarih Kültür ve Sanat, ed. İsmail Yaşayanlar, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 270-279.

Kültürel Çeşitliliği ile Düzce Lezzetleri (2019), Düzce Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, Ankara: Atalay Matbaacılık.

ÖCALAN, Hasan Basri (2014), "Düzce Yöresinde Tasavvufi Düşünce ve Hayreddin-i Tokadı", Düzce'de Tarih ve Kültür, ed. Ali Ertuğrul, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 198-201.

ÖZÇELİK, Fatih (2016), "Düzce'de Spor Tarihine Bir Bakış", Düzce'de Tarih Kültür ve Sanat, ed. Yusuf Oğuzoğlu-Fatih Özçelik, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 316-320.

ÖZÇELİK, Fatih (2017), "Cumhuriyet Devrinde Düzce'de Meydana Gelen Doğal Afetler ve Sonuçları", Düzce'de Tarih Kültür ve Sanat, ed. İsmail Yaşayanlar, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 124-142.

ÖZDEMİROĞLU, Selâhattin (2016), "Düzce'nin Eğitim ve Manevi Mimarlarından Bir Demet", Düzce'de Tarih Kültür ve Sanat, ed. Yusuf Oğuzoğlu-Fatih Özçelik, Bursa: Gaye

Kitapevi, ss. 133-145.

ÖZDEMİROĞLU, Selâhattin (2017), "Düzce'de Ziraat Kültürü", Düzce'de Tarih Kültür ve Sanat, ed. İsmail Yaşayanlar, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 28-45.

YAĞCIOĞLU, Deniz (2014), "Düzce İli Denizel Biyoçeşitliliği", Düzce'de Tarih ve Kültür, ed. Ali Ertuğrul, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 376-383.

PARLAK, Yusuf (2016), "Düzce'de Yaşatılan Geleneksel El Sanatları ve Temsilcileri", Düzce'de Tarih Kültür ve Sanat, ed. Yusuf Oğuzoğlu-Fatih Özçelik, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 244-254.

SİVRİKAYA ŞERİFOĞLU, Funda (2014), "Düzce Üniversitesi: Yerelden Evrensele Değer Üreten Üniversite", Düzce'de Tarih ve Kültür, ed. Ali Ertuğrul, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 28-42.

Şehrimiz... Dersi Öğretim Programı (2017), T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, Ankara.

TAŞÇI, H. - NEBATİ, N. (Editör) (2015), Şehir Üzerine Düşünceler, İstanbul: Esenler Belediyesi Şehir Düşünce Yayınları.

TUNCER, Hüseyin - AYDIN, Yahya (2017), "Taşradan Kültür, Sanat ve Edebiyata Açılan Pencere: Düzce Postası (1978-1982)", Düzce'de Tarih Kültür ve Sanat, ed. İsmail Yaşayanlar, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 371-386.

TUNCER, Hüseyin - TAŞBAŞ, Fatih Alper (2016), "Düzce'nin Müteferrikası Bedrettin Maradit'in Düzce Postası Üzerinden Düzce'de Kültür, Sanat ve Edebiyat İzleri", Düzce'de Tarih Kültür ve Sanat, ed. Yusuf Oğuzoğlu-Fatih Özçelik, Bursa: Gaye Kitapevi, ss. 287-300.

VATANSEVER, M. - BATMAN, O. ve ALTAŞ, A. (2017), "Sürdürülebilir Turizm Açısından Kızılırmak Deltası Kuş Cennetinin Yerel Paydaşları Tarafından Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma", Yönetim, Ekonomi, Edebiyat, İslami ve Politik Bilimler Dergisi, 2 (2): 31 Aralık/December, ss. 194-217.

YILMAZ, C. (Editör) (2015), Samsun Turizm Rehberi, Samsun: Büyükşehir Belediyesi Yayınları.

YÜKSEL, F. (2016), Vezirköprü Yöresi Monografisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.

<http://bolu.gov.tr/cografi-durum>

<https://deprem.afad.gov.tr>

<http://duzce.gsb.gov.tr/Sayfalar/958/333/Faaliyetler.aspx>

<https://duzce.ktb.gov.tr/TR-211597/merkez-ilce.html>

<https://duzce.ktb.gov.tr/TR-211332/ulasim.html>

<https://duzce.ktb.gov.tr/TR-236627/cografyaiklim.html>

<https://duzce.ktb.gov.tr/TR-205726/ilceler--beldeler.html>

http://duzce.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_02/07141829_2015-2019

STRATEJYK_PLAN.pdf

<http://duzcenufus.gov.tr/2018-yili-ocak-ayi-itibariyle-duzce-il-geneli-nufus-dagilimi>

https://duzce.tarimorman.gov.tr/Belgeler/BULTEN/2019_1.pdf

<https://duzce.tarimorman.gov.tr/Sayfalar/Detay.aspx?Sayfald=27>

<http://itk.duzce.edu.tr/Sayfa/6903/tarihce>

<https://kutuphane.duzce.edu.tr/Sayfa/752/hizmetler>

<https://sakarya.ktb.gov.tr/tr-112516/sakarya-genel-bilgiler.html>

<https://sel.afad.gov.tr>

<https://sozluk.gov.trhttps://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/gezilecekyer>

<https://sozluk.gov.tr/?keli me=m%C3%A2ni>

<https://sozluk.gov.tr/?kelime=m%C3%A2ni>

<https://www.afad.gov.tr/tr/3497/Haritalar>
<https://www.beyaztarih.com/osmanli-tarihi/yigit-ve-sadik-bir-gazi-konuralp>
<https://www.beykoy.bel.tr/beykoy/tarihce>
<http://www.bogazici.bel.tr/bogazici/tarih>
<http://www.cografya.gen.tr/tr/duzce/>
<http://www.duzcedamla.com/2018/7/18-temmuzda-ne-yapilacak-h17341.html>
<http://www.duzceninsesi.com.tr/Gundem-Haberleri/56010-ataturkun-duzceyi-ziyareti-ve-ayran-bayrami>
<http://www.duzcenufus.gov.tr/duzcenin-turizmi>
<http://www.duzcenufus.gov.tr/kurumlar/duzcenufus.gov.tr/nufus-duzce2018nufusverileri.pdf>
<https://www.nufusu.com/il/duzce-nufusu>
<http://www.duzcespor.org.tr/>
<http://www.duzce.bel.tr/detay.asp?id=2151>
<http://www.duzce.bel.tr/detay.asp?id=2355, 2015-2019 Stratejik Plan Pdf>
<https://www.duzce.edu.tr/#>
<http://www.duzce.gov.tr/basin-ve-yayin>
<http://www.duzce.gov.tr/tarihce>
<http://www.duzce.gov.tr/tarim>
http://www.duzce.gov.tr/ortak_icerik/duzce/dosyalar/basin.pdf
<http://www.duzce.gov.tr/12-kasim-duzce-depremi>
<https://www.meb.gov.tr/baglantilar/okullar/index.php?ILKODU=81>
<http://www.fuatsezginbilimatolyesi.com/hakkimizda>
<https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/gezilecekyer/buyuk--yeni--camii>
<https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/turizmaktiviteleri/duzcenin-endemk-btk-potansyeller>
<https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/neyenir?ilId=21&keyword=&etiket=&ariciEtiket=&kategori=0&gorsel=0&sayfa=1&sayi=60>
<https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/kocaeli/gezilecekyer/akcakoca-bey-anit-mezari>
<https://www.makaleler.com/dogal-afetler-nelerdir>
<http://www.marka.org.tr/sayfa/202/205/dokuman-arsivi>
http://www.mta.gov.tr/v3.0/sayfalar/bilgimerkezi/maden_potansiyel_2010/DuzceMadenler.pdf
<http://www.oncurtv.com/servet-bucurgat-biyografi,5.html>
<http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=temelist>
<https://www.turkiye-rehberi.net/duzce-haritasi.asp>
<http://www.yardimcikaynaklar.com/trk-dilini-korumanin-nemi-nedir/>
<http://www.zonguldak.gov.tr/cografya>

GÖRSEL KAYNAKÇA

Sayfa 9 <https://pixabay.com/tr/photos/k%C4%B1z-kulesi-istanbul-t%C3%BCrkiye-manzara-4460883/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 10 Engin Karahan Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 11 Engin Karahan Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 11 Engin Karahan Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 12 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/konya/gezilecekyer/catalhoyuk-neolitik-kenti> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 12 <https://www.tccb.gov.tr/haberler/410/102344/-gobeklitepe-anadolu-daki-medeniyet-koklerinin-derinligini-gostermektedir-> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 13 <https://pixabay.com/de/photos/ephesus-die-t%C3%BCrkei-bibliothek-3996948/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 13 <https://www.kulturportali.gov.tr/portal/troyaturu> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 14 <http://fethiye.gov.tr/kaya-koyu> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 14 <http://www.duzce.bel.tr/fotodetay.asp?id=2&catid=367> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 15 <https://pixabay.com/tr/photos/cordoba-%C5%9Fehir-andalusia-tarihi-3446924/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 15 <https://pixabay.com/tr/photos/mescidinebi-cami-minareler-kubbe-4549601/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 16 <https://pixabay.com/tr/photos/eyfel-kulesi-paris-fransa-seyahat-3349075/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 16 <https://pixabay.com/tr/photos/k%C4%B1z-kulesi-istanbul-t%C3%BCrkiye-manzara-4460883/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 17 https://www.duzce.co//king-include/uploads/2018/07/dji_0005-1105491649.jpeg Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 17 <https://www.duzce.co/23/tarihi-evler-history-houses-2006?show=23#q23> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 18 Engin Karahan Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 18 <http://www.duzce.bel.tr/detay.asp?id=2151> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 18 <http://www.duzce.bel.tr/fotodetay.asp?id=2&catid=367> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 19 <http://www.duzce.bel.tr/fotodetay.asp?id=2&catid=367> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 20 <http://www.duzce.bel.tr/fotodetay.asp?id=2&catid=367> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 21 <https://kizilay.org.tr/Haber/HaberArsiviDetay/2161> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 21 https://www.duzce.co//king-include/uploads/2018/07/dji_0059-5306956302.jpeg Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 22 Engin Karahan Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 22 Engin Karahan Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 22 Engin Karahan Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 22 Engin Karahan Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 23 <https://pixabay.com/de/photos/istanbul-t%C3%BCrkei-stra%C3%9F-menschen-782849/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 23 <https://pixabay.com/tr/photos/%C3%A7%C3%B6p-%C3%A7%C3%B6p-kovás%C4%B1-at%C4%B1k-elden-%C3%A7%C4%B1karma-4090382/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 23 <https://pxhere.com/tr/photo/1056986> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 24 Caner Bağ Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 26 <https://pxhere.com/en/photo/546336> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 28 [http://www.dsi.gov.tr/images/haber-resimler/ak%C3%A7akoca-ta%C5%9Fk%C4%B1n-\(5\).jpg?sfvrsn=0](http://www.dsi.gov.tr/images/haber-resimler/ak%C3%A7akoca-ta%C5%9Fk%C4%B1n-(5).jpg?sfvrsn=0) Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 28 <https://deprem.afad.gov.tr/tarihteBuAy?id=61> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 28 <https://www.afad.gov.tr/Hata/Page404.aspxerrorpath=/tr/30154/17-Ag-ustos-Depremi-Hazirlik-Temasiyla-Anildi> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 30 Görsel Engin Karahan Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 30 Görsel Engin Karahan Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 32 <http://www.dpb.gov.tr/tr-tr/haber/subat-ayi-ekpss-alimlari> Linkinden

Alınmıştır.

Sayfa 32 <http://www.duzce.bel.tr/detay.asp?id=31067> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 32 <https://www.mugla.bel.tr/haber/buyuksehirden-parklara-engelsiz-salincaklar> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 32 Mustafa Nurullah KAPUSUZ Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 33 <http://www.duzce.bel.tr/detay.asp?id=23284> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 34 Ali ERTUĞRUL Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 34 Görsel Engin Karahan Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 34 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/yalova/gezilecekyer/yuruyen-kosk> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 35 Engin Karahan Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 35 <https://pixabay.com/tr/photos/g%C3%B6%C4%9F%C3%BCsl%C3%BC-s%C4%B1vac%C4%B1-ku%C5%9Fu-ku%C5%9F-do%C4%9Fa-4169767/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 36 Düzce İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Ahmet BOZDEMİR Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 37 Engin Karahan Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 37 Engin Karahan Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 37 <http://www.hal.gov.tr/Sayfalar/Pazar-Yerleri.aspx?sid=19> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 38 <https://duzce.ktb.gov.tr/TR-212847/pasabuku-disbudak-agaci-tabiati-aniti.html> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 39 Düzce İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Ahmet BOZDEMİR Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 39 https://www.duzce.edu.tr/Dokumanlar/Dosyalar/DuzceIGP_Cevre.pdf Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 39 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/gezilecekyer/karduz-yaylasi> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 40 Düzce İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü İlhami AKTÜRK Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 40 Düzce İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Ahmet BOZDEMİR Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 41 Doç. Dr. Ali ERTUĞRUL Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 41 Doç. Dr. Ali ERTUĞRUL Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 41 Lütfü Şimşek, Lütfü Şimşek Arşivinden Düzce, Düzce: Düzce Damla Matbaası, 2008, s. 52. Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 41 Mustafa Nurullah KAPUSUZ Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 43 Engin KARAHAHAN Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 44 Caner BAĞ Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 44 <https://duzce.ktb.gov.tr/TR-212849/foto-safari.html#> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 44 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/turizmaktiviteleri/duzcenin-endemik-btk-potansiyeller> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 46 https://br.freepik.com/vetores-gratis/conceito-de-trabalho-em-equipe-com-pecas-de-quebra-cabeca_2526510.htm Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 47 <https://www.kulturportali.gov.tr/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 48 [https://www.freepik.com/free-vector/chef-illustration-with-menu-template_800611.htm#page=2&query=CHIEF+FOOD&position=14\(Designed by Freepik\)](https://www.freepik.com/free-vector/chef-illustration-with-menu-template_800611.htm#page=2&query=CHIEF+FOOD&position=14(Designed by Freepik)) Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 49 <https://www.ci.gov.tr/Pictures/GeographicalSigns/309.jpg> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 49 <https://www.kulturportali.gov.tr/portal/akcakocamelenguccegitatlisi> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 49 <https://www.kulturportali.gov.tr/portal/duzce-mutfeginin-9-essiz-lezzeti> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 49 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/neyenir/cerkez-tavugu-1> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 49 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/neyenir/cevizli-karalahana---akikan-yalazani-ahulcapa-> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 49 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/neyenir/tarhana-corbasi-1> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 50 <https://www.ci.gov.tr/Pictures/GeographicalSigns/308.jpg> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 50 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/neyenir/isirgan-oto-corbasi> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 50 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/neyenir/kabak-tsatlisi> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 50 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/neyenir/karalahana-sarmasi-1> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 50 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/neyenir/konuralp-pilavi> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 50 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/neyenir/uzum-muhallebisi-pelemursi-tatara> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 51 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/neyenir/kabak-tsatlisi> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 53 Düzce Üniversitesi İletişim Tanıtım Koordinatörlüğü Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 53 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/gezilecekyer/akcakoca-tarihi-evler> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 54 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/haberduyuru/trt-avaz-kanalinda-yayinlanan-%E2%80%9Cninniden-agita-anadolum%E2%80%9D-adli-tv-programi-ilimizin-merkez--ilce-ve-koylerinde-tanitim-cekileri-gerceklestirecek%E2%80%A6> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 54 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/haberduyuru/trt-avaz-kanalinda-yayinlanan-%E2%80%9Cninniden-agita-anadolum%E2%80%9D-adli-tv-programi-ilimizin-merkez--ilce-ve-koylerinde-tanitim-cekileri-gerceklestirecek%E2%80%A6> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 55 <http://www.tuik.gov.tr/Start.do> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 58 Mustafa Nurullah KAPUSUZ Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 62 <https://deprem.afad.gov.tr/deprem-tehlike-haritasi> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 62 <https://www.bik.gov.tr/cok-siddetli-deprem-kapiyi-4-5-yilda-bir-caliyor/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 63 <https://twitter.com/AFADBaskanlik/status/929597011610959872/photo/1> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 63 <https://www.bik.gov.tr/depremden-20-yil-sonra/#jp-carousel-256693> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 64 Engin KARAHAAN Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 64 Engin KARAHAAN Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 67 Düzce İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Mehmet OKTAY Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 67 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/gezilecekyer/akcakoca> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 69 <http://www.cumayeri.gov.tr/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 69 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/gezilecekyer/cumayer-dokuzdegrmen-koyu-raftng> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 70 Düzce İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 70 Düzce İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 71 Gölyaka Belediyesi Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 71 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/gezilecekyer/golyaka-kultur-park> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 72 Düzce Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 72 Düzce Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 73 <http://www.kaynasli.bel.tr/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 73 <https://duzce.ktb.gov.tr/TR-242833/topuk-yaylasi-goletinde-paddle-board-heyecani.html> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 74 <http://www.yigilca.bel.tr/?tag=tanimitim> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 74 <https://duzce.ktb.gov.tr/TR-70760/fotograf-galerisi.html> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 75 <http://m.bogazici.bel.tr/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 75 <https://beykoy-belediyesi-turkuaz-tesisleri.business.site/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 77 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/gezilecekyer/antk-tyatro-kirk-basamaklar> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 78 <http://www.duzce.bel.tr/detay.asp?id=2151> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 78 <http://www.duzce.bel.tr/detay.asp?id=2151> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 79 Caner BAĞ Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 80 <https://pixabay.com/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 80 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/gezilecekyer/antk-tyatro-kirk-basamaklar> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 81 Düzce Kültür Turizm İl Müdürlüğü Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 81 Jules Laurens, a la porte d'une ville d'Asie Mineure, 102x83 cm, tuval üzerine yağlı boya, Musée Fabre Fransa, 1847-1849. Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 82 Düzce İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Ahmet BOZDEMİR Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 88 <http://www.duzceosb.org.tr/detay/osb-bilgi-portali-genelgesi-yayimlandi> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 89 Düzce İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Ahmet BOZDEMİR Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 89 Engin KARAHAHAN Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 92 Düzce Kültür Turizm İl Müdürlüğü Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 94 Düzce Kültür Turizm İl Müdürlüğü Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 94 Düzce Kültür Turizm İl Müdürlüğü Gülcan ACAR Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 96 Alaattin KASAP Arşiv Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 96 Engin KARAHAHAN Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 97 <https://pixabay.com/tr/photos/ar%C4%B1-balmumu-kovan-1832513/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 98 Düzce İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Gülcan ACAR Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 98 Düzce İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Gülcan ACAR Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 100 Engin KARAHAHAN Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 100 Engin KARAHAHAN Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 101 Engin KARAHAHAN Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 101 Yusuf Parlak, Düzce'de Yaşatılan Geleneksel El Sanatları ve Temsilcileri, Düzce'de Tarih Kültür ve Sanat, ed. Yusuf Oğuzoğlu-Fatih Özçelik, Bursa: Gaye Kitabevi, 2016, ss. 244-254. Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 101 Yusuf Parlak, Düzce'de Yaşatılan Geleneksel El Sanatları ve Temsilcileri, Düzce'de Tarih Kültür ve Sanat, ed. Yusuf Oğuzoğlu-Fatih Özçelik, Bursa: Gaye Kitabevi, 2016, ss. 244-254. Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 102 Engin KARAHAHAN Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 102 Engin KARAHAHAN Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 102 Engin KARAHAHAN Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 103 Yusuf Parlak, Düzce'de Yaşatılan Geleneksel El Sanatları ve Temsilcileri, Düzce'de Tarih Kültür ve Sanat, ed. Yusuf Oğuzoğlu-Fatih Özçelik, Bursa: Gaye Kitabevi, 2016, ss. 244-254. Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 103 Yusuf Parlak, Düzce'de Yaşatılan Geleneksel El Sanatları ve Temsilcileri, Düzce'de Tarih Kültür ve Sanat, ed. Yusuf Oğuzoğlu-Fatih Özçelik, Bursa: Gaye Kitabevi, 2016, ss. 244-254. Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 103 Yusuf Parlak, Düzce'de Yaşatılan Geleneksel El Sanatları ve Temsilcileri, Düzce'de Tarih Kültür ve Sanat, ed. Yusuf Oğuzoğlu-Fatih Özçelik, Bursa: Gaye Kitabevi, 2016, ss. 244-254. Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 103 Yusuf Parlak, Düzce'de Yaşatılan Geleneksel El Sanatları ve Temsilcileri, Düzce'de Tarih Kültür ve Sanat, ed. Yusuf Oğuzoğlu-Fatih Özçelik, Bursa: Gaye Kitabevi, 2016, ss. 244-254. Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 103 Yusuf Parlak, Düzce'de Yaşatılan Geleneksel El Sanatları ve Temsilcileri, Düzce'de Tarih Kültür ve Sanat, ed. Yusuf Oğuzoğlu-Fatih Özçelik, Bursa: Gaye Kitabevi, 2016, ss. 244-254. Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 103 Yusuf Parlak, Düzce'de Yaşatılan Geleneksel El Sanatları ve Temsilcileri, Düzce'de Tarih Kültür ve Sanat, ed. Yusuf Oğuzoğlu-Fatih Özçelik, Bursa: Gaye Kitabevi, 2016, ss. 244-254. Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 105 Engin KARAHAHAN Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 105 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/gezilecekyer/antk-sehr-prusias-ad-hypium-konuralp> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 105 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/gezilecekyer/antk-tyatro-kirk-basamaklar> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 107 Düzce İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 108 Düzce Kültür Turizm İl Müdürlüğü Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 108 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/kulturenvanteri/kemer-kasim-su-kemerler> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 109 Düzce İl Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 109 Düzce İl Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 110 Engin KARAHAHAN Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 110 Türkiye'de Vakıf Abideler ve Eski Eserler II, haz. Semiha Yıldız Ötüken vd., Ankara 1977, s. 352. Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 112 Ahmet Bozdemir Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 112 Düzce İl Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü Ahmet BOZDEMİR Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 113 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/turizmaktiviteleri/akcakoca> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 113 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/TurizmAktiviteleri/guzeldere-selales> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 114 Düzce İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Ahmet BOZDEMİR Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 114 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/gezilecekyer/samandere-selales> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 115 <http://www.kaynasli.bel.tr/assets/dosyalar/2017/02/kurugol.jpg> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 115 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/TurizmAktiviteleri/eften-golu-kus-cennet> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 116 Ahmet Bozdemir Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 116 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/gezilecekyer/yigilca-hasanlar-baraji> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 117 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/gezilecekyer/akcakoca-fakilli-magarasi> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 117 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/gezilecekyer/yigilca-sarikaya-magarasi> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 119 <https://duzce.ktb.gov.tr/TR-235461/duzce-otlari-tyche-bereket-festivali-basladi.html> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 120 Düzce Namık Kemal İlkokulu Arşiv Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 120 http://duzceismetpasaortaokulu.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/81/01/733553/icerikler/tarihce_330782.html?CHK=2c2e01178275e340160683a97f6fbc54 Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 122 Düzce Üniversitesi İletişim Tanıtım Koordinatörlüğü Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 122 Düzce Üniversitesi İletişim Tanıtım Koordinatörlüğü Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 123 Düzce Üniversitesi İletişim Tanıtım Koordinatörlüğü Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 123 <http://www.duzce.edu.tr/mobile/en/11387-announcementss-universitemizden-kare-kare-duzce%E2%80%99de-bahar-fotograf-sergisi> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 124 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/haberduyuru/duzce-il-halk-kutuphanesi-hafta-ici-saat-22-00-ye-kadar-acik-kalacak---> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 125 <https://pixabay.com/tr/photos/kitaplar-%C3%B6%C4%9Frenciler-k%C3%BCt%C3%BCphane-1281581/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 126 <https://www.kulturportali.gov.tr/medya/fotograf/fotodokuman/6673> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 126 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/haberduyuru/valimiz-sayin-zulkif-dagli-duzce-il-halk-kutuphanesini-ziyaret-etti%E2%80%A6> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 127 Bilgi Sunay SÖNMEZ Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 128 Düzce Üniversitesi İletişim Tanıtım Koordinatörlüğü Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 128 <https://duzce.edu.tr/15496-duyurus-bir-ilim-yolcusu-prof-dr-fuat-sezgin-sempozyumu> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 129 Düzce Üniversitesi İletişim Tanıtım Koordinatörlüğü Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 129 Düzce Üniversitesi İletişim Tanıtım Koordinatörlüğü Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 130 <http://www.duzce.bel.tr/detay.asp?id=22500> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 130 <https://duzce.ktb.gov.tr/TR-235461/duzce-otlari-tyche-bereket-festivali-basladi.html> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 131 <https://duzce.ktb.gov.tr/TR-235461/duzce-otlari-tyche-bereket-festivali-basladi.html> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 131 <https://duzce.tarimorman.gov.tr/Sayfalar/AlbumDetay.aspx?Ogeld=5724> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 132 <http://www.bolukentmuzesi.com/ataturkun-boluya-gelisi/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 133 Lütfü Şimşek, Lütfü Şimşek Arşivinden Düzce, Düzce: Düzce Damla Matbaası,

Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 134 Doç Dr. Ali ERTUĞRUL Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 134 Doç Dr. Ali ERTUĞRUL Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 135 Doç Dr. Ali ERTUĞRUL Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 135 Doç Dr. Ali ERTUĞRUL Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 135 Doç Dr. Ali Ertuğrul Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 136 Doç Dr. Ali ERTUĞRUL Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 136 Doç Dr. Ali ERTUĞRUL Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 137 Düzce İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Ahmet BOZDEMİR Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 137 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/gezilecekyer/golyaka-kultur-park> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 138 <http://www.turizm.duzce.edu.tr/Sayfa/1668/akcakocanin-tarihi> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 138 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/duzce/gezilecekyer/kurugol-kanyonu> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 139 Doç Dr. Ali ERTUĞRUL Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 139 <https://duzce.ktb.gov.tr/TR-213215/konuralp-turbesi.html> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 140 https://mzkevseri.duzce.edu.tr/Sayfa/8676/m_-zahid-kevseri-kimdir Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 142 <https://duzce.ktb.gov.tr/TR-208761/hafiz-hasan-sen-efendi-modern-anit-mezar-yapisi.html> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 144 <http://www.duzce.bel.tr/detay.asp?id=31928> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 145 <http://duzce.bel.tr/detay.asp?id=33781> Linkinden Alınmıştır. Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 145 <https://kulturveyasam.com/nesilden-nesile-anlatilacak-guresin-10-altin-adami/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 146 http://www.servetkolonyalari.com/resimler/uretim_1_buyuk.jpg Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 148 Avni Akyol ilkokulu Arşivinden Alınmıştır.

Sayfa 152 <http://www.duzce.bel.tr/detay.asp?id=2151> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 152 <http://www.duzce.bel.tr/detay.asp?id=2151> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 153 <http://www.duzce.bel.tr/detay.asp?id=2151> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 153 <http://www.duzce.bel.tr/detay.asp?id=2151> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 154 http://www.duzcepostasi.com/haber-detay.asp?id=3657&Ulusal-uNLU_DUZCELILER:_BEDRETTİN_MARADİT_-_100_unlu_Duzceli_65_ Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 154 <https://pixabay.com/tr/photos/amat%C3%B6r-diyafra-kamera-%C5%9Fehir-1239387/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 155 <https://pixabay.com/tr/photos/bas%C4%B1n-kamera-kalabal%C4%B1k-gazeteci-2333329/> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 157 <http://duzce.gsb.gov.tr/HaberDetaylari/3/82451/hentbol-grup-musabakalari-devam-ediyor.aspx> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 157 <http://www.duzcespor.org.tr/detay.asp?id=782> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 158 <http://duzce.gsb.gov.tr/HaberDetaylari/3/113517/yuzme-kursuna-375-talep.aspx#haberThumbs-9> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 158 <http://duzce.gsb.gov.tr/HaberDetaylari/3/35376/gures-grup-birinciligi-musabakalari-sona-erdi.aspx> Linkinden Alınmıştır.

Sayfa 158 <https://duzce.ktb.gov.tr/TR-212177/dag-ve-doga-yuruyusu.html> Linkinden Alınmıştır.

Not : Özel arşivlerden alınan tüm görseller için görsel sahiplerinden yazılı izinleri alınmıştır.
İnternette alınan tüm görseller, 20/11/2019 tarihi itibari ile linklerinden ulaşılabilir durumdadır.

ISBN : 978-975-11-5167-4